Annual Report 2025

รายงานประจำปี พ.ศ. 2568

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย

www.nongkhai.mnre.go.th

คำนำ

รายงานผลการดำเนินงานของสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ฉบับนี้จัดทำขึ้น เพื่อรวบรวมผลการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ของสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 (ตุลาคม 2567 - กันยายน 2568) ที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ภารกิจเร่งด่วน ภารกิจตามนโยบายของรัฐบาล ภารกิจร่วมกับจังหวัดหนองคายภารกิจที่ต้องดำเนินการร่วมกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่จังหวัดหนองคาย และหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานผลการดำเนินงานของสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่ทุกภาคส่วนในการบูรณาการและขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัดหนองคาย ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ต่อไป

คณะทำงานฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าผู้อ่านจะได้ใช้ประโยชน์จากเอกสารฉบับนี้ หากมีข้อผิดพลาดประการใด ขออภัยมา ณ ที่นี่ด้วย

คณะทำงานจัดทำรายงานประจำปี
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย
กุมภาพันธ์ 2569

สารบัญ

สารบัญ
คำนำ

ส่วนที่ 1
ข้อมูลสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย 1

ส่วนที่ 2
ข้อมูลพื้นฐาน และสถานการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย 16

ส่วนที่ 3
การใช้จ่ายงบประมาณและผลการดำเนินงาน 50

ส่วนที่ 4
ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ 109

ส่วนที่ 1

ข้อมูลสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย

1.1 ความเป็นมา

ในหลายทศวรรษที่ผ่านมาประเทศไทยได้ใช้ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมไปมาก ส่งผลให้เกิดความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างกว้างขวาง และยังส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและวิถีการดำรงชีวิตของประชาชนเป็นวงกว้างและรุนแรงขึ้นตามลำดับ ในขณะเดียวกันหน่วยงานภาครัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ก็มีการดำเนินงานอย่างไม่เป็นเอกภาพและขาดการบูรณาการ ดังนั้น ในการปฏิรูประบบราชการ โดยเฉพาะ ในพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวง กรม พ.ศ. 2545 จึงได้จัดตั้งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมขึ้นใหม่ ให้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการสงวน อนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การจัดการการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจ หน้าที่ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จากภารกิจที่ได้รับมอบหมาย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจึงได้กำหนดนโยบายการดำเนินงานไว้อย่างชัดเจน ที่จะดำเนินการให้ทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลายของประเทศได้อยู่คู่กับสังคมไทยตลอดไป รวมทั้งประชาชนได้มีการดำรงชีวิตอยู่อย่างมีความสุขภายใต้คุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี ตามคำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ 182/2547 ลงวันที่ 25 มิถุนายน พ.ศ. 2547 ให้จัดตั้งหน่วยงานภายในโดยให้สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด ซึ่งเป็นหน่วยงานราชการบริหารส่วนภูมิภาค ในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2545 ที่สำนักงาน ก.พ.ร. ได้พิจารณาเห็นชอบการจัดโครงสร้างและภารกิจของสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายใต้การดูแลของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด และตามคำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ 385/2561 สั่ง ณ วันที่ 21 มีนาคม พ.ศ. 2561 ให้มีการจัดแบ่งงานภายในของสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด

1.2 หน้าที่และอำนาจ

ตามกฎกระทรวง บทบาทหน้าที่ของสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด (ทสจ.) ตามคำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ 385/2561 สั่ง ณ วันที่ 21 มีนาคม พ.ศ. 2561 เรื่อง กำหนดหน่วยงานภายในและแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบภายในสังกัด ดังนี้

1) ปฏิบัติงานในฐานะผู้แทนกระทรวงในส่วนภูมิภาคในการอำนวยการ ดำเนินการกำกับดูแล ส่งเสริมสนับสนุน และประสานการปฏิบัติภารกิจด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่จังหวัด

2) จัดทำแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด และร่วมจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด กลุ่มจังหวัด และท้องถิ่น รวมทั้งแผนงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

3) กำกับ เฝ้าระวัง ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล บูรณาการแก้ไขปัญหา และรายงานสถานการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัด

4) ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ กฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยสวนป่า กฎหมายว่าด้วยเลื่อยโซ่ยนต์ กฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลการประกอบกิจการน้ำบาดาล และกิจการประปา สัมปทาน รวมทั้งกฎหมายอื่นที่ได้รับมอบหมาย

5) ส่งเสริม สนับสนุน เผยแพร่ ให้คำปรึกษา พัฒนาองค์ความรู้ และสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนเครือข่าย และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการสงวน อนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

6) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

1.3 ภารกิจที่ได้รับมอบหมาย

ภารกิจที่ได้รับมอบหมายในฐานะผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด ตามหนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด่วนที่สุด ที่ ทส 0207.5 /ว 3429 ลงวันที่ 29 ธันวาคม 2567 ดังนี้

1) ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สป.ทส.) ที่กำหนดให้สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทสจ.) เป็นราชการส่วนภูมิภาค

2) ให้ข้อเสนอแนะต่อแผนการดำเนินงานของหน่วยงานสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) ที่ดำเนินการในพื้นที่จังหวัด รวมทั้งติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

3) จัดทำแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระดับจังหวัด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 - 2564 และเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักในการประสานและปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานภายใต้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการของแต่ละหน่วยงานภายในกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระดับจังหวัด (รายปี) โดยเริ่มในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558

4) จัดทำห้องปฏิบัติการ และติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานของหน่วยงานที่ดำเนินการในพื้นที่จังหวัด เพื่อนำเสนอความก้าวหน้าในห้องปฏิบัติการ รวมทั้งรายงานให้ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทราบเป็นระยะ

5) ดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายหลัก 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการทรัพยากรป่าไม้ สัตว์ป่าและ ที่ดิน ด้านการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย และด้านการบริหารจัดการน้ำ โดยมอบผู้รับผิดชอบ ระดับผู้อำนวยการส่วน

6) รายงานสรุปผลการดำเนินงานและปัญหาอุปสรรค (ถ้ามี) เสนอปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทุกวันที่ 25 ของเดือน

1.4 ภารกิจร่วมกับจังหวัด

ภารกิจร่วมกับจังหวัดของสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด ที่ได้รับมอบหมาย มีดังนี้

1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

- วิเคราะห์และประเมินสถานภาพปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดและจัดลำดับความสำคัญเพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหา
- เสนอแผนงาน/แนวทางการดำเนินงาน/โครงการ/งบประมาณ ที่จะบรรจุในแผนยุทธศาสตร์ของจังหวัด
- ติดตามผลการดำเนินงาน และประเมินผลเพื่อปรับปรุงแผนต่อไป

2) แผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด

- ประสานงานกับส่วนกลางเพื่อขอรับทราบแนวทางดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติราชการของกระทรวง
- เสนอแผนงาน/แนวทางการดำเนินงาน/โครงการ/งบประมาณที่จะบรรจุในแผนปฏิบัติราชการประจำปี

3) ข้อเสนอการเปลี่ยนแปลงของจังหวัด

- จัดทำข้อเสนอการเปลี่ยนแปลงของจังหวัดให้สอดคล้องกับภารกิจ
- ติดตามผลการดำเนินงาน ภายใต้ข้อเสนอการเปลี่ยนแปลง

4) คำรับรองการปฏิบัติราชการ

- รวบรวมข้อมูลปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัด วิเคราะห์และประเมินข้อมูลในประเด็นปัญหา ประมวลเป็นสถานการณ์สำคัญแนวโน้มของปัญหาเพื่อเป็นฐานข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัด
- จัดทำแผนการดำเนินงานและแผนการติดตามผลการดำเนินงานภายใต้ตัวชี้วัดที่ได้รับมอบหมาย
- ติดตามผลการดำเนินงาน

5) คำของบประมาณจังหวัดแบบบูรณาการ

- เสนอขอโครงการ/งบประมาณเพื่อจะดำเนินการให้สอดคล้องกับปัญหาของจังหวัดและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของกระทรวง
- ดำเนินการตามแผนงานและแผนการใช้จ่ายเงิน พร้อมทั้งรายงานผลการดำเนินงาน

6) การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของจังหวัด

- ให้ความร่วมมือและร่วมจัดงาน/กิจกรรมต่าง ๆ ของจังหวัดตามความเหมาะสม

7) การติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมในจังหวัด

- การติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมทั่วไป
- การติดตามโครงการสำคัญที่ดำเนินการในพื้นที่จังหวัด

1.5 ภารกิจร่วมกับหน่วยงานสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1) กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (อส.)
2) กรมป่าไม้ (ปม.)
3) กรมทรัพยากรธรณี (ทธ.)
4) กรมทรัพยากรน้ำ (ทน.)
5) กรมทรัพยากรน้ำบาดาล (ทบ.)
6) สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.)
7) กรมควบคุมมลพิษ (คพ.)
8) กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม (สส.)

หน่วยงานสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดหนองคาย
สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย
  - ส่วนอำนวยการ
  - ส่วนทรัพยากรธรรมชาติ
  - ส่วนสิ่งแวดล้อม
  - ส่วนทรัพยากรน้ำ
  - ส่วนยุทธศาสตร์

กรมป่าไม้

- สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 6 (อุดรธานี)
- ศูนย์ป่าไม้จังหวัดหนองคาย
- ด่านป่าไม้หนองคาย – เวียงจันทร์
- สถานีเพาะชำกล้าไม้จังหวัดหนองคาย
- สถานีเพาะชำกล้าไม้อำเภอสังคม
- หน่วยป้องกันรักษาป่า ที่ นค 1 (หนองหลวง)
- หน่วยป้องกันรักษาป่า ที่ นค 2 (สังคม)
- ศูนย์อนุรักษ์พันธุกรรมพืช ภูค้อ จังหวัดหนองคาย
- โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำทอนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

- อุทยานน้ำตกธารทิพย์
- อุทยานแห่งชาตินายูง น้ำโสม
- ด่านตรวจสัตว์ป่าหนองคาย
- สถานีควบคุมไฟป่าน้ำทอนจังหวัดหนองคาย
- สถานีควบคุมไฟป่าจังหวัดหนองคาย
- โครงการพัฒนาป่าพานพร้าว – แก้งไก่
- ศูนย์อนุรักษ์และช่วยเหลือสัตว์ป่าต่างประเทศ (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)
- หน่วยจัดการต้นน้ำห้วยน้ำพร้าว
- สวนรุกขชาติ 60 ปี ความสัมพันธ์ทางการฑูต ไทย – ลาว
- สวนรุกขชาติน้ำตกธารทอง

กรมทรัพยากรน้ำ

- ส่วนอุทกวิทยาหนองคาย

1.6 โครงสร้างและภารกิจ

โครงสร้างส่วนราชการของสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด ตามคำสั่ง สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ 385/2561 สั่ง ณ วันที่ 21 มีนาคม พ.ศ. 2561 ให้มีการจัดแบ่งงานภายในของสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด ดังนี้

1. ส่วนอำนวยการ
2. ส่วนสิ่งแวดล้อม
3. ส่วนทรัพยากรธรรมชาติ
4. ส่วนทรัพยากรน้ำ
5. ส่วนยุทธศาสตร์

1. ส่วนอำนวยการ **มีหน้าที่และอำนาจ**

(1) ดำเนินการตามระเบียบ กฎหมายว่าด้วยงานสารบรรณ งานธุรการและงานรัฐพิธีต่าง ๆ

(2) เบิกจ่ายงบประมาณ รายงานการใช้จ่ายงบประมาณตามระบบติดตามและประเมินผลโครงการ e-Project Tracking เร่งรัดการใช้จ่ายเงินงบประมาณ การกันเงินเบิกจ่ายเหลื่อมปี และการขอขยายระยะเวลาเบิกจ่ายข้ามปีงบประมาณ บริหารงานด้านพัสดุ ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการพัสดุระเบียบ มติครม. และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ควบคุมการใช้พลังงาน ดูแล อาคารสำนักงาน สถานที่และสิ่งปลูกสร้าง การใช้รถราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ มติครม. และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

(3) ดำเนินงานด้านบริหารงานบุคคล การเลื่อนเงินเดือน สมุดประวัติบำเหน็จบำนาญ การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

(4) ดำเนินงานควบคุมภายใน ตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ตามกฎหมาย ระเบียบ มติครม. และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

(5) ดำเนินงานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในส่วนที่เกี่ยวข้อง และงานตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของทางราชการ

(6) ส่งเสริมและคุ้มครองจริยธรรม เผยแพร่ ปลูกฝัง ส่งเสริมยกย่อง และติดตาม การปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมของข้าราชการ

(7) ควบคุม ดูแล รักษา การใช้ประโยชน์ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์และดำเนินการพัฒนาเว็บไซต์ รวมทั้งเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศ

(8) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

2. ส่วนสิ่งแวดล้อม **มีหน้าที่และอำนาจ**

(1) จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด และแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายของจังหวัด

(2) ตรวจสอบสถานการณ์สิ่งแวดล้อมของจังหวัด

(3) บูรณาการแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(4) พัฒนาและสร้างเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) และเครือข่ายอื่น ๆ

(5) เฝ้าระวัง ตรวจสอบ ควบคุม ดูแลแหล่งกำเนิดมลพิษ

(6) ประสานให้คำแนะนำ ส่งเสริมเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ความรู้ด้านการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม การควบคุมมลพิษ คุ้มครองสิ่งแวดล้อม โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

(7) ดำเนินการเรื่องร้องเรียนด้านสิ่งแวดล้อม

(8) ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

(9) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

3. ส่วนทรัพยากรธรรมชาติ มีหน้าที่และอำนาจ

(1) การอนุญาต ตรวจสอบ ควบคุม กำกับดูแลโรงงานแปรรูปไม้ โรงค้าสิ่งประดิษฐ์ และการอนุญาตอื่น ๆ ตามกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(2) การอนุญาต ตรวจสอบ ควบคุมการมีและใช้เลื่อยยนต์ตามกฎหมายว่าด้วยเลื่อยโซ่ยนต์ และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(3) การอนุญาต ตรวจสอบ ควบคุมการทำไม้สวนป่า ตามกฎหมายว่าด้วยสวนป่า และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(4) ปฏิบัติงานร่วมตรวจสอบพื้นที่กับเจ้าหน้าที่สำนักจัดการป่าไม้ในพื้นที่ เกี่ยวกับการขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในเขตป่าตาม พ.ร.บ. ป่าไม้ พุทธศักราช 2484 และในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และร่วมตรวจสอบพื้นที่และพิจารณาอนุญาตการขอผ่านทางหรือปล่อยสัตว์เลี้ยงตามกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติและกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(5) ส่งเสริม เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

(6) ดำเนินการเรื่องร้องเรียนด้านทรัพยากรธรรมชาติและดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการอำนวยความสะดวก

(7) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

4. ส่วนทรัพยากรน้ำ มีหน้าที่และอำนาจ

(1) การอนุญาต ควบคุม กำกับดูแลการประกอบกิจการน้ำบาดาลตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล

(2) การตรวจสอบการประกอบกิจการน้ำบาดาล เปรียบเทียบคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

(3) รับคำขอสัมปทาน ต่ออายุ โอน ขยายเขตประปาสัมปทาน รวมทั้งคำขอปรับอัตราค่าน้ำ หรือคำรับรองมาตรวัดน้ำ

(4) ประสานการสำรวจการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรณีในระดับจังหวัด

(5) ประสานและดำเนินการแก้ไขปัญหาอุทกภัย และภัยแล้ง

(6) ดำเนินการเรื่องร้องเรียนด้านทรัพยากรน้ำ ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการอำนวยความสะดวก และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(7) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

5. ส่วนยุทธศาสตร์ **มีหน้าที่และอำนาจ**

(1) จัดทำแผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด

(2) จัดทำยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดและจังหวัด

(3) ประสานการจัดทำแผนการบริหารจัดการ แผนปฏิบัติการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกับหน่วยงานราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน องค์กรอิสระ เครือข่ายการมีส่วนร่วม

(4) จัดทำคำขอตั้งงบประมาณประจำปีต่อสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กลุ่มจังหวัด จังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกองทุนต่าง ๆ

(5) จัดทำรายงานสรุปผลการปฏิบัติงานโครงการต่าง ๆ รวมทั้งรายงานประจาปี

(6) กำกับ ติดตาม ประเมินผลตามแผนยุทธศาสตร์แผนงานโครงการ งบประมาณ

(7) ดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาระบบสารสนเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(8) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

1.7 สถานที่ตั้ง

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย
(NONGKHAI PROVINCIAL OFFICES FOR NATURAL RESOURCES AND ENVIRONMENT)

ที่ตั้ง : ศาลากลางจังหวัดหนองคาย ชั้น 3 ตำบลหนองกอมเกาะ อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย โทรศัพท์ 0 4242 3971 โทรสาร 0 4242 3971

เว็บไซต์ http://nongkhai.mnre.go.th

E-mail : saraban_nongkhai@mnre.go.th

1.8 การบริหารงานและอัตรากำลัง ผู้ทำหน้าที่หัวหน้าส่วนราชการ ประจำสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย

ลำดับ	นาม	ตั้งแต่	ถึง	หมายเหตุ
1	นายบัญญัติ แสงสว่าง	4 เมษายน 2548	2 สิงหาคม 2553	
2	นายยงยุทธ ชำนาญรบ	2 สิงหาคม 2553	14 ตุลาคม 2555	
3	นายสุพจน์ เพริดพริ้ง	14 ตุลาคม 2554	1 ตุลาคม 2555	
4	นายวิวัธน์ ตันเสรี	16 มกราคม 2556	1 ตุลาคม 2556	
5	นายพิชิต สมบัติมาก	18 ตุลาคม 2556	12 ตุลาคม 2558	
6	นายสมเกียรติ สุสัณพลูทอง	14 มีนาคม 2559	12 ตุลาคม 2561	
7	นายยงยุทธ ชำนาญรบ	12 ตุลาคม 2561	30 กันยายน 2562	
8	นางศิริวรรณ สุดาจันทร์	2 ธันวาคม 2562	31 กรกฎาคม 2563	
9	นายสุขุม มิตตัสสา	4 สิงหาคม 2563	1 มีนาคม 2564	
10	นายวิวัฒน์ ศรีธนบุตร	1 กรกฎาคม 2564	30 กันยายน 2565	
11	นายวิชัย ปินะสุ	1 มีนาคม 2566	30 กันยายน 2567	
12	นายพิบูลย์ โชติเศรษฐ์	22 พฤศจิกายน 2567	23 ตุลาคม 2568	

อัตรากำลัง

ผู้บริหาร/ส่วน	อัตรากำลังรวม (คน)						
	ข้าราชการ	ข้าราชการมาช่วยราชการ	ลูกจ้างประจำ	มาช่วยราชการ	พนักงานราชการ	ลูกจ้างชั่วคราวรายเดือน	จ้างเหมาบุคลากรภายนอก
ผู้อำนวยการ	1	-	-	-	-	-	-
ส่วนอำนวยการ	3	-	-	-	2	-	2
ส่วนสิ่งแวดล้อม	3	-	-	-	1	-	1
ส่วนทรัพยากรธรรมชาติ	4	-	-	-	-	-	2
ส่วนทรัพยากรน้ำ	3	-	-	-	-	3	-
ส่วนยุทธศาสตร์	2	-	-	-	-	-	-
รวม 27 (คน)	**16**	**-**	**-**	**-**	**3**	**3**	**5**

โดยจ้างเหมาบุคคลภายนอก และลูกจ้างชั่วคราวรายเดือน จำนวน 8 คน แบ่งออกเป็น

- จ้างโดยงบดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 จำนวน 5 คน
- จ้างโดยงบประมาณสนับสนุนจากกองทุนพัฒนาน้ำบาดาลประจำปีประมาณ พ.ศ. 2568 จำนวน 3 คน

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย (ข้อมูล ณ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568)

1.9 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580)

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประกาศราชกิจจานุเบกษา ณ วันที่ 8 ตุลาคม พ.ศ. 2561 วิสัยทัศน์ “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า **“มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”** เป้าหมายการพัฒนาประเทศ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดีเก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโต บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม

ประเด็นยุทธศาสตร์

1. ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง
2. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
3. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
4. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
5. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

1) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว โดยเพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจฐานชีวภาพ ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน อนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลาย ทางชีวภาพในและนอกถิ่นกำเนิด อนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศรักษา และเพิ่มพื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน

2) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล โดยเพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจฐาน ชีวภาพทางทะเล ปรับปรุง ฟื้นฟู และสร้างใหม่ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทั้งระบบ ฟื้นฟูชายหาดที่ เป็นแหล่งท่องเที่ยว ชายฝั่งทะเลได้รับการป้องกันและแก้ไขทั้งระบบ และมีนโยบายการจัดการชายฝั่งแบบ บูรณาการอย่างเป็นองค์รวม และพัฒนาและเพิ่มสัดส่วนกิจกรรมทางทะเลที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

3) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ โดยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก มีการปรับตัวเพื่อลดความสูญเสียและเสียหายจากภัยธรรมชาติและผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มุ่งเป้าสู่การลงทุนที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศในการพัฒนาโครงสร้าง พื้นฐานของภาครัฐและภาคเอกชน และพัฒนาและสร้างระบบรับมือปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่ และโรคอุบัติซ้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ

4) พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้น ความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยจัดทำแผนผังภูมินิเวศเพื่อการพัฒนา เมือง ชนบท พื้นที่เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมรวมถึงพื้นที่อนุรักษ์ตามศักยภาพ และความเหมาะสมทางภูมินิเวศอย่างเป็นเอกภาพ พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบทเกษตรกรรม และ อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ที่มีการบริหารจัดการตามแผนผังภูมินิเวศ อย่างยั่งยืน จัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลและค่ามาตรฐานสากล สงวนรักษา อนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ มรดกทางสถาปัตยกรรมและศิลปวัฒนธรรม อัตลักษณ์ และวิถีชีวิตพื้นถิ่นบนฐานธรรมชาติ และฐานวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน พัฒนา เครือข่ายองค์กรพัฒนาเมืองและชุมชน รวมทั้งกลุ่มอาสาสมัคร ด้วยกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในท้องถิ่น และเสริมสร้างระบบสาธารณสุขและอนามัยสิ่งแวดล้อม และยกระดับความสามารถในการป้องกันโรคอุบัติใหม่และอุบัติซ้ำ

5) พัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ เพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากล พัฒนาความมั่นคงพลังงานของประเทศ และส่งเสริมการใช้พลังงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานโดยลดความเข้มข้นของการใช้พลังงาน และพัฒนาความมั่นคงด้านการเกษตร และอาหารของประเทศและชุมชนในมิติปริมาณ คุณภาพ ราคาและการเข้าถึงอาหาร

6) ยกระดับกระบวนทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ โดยส่งเสริมคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดีของคนไทย พัฒนาเครื่องมือ กลไกและระบบยุติธรรม และระบบประชาธิปไตยสิ่งแวดล้อม จัดโครงสร้างเชิงสถาบันเพื่อจัดการประเด็นร่วม ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและงแวดล้อมที่สำคัญ และพัฒนาและดำเนินโครงการที่ยกระดับกระบวนทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม บนหลักของการมีส่วนร่วมและธรรมาภิบาล

1.10 วิสัยทัศน์/พันธกิจ/เป้าหมาย/ยุทธศาสตร์ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติ

วิสัยทัศน์

อนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นรากฐานการพัฒนาอย่างยั่งยืนในปี 2579

พันธกิจ

1. ขับเคลื่อนและผลักดันยุทธศาสตร์และมาตรการด้านการอนุรักษ์ คุ้มครอง ฟื้นฟู และควบคุมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม
2. บูรณาการและสร้างความร่วมมือกับภาคีทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ
3. เสริมสร้างขีดความสามารถเชิงรุกขององค์กร พัฒนาระบบ กลไก และฐานข้อมูลในการบริหารจัดการ รวมทั้งการปรับปรุงและบังคับใช้กฎหมายอย่างเหมาะสม

เป้าหมาย

1. จัดการป่าไม้และความหลากหลายทางชีวภาพ
2. จัดการและอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรน้ำให้มีใช้อย่างพอเพียง
3. จัดการขยะมูลฝอยและสิ่งแวดล้อม
4. ส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
5. ลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
6. เสริมสร้างความเข้มแข็งด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาในระดับภูมิภาค

ยุทธศาสตร์

1. การจัดการป่าไม้และความหลากหลายทางชีวภาพ
2. การบริหารจัดการน้ำ
3. การจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งแวดล้อม
4. การส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
5. การลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศและภัยพิบัติทางธรรมชาติ
6. การพัฒนาระบบบริหารจัดการและองค์กร

1.11 วิสัยทัศน์/พันธกิจ/ค่านิยมของสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย

วิสัยทัศน์

“ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความยั่งยืนภายในปี ๒๕๘๐”

พันธกิจ

ประสานและอำนวยการ สงวน อนุรักษ์ฟื้นฟูและพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกระบวนการ มีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

ค่านิยม

"รวมน้ำใจ ใฝ่คุณธรรม นำสู่ความเป็นเลิศ"

ส่วนที่ 2

ข้อมูลพื้นฐาน และสถานการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย

2.1 สถานการณ์และปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัดหนองคายในปัจจุบัน

1) ข้อมูลทรัพยากรป่าไม้จังหวัดหนองคาย

จังหวัดหนองคาย มีพื้นที่ทางการปกครองจังหวัดหนองคาย มีพื้นที่ทางการปกครองจำนวน 1,893,726 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.59 ของพื้นที่ทั้งประเทศ ลักษณะของพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ค่อนข้างราบ เป็นคลื่นลอนลาดด้านตะวันตกของจังหวัดในเขตอำเภอสังคม เป็นพื้นที่ภูเขาสูงชันสลับซับซ้อน ระดับความสูงของภูเขา มีตั้งแต่ 200 – 400 เมตร ถึง 300 - 908 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง ผลจากการแปลภาพถ่ายทางอากาศ (กรมป่าไม้, 2561) จังหวัดหนองคายมีพื้นที่ป่าไม้ (พื้นที่สีเขียว) จำนวน 146,521.95 ไร่ ชนิดป่าที่พบส่วนใหญ่ คือ ป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรัง และป่าดิบแล้ง

1.1) พื้นที่ตามกฎหมายป่าไม้

จังหวัดหนองคายมีพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมายป่าไม้ ประกอบด้วย พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 พื้นที่ป่าไม้ถาวรของชาติตามมติคณะรัฐมนตรี พื้นที่ป่าชุมชน และป่าตามมาตรา 4(1) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(1) พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย มี 3 แห่ง

ป่าสงวนแห่งชาติ	จัดตั้งขึ้นตามกฎกระทรวง	ท้องที่	เนื้อที่ประมาณ (ไร่)
1. ป่าพานพร้าว และป่าแก้งไก่	ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 811 (พ.ศ. 2521)	อำเภอศรีเชียงใหม่ และอำเภอสังคม	342,422
2. ป่าทุ่งหลวง	ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 204 (พ.ศ. 2521)	อำเภอโพนพิสัย	39,375
3. ป่าดงสีชมพูโพนพิสัย	ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 711 (พ.ศ 2517)	อำเภอโพนพิสัย (พื้นที่บางส่วนอยู่ในจังหวัดบึงกาฬ)	735,625

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมป่าไม้ (2567)

ในช่วงที่ผ่านมาบริเวณป่าสงวนแห่งชาติ ทั้ง 3 แห่ง ได้มอบให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ตามมติ ครม. เพื่อดำเนินการปฏิรูปที่ดิน เพื่อให้เกษตรกรทำการเกษตร เช่น ปลูกข้าว พืชไร่ พืชสวน ยางพารา ปาล์มน้ำมัน เป็นต้น ส่วนหนึ่งได้มอบให้นิคมสร้างตนเอง กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อใช้ประโยชน์จัดสรรเป็นที่พักอาศัยและทำกิน และอีกส่วนหนึ่ง ปัจจุบันนำมาจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.)

(2) ป่าไม้ถาวร

ป่าไม้ถาวร คือ พื้นที่ป่าไม้ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2504 และพื้นที่ป่าที่จะเปิดจัดสรรเพื่อการเกษตรกรรมหรือเพื่อใช้ประโยชน์อย่างอื่นที่นำมาดำเนินการสำรวจจำแนกประเภทที่ดินตามขั้นตอนการจำแนกประเภทที่ดิน พื้นที่ใดสมควรสงวนเป็นพื้นที่ป่าไม้ที่แน่นอน ให้ยกเลิกเขตป่าไม้ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2504 และให้ถือเขตพื้นที่ป่าไม้ตามที่คณะกรรมการจำแนกประเภทที่ดินได้จำแนกไว้เป็นพื้นที่ป่าไม้ถาวร ส่วนพื้นที่ที่เหลือจากการกำหนดไว้เป็นป่าไม้ถาวรให้จำแนกเป็นที่จัดสรร ซึ่งพื้นที่ป่าไม้ถาวรถือเป็นที่ดินของรัฐ (สำนักเทคโนโลยีการสำรวจและทำแผนที่, 2568)

ป่าไม้ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2504 คือ พื้นที่ที่กำหนดเขตป่าคร่าวๆ เพื่อที่ทางราชการจะได้ดำเนินการสำรวจและจำแนกต่อไปว่าพื้นที่บริเวณใดให้เป็นป่าไม้ถาวร หรือพื้นที่ใดไม่เหมาะสมให้เป็นป่าไม้ถาวรต่อไป เท่านั้น

ในประเทศไทยมีพื้นที่ป่าไม้ถาวร ทั้งหมด 68 จังหวัด เนื้อที่ประมาณ 165 ล้านไร่ ซึ่งจังหวัดหนองคายมีพื้นที่ป่าไม้ถาวร รวม 730,822.86 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.44 ของประเทศไทย

(3) ป่าชุมชน จัดตั้งโดยกรมป่าไม้ จำนวน 124 หมู่บ้าน กระจายอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติเขตป่า ตาม พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 เขตที่มีหนังสือสำคัญที่หลวง ดังตารางข้างล่างนี้

ลำดับที่	พื้นที่ตามสภาพป่า	จำนวนป่าชุมชน	เนื้อที่ป่าชุมชน		
			ไร่	งาน	ตารางวา
1	ป่าสงวนแห่งชาติ	26	7,905	3	51
2	ป่าตาม พ.ร.บ.ป่าไม้ 2484	32	1,603	1	13
3	หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.)	66	1,681	1	50
รวมทั้งสิ้น		**124**	**11,190**	**2**	**14**

ที่มา : ศูนย์ป่าไม้ (2568)

(4) ป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484

ป่า ตามมาตรา 4(1) ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 หมายความว่า ที่ดินที่ยังมิได้มีบุคคลได้มาตามกฎหมายที่ดิน (ที่ดินใดที่เอกชนไม่ได้มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามกฎหมายที่ดิน ถือว่าที่ดินเหล่านั้นยังคงเป็นป่าอยู่ จึงยังคงเป็นของรัฐ ดังนั้น การที่ผู้ใดจะเข้าไปทำไม้หวงห้ามในป่า เก็บหาของป่าหวงห้าม หรือแผ้วถางป่า จะต้องขออนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่เสียก่อน มิเช่นนั้นจะมีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ ส่วนกรณีที่ดินที่มีบุคคลได้มาตามกฎหมายที่ดินแล้วย่อมไม่เป็นป่า) (กรมป่าไม้, 2565)

1.2) พื้นที่ป่าไม้จากข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียม

กรมป่าไม้ จัดทำโครงการจัดทำข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้ ปี พ.ศ. 2567 ใช้ข้อมูลภาพดาวเทียม Sentinel-2 ระบบบันทึกภาพ MSI ความละเอียดจุดภาพ 10 เมตร บันทึกภาพปี พ.ศ. 2567 เป็นหลักในการปฏิบัติงาน และมีนิยามของพื้นที่ป่าไม้ คือ พื้นที่ปกคลุมของพืชพรรณที่สามารถจำแนกได้ว่าเป็นไม้ยืนต้นปกคลุมเป็นผืนต่อเนื่องขนาดไม่น้อยกว่า 3.125 ไร่ และหมายรวมถึงทุ่งหญ้าและลานหินที่มีอยู่ตามธรรมชาติ ที่ปรากฏล้อมรอบด้วยพื้นที่ที่จำแนกได้ว่าเป็นพื้นที่ป่าไม้ โดยไม่รวมถึงสวนยูคาลิปตัสหรือพื้นที่ที่มีต้นไม้ แต่ประเมินได้ว่าผลผลิตหลักของการดำเนินการไม่ใช่เนื้อไม้ ได้แก่ พื้นที่วนเกษตร สวนผลไม้ สวนยางพารา และสวนปาล์ม

จังหวัดหนองคาย พบมีพื้นที่ป่าไม้ 140,793.09 ไร่ หรือร้อยละ 6.88 ของพื้นที่จังหวัด โดยพบพื้นที่ป่าไม้ในทุกอำเภอ อยู่ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าดงสีชมพูโพนพิสัย ป่าสงวนแห่งชาติป่าทุ่งหลวง ป่าสงวนแห่งชาติ ป่านายูง และป่าน้ำโสม ป่าสงวนแห่งชาติป่าบ้านจัน แปลงที่สอง ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าพรานพร้าวและป่าแก้งไก่ วนอุทยานน้ำตกธารทิพย์ และสวนรุกขชาตินำ้ตกธารทอง โดยมีสถิติย้อนหลัง 3 ปี (กรมป่าไม้, 2567) ดังนี้

ปี พ.ศ.	พื้นที่ป่าไม้					
	ประเทศไทย		ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		จังหวัดหนองคาย	
	(ไร่)	(ร้อยละ)	(ไร่)	(ร้อยละ)	(ไร่)	(ร้อยละ)
2565	102,135,974.96	31.57	15,695,705.87	14.97	144,783.37	7.07
2566	101,818,155.76	31.47	15,608,130.08	14.89	140,778.74	6.88
2567	101,785,271.58	31.46	15,607,397.46	14.89	140,793.09	6.88

ที่มา : โครงการจัดทำข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้ ปี พ.ศ. 2567

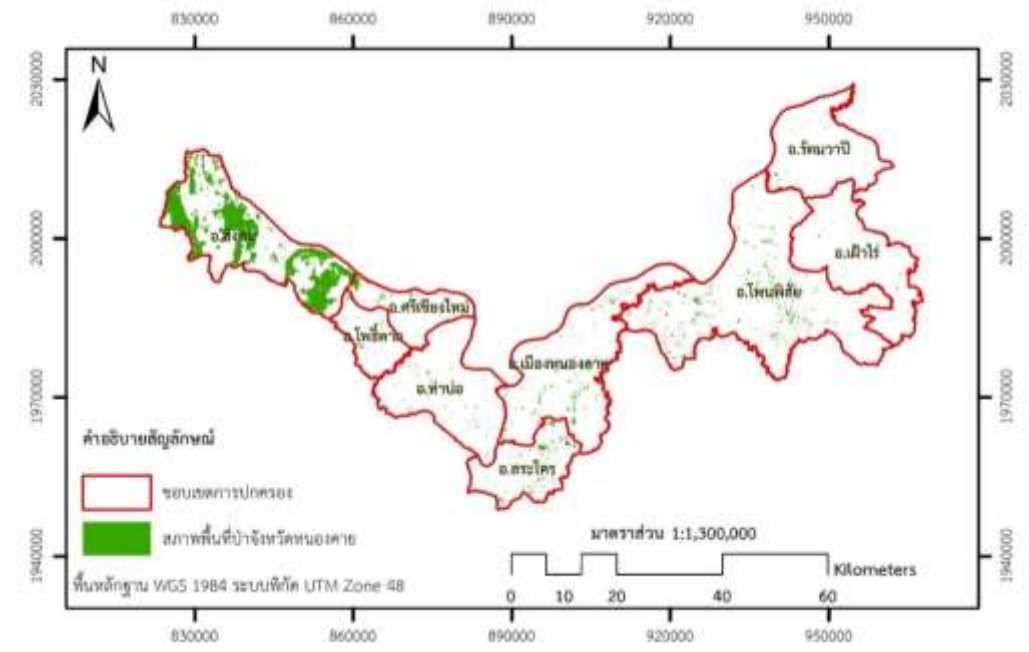

ภาพที่ 1 แผนที่แสดงสภาพพื้นที่ป่าในจังหวัดหนองคายในปี พ.ศ. 2567

1.3) สถิติการเกิดไฟป่าในพื้นที่จังหวัดหนองคาย

ช่วงฤดูแล้งของทุกปี (ประมาณเดือน มกราคม – เมษายน) ในพื้นที่ป่าไม้และพื้นที่เกษตรกรรมของจังหวัดหนองคายมักเกิดไฟไหม้เป็นประจำทุกปีในทุกอำเภอ ส่วนใหญ่เกิดในบริเวณพื้นที่นอกเขตป่า ในท้องที่อำเภอสังคม อำเภอโพนพิสัย และอำเภอเมืองหนองคาย สร้างความเสียหายแก่พื้นที่ป่าไม้ และทำลายทรัพยากรป่าไม้ สัตว์ป่า และความหลากหลายทางชีวภาพเป็นจำนวนมาก โดยมีสถิติการเกิดไฟป่าย้อนหลัง 3 ปี จากระบบฐานข้อมูลจุดความร้อนจากภาพถ่ายดาวเทียมของกรมป่าไม้โดยใช้ดาวเทียม Suomi NPP เริ่มนับตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม ถึงวันที่ 30 กันยายนของทุกปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2566 – 2568 ดังนี้

ประเภท	จำนวนจุดความร้อน (Hotspot) ในจังหวัดหนองคาย		
	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568
ป่าสงวนแห่งชาติ	115	22	24
ป่าอนุรักษ์	161	26	21
ป่าชุมชน	12	5	5
ป่าอนุญาตให้ใช้ประโยชน์	164	48	14
พื้นที่ คทช.	8	2	-
พื้นที่นอกเขตป่า	514	283	144
รวม	**974**	**386**	**208**

ที่มา : https://wildfire.forest.go.th/firemap/index.html

1.4) การเกิดคดีทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า

(1) คดีไม้ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 (1 ต.ค. 65 – 30 ก.ย. 66) จำนวน 10 คดี

- ชนิดไม้ประดู่ ไม้ชิงชัน ไม้พะยูง เป็นไม้ท่อนเหลี่ยม จำนวน 1,930 ท่อน ปริมาตร 78.396 ลบ.ม. ไม้แปรรูป จำนวน 76 แผ่น/เหลี่ยม ปริมาตร 70.101 ลบ.ม.

(2) คดีสัตว์ป่า ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 (1 ต.ค. 65 - ก.ย. 66) จำนวน 13 คดี

- ชนิดสัตว์ ลิงแสม, เก้ง, กระจง, กระจงเล็ก, กระรอกบินสีเขม่า, พญากระรอกบินแก้มสีแดง, ค้างคาวเล็บกุด, พญากระรอกสีดำ, กระรอกบินแก้มสีแดง, กระรอกบินแก้มสีแดง, กระรอกบินแก้มสีขาว

(3) คดีไม้ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 (1 ต.ค. 66 - ก.ย. 66) จำนวน 3 คดี

- ชนิดไม้ประดู่ จำนวน 17 ท่อน ปริมาตร 7.337 ลบ.ม. ไม้แปรรูป จำนวน 36 แผ่น/เหลี่ยม ปริมาตร 3.204 ลบ.ม.

(4) คดีสัตว์ป่า ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ไม่มีการเกิดคดีสัตว์ป่า

(5) คดีไม้ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 (1 ต.ค. 67 - ก.ย. 68) จำนวน 1 คดี

- คดีที่ 1 ชนิดไม้กฤษณา 3 กระสอบ น้ำหนักรวม 110.3 กิโลกรัม

(6) คดีสัตว์ป่า ปีงบประมาณ พ.ศ.2568 (1 ต.ค. 67 - ก.ย. 68) จำนวน 2 คดี

- คดีที่ 1 ชนิดสัตว์ เต่านา 34 ตัว บริเวณหน้าวัดพระธาตุหล้าหนอง ตำบลในเมือง อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย

- คดีที่ 2 ชนิดสัตว์ เต่านา 29 ตัว บริเวณตลาดสดโพธิ์ชัย ตำบลในเมือง อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย

1.5) พื้นที่ทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวและศึกษาค้นคว้าตามธรรมชาติของจังหวัดหนองคาย

(1.) โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำทอน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดหนองคาย ตั้งอยู่ในท้องที่ ตำบลด่านศรีสุข อำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย

(2.) วนอุทยานน้ำตกธารทิพย์ ตั้งอยู่ในท้องที่ตำบลบ้านม่วง อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย

(3.) สวนรุกขชาติน้ำตกธารทอง ตั้งอยู่ในท้องที่ตำบลผาตั้ง อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย

(4.) สวนรุกขชาติ 60 ปี ความสัมพันธ์ทางการทูตไทย – ลาว ตั้งอยู่ในท้องที่ ตำบลหนองกอมเกาะ อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย

(5.) ศูนย์อนุรักษ์และช่วยเหลือสัตว์ป่าต่างประเทศ ตั้งอยู่ในท้องที่ อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย

2.) ข้อมูลทรัพยากรน้ำจังหวัดหนองคาย

2.1) แหล่งน้ำผิวดิน พื้นที่จังหวัดหนองคาย อยู่ในลุ่มน้ำโขง โดยมีลุ่มน้ำสาขา ดังนี้

จังหวัดหนองคาย	
รหัสลุ่มน้ำสาขา	**ชื่อลุ่มน้ำ/ลุ่มน้ำสาขา**
0308	แม่น้ำโขงส่วนที่ 5
0309	ลุ่มน้ำห้วยน้ำโสม
0310	แม่น้ำโขงส่วนที่ 6/1
0311	ลุ่มน้ำโมง
0312	แม่น้ำโขงส่วนที่ 6/2
0313	ลุ่มน้ำสวย
0314	แม่น้ำโขงส่วนที่ 7/1
0317	ลุ่มน้ำห้วยหลวงส่วนที่ 2

แผนที่ : ลุ่มน้ำสาขาที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลอุตุนิยมวิยา และอุทกวิทยาของพื้นที่จังหวัดหนองคาย

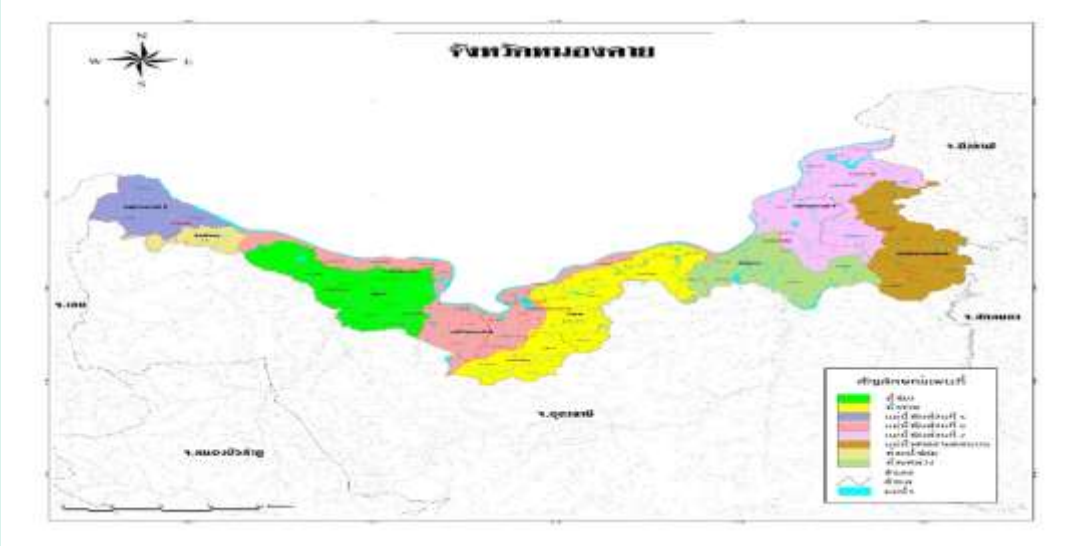

ที่มา : โครงการจัดทำผังน้ำ ลุ่มน้ำโขงตะวันออกเฉียงเหนือ ศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ สำนักทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

(1) แม่น้ำโขง ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและจังหวัดหนองคาย

ลุ่มน้ำโขงตะวันออกเฉียงเหนือ พื้นที่ทั้งหมดรวมประมาณ 47,161.97 ตารางกิโลเมตร หรือ 29,468,089 ไร่ ครอบคลุมพื้นที่ 9 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเลย จังหวัดหนองคาย จังหวัดอุดรธานี จังหวัดหนองบัวลำภู จังหวัดสกลนคร จังหวัดนครพนม จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดอุบลราชธานีประกอบด้วย 17 ลุ่มน้ำ พื้นที่ลุ่มน้ำสาขาขอบเขตลุ่มน้ำโขง คือ ทุกลำน้ำในแต่ละลุ่มน้ำสาขาจะไหลลง แม่น้ำโขงซึ่งเป็นทางน้ำธรรมชาติระหว่างประเทศ ลำน้ำส่วนใหญ่ในลุ่มน้ำโขงจะมีความยาวของลำน้ำน้อยกว่า 50 กิโลเมตร และมีความลาดชันของลำน้ำมาก จึงมีการกัดเซาะสูง หากมีฝนตกหนักจะเกิดน้ำป่าไหลหลากรุนแรง พื้นที่การเกษตรจะอยู่บริเวณสองฝั่งของลำน้ำ พื้นที่อาศัยจะอยู่บริเวณตอนกลางและท้ายของลำน้ำ

1) ลุ่มน้ำสวย พื้นที่ลุ่มน้ำ 1,318.73 ตารางกิโลเมตร หรือ 824,208 ไร่ เป็นลำน้ำเล็ก ๆ ยาวประมาณ 80 กิโลเมตร ต้นน้ำเกิดจากพื้นที่เนินในเขตอำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี ประกอบด้วย ห้วยวังพันดง ห้วยวัด ห้วยนาเสือ ไหลไปทางทิศตะวันตก รวมกันเป็น ลำน้ำสวย แล้วไหลไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ใช้เป็นเส้นแบ่งเขต จังหวัดอุดรธานี กับ จังหวัดหนองคาย ไหลลงสู่แม่น้ำโขงที่บ้านปากสวย จังหวัดหนองคาย ลำน้ำสวยมีน้ำเฉพาะฤดูน้ำเท่านั้น ท้องน้ำเป็นทรายในพื้นที่ต้นน้ำและมีลำน้ำสาขาย่อย ๆ กระจายอยู่ครอบคลุมพื้นที่ จังหวัดอุดรธานี และจังหวัดหนองคาย

2) ลุ่มน้ำโมง พื้นที่ลุ่มน้ำ 2,685.74 ตารางกิโลเมตร หรือ 1,678,588 ไร่ เป็นลำน้ำเล็ก ๆ ต้นน้ำเกิดจากภูเขาแก้วลูกใน บริเวณเขาผาถ้ำชัง และเขาผาแข็ง ในเขตอำเภอเมืองหนองบัวลำภู ไหลผ่านจังหวัดอุดรธานี จังหวัดหนองคายแล้วไหลลงสู่ลำน้ำโขงที่อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ในฤดูแล้งน้ำแห้งเป็นช่วง ๆ ในฤดูน้ำ น้ำมากไหลเชี่ยว ใช้เรือขนาด 15 ตันขึ้นล่องได้ มีลุ่มน้ำสาขา 6 ลุ่มน้ำ คือ น้ำโมงตอนบน ห้วยน้ำบน น้ำโมงตอนกลาง ห้วยซีด ห้วยทอน และน้ำโมงตอนล่าง ครอบคลุมพื้นที่ 4 จังหวัด คือ จังหวัดเลย จังหวัดหนองบัวลำภู จังหวัดอุดรธานี และ จังหวัดหนองคาย

3) ลุ่มน้ำโสม พื้นที่ลุ่มน้ำ 1,118.95 ตารางกิโลเมตร หรือ 699,343.32 ไร่ มีลุ่มน้ำสาขา 3 ลุ่มน้ำ คือแม่น้ำโสมตอนบน ห้วยน้ำราง และห้วยน้ำโสมตอนล่าง ประกอบด้วย แนวเขาสูงทางทิศตะวันออกของพื้นที่ โดยแนวเขาทางทิศตะวันตกจะมีระดับความสูงประมาณ 600 เมตร ระดับน้ำทะเลปานกลาง ซึ่งสูงกว่าทางทิศตะวันออกที่มีระดับประมาณ 500 เมตร ระดับน้ำทะเลปานกลางจากแนวเขาทั้ง 2 ด้าน จะค่อยลดหลั่นและลาดเทลงสู่ลำน้ำที่อยู่ตอนกลางพื้นที่ สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาและพื้นที่ลาดชัน มีพื้นที่ราบไม่มากนัก โดยที่ราบส่วนใหญ่จะกระจายอยู่ตาม 2 ฝั่งลำน้ำเป็นแห่ง ๆ ไปครอบคลุมพื้นที่ 2 จังหวัด คือ จังหวัดอุดรธานีและจังหวัดหนองคาย

4) ลุ่มน้ำแม่น้ำโขงส่วนที่ 5 พื้นที่ลุ่มน้ำ 1,739.18 ตารางกิโลเมตร หรือ 1,086,990 ไร่ มีลุ่มน้ำสาขา 4 ลุ่มน้ำ คือ แม่น้ำโขงส่วนที่ 5 ตอนบนห้วยน้ำชม ห้วยสะงาว และแม่น้ำโขงส่วนที่ 5 ตอนล่าง ประกอบด้วย แนวเขากระจายอยู่เกือบตลอดทั้งพื้นที่ลุ่มน้ำ โดยมีระดับความสูงประมาณ 600 เมตร ระดับน้ำทะเลปานกลาง แนวเขาเหล่านี้ก่อให้เกิดลำน้ำสาขาเล็ก ๆ ที่ลาดชันหลายสายจากทางทิศใต้ไหลลงสู่แม่น้ำโขงทางด้านทิศเหนือ สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาและพื้นที่ลาดชัน มีพื้นที่ราบไม่มากนัก ครอบคลุมพื้นที่ 3 จังหวัด คือ จังหวัดเลย จังหวัดอุดรธานี และจังหวัดหนองคาย

5) ลุ่มน้ำแม่น้ำโขงส่วนที่ 6/1 พื้นที่ลุ่มน้ำ 172.21 ตารางกิโลเมตร หรือ 107,633 ไร่ มีลุ่มน้ำสาขา 1 ลุ่มน้ำ คือ แม่น้ำโขงส่วนที่ 6 เป็นพื้นที่ราบลุ่มริมแม่น้ำโขง ดังนั้น สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่จึงประกอบด้วยพื้นที่ราบส่วนใหญ่ มีหนอง บึง กระจายอยู่ในพื้นที่ค่อนข้างมาก และมีลำน้ำสายสั้น ๆ หลายสายไหลลงสู่แม่น้ำโขงโดยตรง ครอบคลุมพื้นที่ 2 จังหวัด คือ จังหวัดอุดรธานีและจังหวัดหนองคาย

6) ลุ่มน้ำแม่น้ำโขงส่วนที่ 6/2 พื้นที่ลุ่มน้ำ 448.82 ตารางกิโลเมตร หรือ 280,512 ไร่ มีลุ่มน้ำสาขา 1 ลุ่มน้ำ คือ แม่น้ำโขงส่วนที่ 6 เป็นพื้นที่ราบลุ่มริมแม่น้ำโขง ดังนั้น สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่จึงประกอบด้วยพื้นที่ราบส่วนใหญ่ มีหนอง บึง กระจายอยู่ในพื้นที่ค่อนข้างมาก และมีลำน้ำสายสั้นๆ หลายสายไหลลงสู่แม่น้ำโขงโดยตรง ครอบคลุมพื้นที่ 2 จังหวัด คือ จังหวัดอุดรธานีและจังหวัดหนองคาย

7) ลุ่มน้ำแม่น้ำโขงส่วนที่ 7/1 พื้นที่ลุ่มน้ำ 8.51 ตารางกิโลเมตร หรือ 5,318 ไร่ มีลุ่มน้ำสาขา 4 ลุ่มน้ำ คือ แม่น้ำโขงส่วนที่ 7 ตอนบน แม่น้ำโขงส่วนที่ 7 ตอนกลาง ห้วยบังบาตร และแม่น้ำโขงส่วนที่ 7 ตอนล่าง ขอบเขตของพื้นที่ลุ่มน้ำทางทิศเหนือ ทิศตะวันออก และทิศตะวันตก จรดแม่น้ำโขง ช่วงกั้นพรมแดนระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ส่วนทางทิศใต้ อยู่แนวสันปันน้ำแม่น้ำสงคราม ห้วยคอง ห้วยฮี้ กับลำน้ำสาขาย่อยที่ไหลลงสู่แม่น้ำโขงโดยตรง ลักษณะพื้นที่โดยทั่วไปเป็นพื้นที่ราบบริเวณติดแม่น้ำโขง ทางทิศใต้ ของพื้นที่ลุ่มน้ำจะเป็นที่ดอน มีที่ราบตามแนวลำน้ำค่อนข้างน้อย ครอบคลุมพื้นที่ 2 จังหวัด คือ จังหวัดหนองคาย จังหวัดนครพนม

8) ลุ่มน้ำห้วยหลวงส่วนที่ 2 พื้นที่ลุ่มน้ำ 1,133.05 ตารางกิโลเมตร หรือ 708,156 ไร่ มีลุ่มน้ำสาขา 7 ลุ่มน้ำ คือ ห้วยหลวงส่วนที่ 1 ห้วยหลวงส่วนที่ 2 ห้วยหลวง ส่วนที่ 3 ห้วยหลวงส่วนที่ 4 ห้วยหลวงส่วนที่ 5 ห้วยเจียมและห้วยหลวงส่วนที่ 6 ขอบเขตลุ่มน้ำ ทางเหนือจรดแม่น้ำโขงเขตแดนประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ด้านตะวันออก อยู่บนแนวสันปันน้ำระหว่างห้วยหลวงกับแม่น้ำสงครามและห้วยคอง ด้านทิศตะวันตกและทิศใต้ จรดภูเขาภูพานบนแนวสันปันน้ำตอนใต้ของลุ่มน้ำมีแนวภูเขาภูพานโอบจากด้านทิศตะวันตกมาถึงทิศใต้ พื้นที่ลาดชันลงมาจนสุดแนวที่เขื่อนห้วยหลวง ครอบคลุมพื้นที่ 3 จังหวัด คือ จังหวัดอุดรธานี จังหวัดหนองคาย และจังหวัดหนองบัวลำภู

จำนวนแหล่งน้ำนานาชาติ ห้วย หนอง คลอง บึง บ่อน้ำบาดาลขนาดเล็ก

แหล่งน้ำจังหวัดหนองคาย	จำนวน (แห่ง)
สาธารณะ	1070
เอกชน	267
หมดสภาพ	115
รวม	**1,452**

ที่มา : ระเบียนแหล่งน้ำ ลุ่มน้ำโขง (ตอนล่าง) สำนักอนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งน้ำ
กรมทรัพยากรน้ำ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ปริมาณน้ำหลากสูงสุดรายปีเฉลี่ย สำหรับลุ่มน้ำโขงในพื้นที่จังหวัดหนองคาย

ลุ่มน้ำสาขา			ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดหนองคาย (อำเภอ)
รหัสลุ่มน้ำสาขา	ชื่อลุ่มน้ำ/ลุ่มน้ำสาขา	ร้อยละของพื้นที่ในลุ่มน้ำหลัก	
0308	แม่น้ำโขงส่วนที่ 5	3.69	สังคม
0309	ลุ่มน้ำห้วยน้ำโสม	2.26	สังคม
0310	แม่น้ำโขงส่วนที่ 6/1	0.37	ท่าบ่อ ศรีเชียงใหม่ สังคม โพธิ์ตาก
0311	ลุ่มน้ำโมง	5.69	ท่าบ่อ ศรีเชียงใหม่ สังคม โพธิ์ตาก
0312	แม่น้ำโขงส่วนที่ 6/2	0.95	เมืองหนองคาย ท่าบ่อ โพนพิสัย สระใคร
0313	ลุ่มน้ำสวย	2.80	เมืองหนองคาย ท่าบ่อ โพนพิสัย สระใคร
0314	แม่น้ำโขงส่วนที่ 7/1	0.02	โพนพิสัย
0317	ลุ่มน้ำห้วยหลวงส่วนที่ 2	2.40	โพนพิสัย

ที่มา : โครงการจัดทำผังน้ำลุ่มน้ำโขงตะวันออกเฉียงเหนือศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ สำนักทรัพยากรน้ำแห่งชาติปี พ.ศ. 2565

ข้อมูลแหล่งน้ำต้นทุนจังหวัดหนองคาย

อำเภอ	จำนวน (แห่ง)	รวมปริมาณการกักเก็บน้ำความจุ (ล้าน ลบ.ม.)	หมายเหตุ
รัตนวาปี	8	0.8	
เฝ้าไร่	4	0.33	
โพนพิสัย	13	1.47	
เมืองหนองคาย	22	2.34	
สระใคร	9	0.51	
ท่าบ่อ	24	4.74	
โพธิ์ตาก	9	0.34	
ศรีเชียงใหม่	6	0.42	
สังคม	7	0.22	
รวม	102	11.17	

ที่มา : กรมทรัพยากรน้ำ ข้อมูล พ.ศ. 2565

2.2) พื้นที่ชุ่มน้ำ

พื้นที่ชุ่มน้ำในจังหวัดหนองคาย มีทั้งพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญในระดับท้องที่ มีความสำคัญระดับนานาชาติและพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับชาติ การดำเนินการในพื้นที่ชุ่มน้ำจำเป็นต้องปฏิบัติตามมาตรการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำ ตามมติคณะรัฐมนตรี 3 พฤศจิกายน 2552 เช่น การฟื้นฟูระบบนิเวศที่เสื่อมโทรม การติดตามตรวจสอบ การเปลี่ยนแปลงระบบนิเวศพื้นที่ชุ่มน้ำอย่างต่อเนื่อง ควบคุมแหล่งกำเนิดมลพิษที่ระบายลงพื้นที่ชุ่มน้ำ ให้จัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือกิจการที่มีผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามประกาศที่ออกตามมาตรา 46 แห่ง พรบ.ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย มีดังตาราง

ตาราง : **พื้นที่ชุ่มน้ำระดับนานาชาติและระดับชาติในจังหวัดหนองคาย**

จังหวัด	พื้นที่ชุ่มน้ำระดับท้องถิ่น	พื้นที่ชุ่มน้ำระดับนานาชาติ	พื้นที่ชุ่มน้ำระดับชาติ	สถานะภาพความหลากหลายทางชีวภาพ
หนองคาย	ในท้องที่ 9 อำเภอพบพื้นที่ชุ่มน้ำระดับท้องถิ่น จำนวน 388 แห่ง	แม่น้ำโขงตอนกลาง	-	แม่น้ำโขงเป็นระบบน้ำที่มีความหลากหลายของชนิดปลามาก เป็นอันดับ 3 ของโลก ชนิดของพันธุ์ปลาที่พบทั้งระบบแม่น้ำเกือบ 1,000 ชนิด และพบในประเทศไทยประมาณ 289 ชนิด
		แม่น้ำสงคราม	-	พบปลาอย่างน้อย 183 ชนิด ในลำน้ำมีทั้งชนิดใกล้สูญพันธุ์ แนวโน้มใกล้สูญพันธุ์และอยู่ในสภาพถูกคุกคาม
		-	ลุ่มน้ำโมงตอนล่าง	พบนกอพยพอย่างน้อย 4 ชนิด พบปลาอย่างน้อย 47 ชนิด และเป็นปลาในวงศ์ตะเพียน 17 ชนิด
		-	หนองกอมเกาะ	พบพันธุ์ไม้ 39 ชนิด พันธุ์ปลา 33 ชนิด พบนก 40 ชนิด

ที่มา : มติคณะรัฐมนตรี 3 พฤศจิกายน 2552

2.3) น้ำใต้ดินหรือน้ำบาดาลในพื้นที่จังหวัดหนองคาย

พื้นที่จังหวัดหนองคายมีพื้นที่ที่มีศักยภาพน้ำบาดาลที่มีปริมาณคลอไรด์น้อยกว่า 600 มิลลิกรัมต่อลิตร และมีปริมาณคลอไรด์มากกว่า 600 มิลลิกรัมต่อลิตร สำหรับพื้นที่ศักยภาพน้ำบาดาลมีปริมาณคลอไรด์ น้อยกว่า 600 มิลลิกรัมต่อลิตร ซึ่งเป็นน้ำบาดาลที่ได้มาตรฐานสำหรับนำมาใช้เพื่อการอุปโภคบริโภค อุตสาหกรรมทั่วไป และเกษตรกรรมได้ สามารถแบ่งพื้นที่ศักยภาพน้ำบาดาลได้ 4 กลุ่ม คือ

- พื้นที่มีศักยภาพน้ำบาดาลน้อยกว่า 2 ลบ.ม./ชม. มีพื้นที่ 0.4 ล้านไร่
- พื้นที่ที่มีศักยภาพน้ำบาดาลระหว่าง 2 – 10 ลบ.ม./ชม. มีพื้นที่ประมาณ 0.62 ล้านไร่
- พื้นที่ที่มีศักยภาพน้ำบาดาลระหว่าง 10 – 20 ลบ.ม./ชม. มีพื้นที่ประมาณ 0.03 ล้านไร่
- พื้นที่ที่มีศักยภาพน้ำบาดาลระหว่าง มากกว่า 20 ลบ.ม./ชม. มีพื้นที่ประมาณ 0.02 ล้านไร่

รวมพื้นที่ที่มีศักยภาพน้ำบาดาล 4 กลุ่ม ประมาณ 1.25 ล้านไร่ สถานการณ์น้ำบาดาลในปัจจุบันอยู่ในเกณฑ์สมดุล ไม่เกินปริมาณน้ำที่สามารถสูบมาใช้ได้อย่างปลอดภัย ปริมาณกักเก็บ 351.8 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลเติม 108.6 ล้าน ลบ.ม.ต่อปี ปริมาณน้ำที่สามารถสูบขึ้นมาใช้ 81.4 ล้าน ลบ.ม./ปี **แนวโน้มในอีก 20 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2584)** จะมีการใช้น้ำบาดาลเพิ่มขึ้น 30% พื้นที่น้ำจะเค็มไม่สามารถนำมาใช้เพื่อกิจกรรมต่าง ๆ มีประมาณ 0.36 ล้านไร่ บริเวณอำเภอเมืองหนองคาย อำเภอท่าบ่อ อำเภอโพธิ์ตาก อำเภอเฝ้าไร่ และอำเภอสระใคร

(1.) ปริมาณน้ำบาดาลจังหวัดหนองคาย

น้ำบาดาลในพื้นที่จังหวัดหนองคาย ถูกกักเก็บอยู่ในชั้นหินให้น้ำตะกอนและชั้นหินให้น้ำหินแข็ง สถานการณ์น้ำบาดาลในปัจจุบันอยู่ในเกณฑ์สมดุล ไม่เกินปริมาณน้ำที่สามารถสูบมาใช้ได้อย่างปลอดภัย

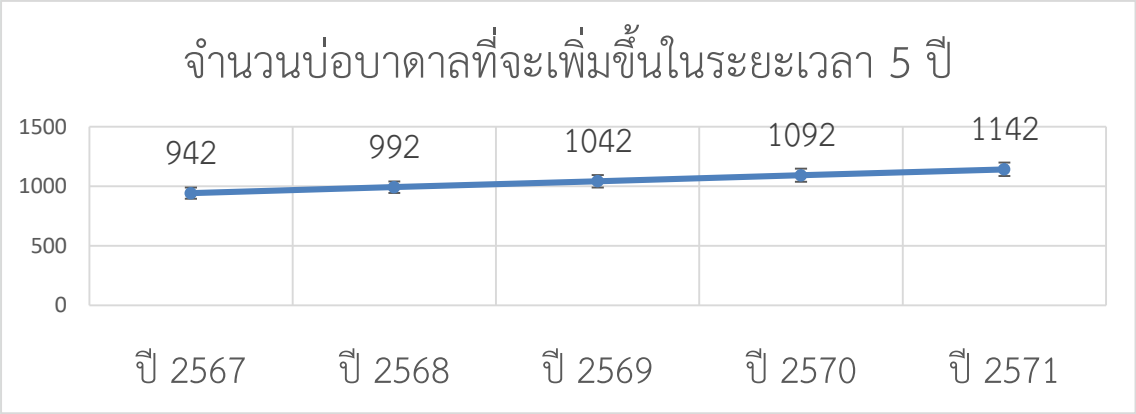

ที่มา : ส่วนทรัพยากรน้ำ สนง.ทสจ.หนองคาย ข้อมูล ณ วันที่ 27 ธันวาคม 2566

จังหวัดหนองคายจากการคำนวณโดยส่วนทรัพยากรน้ำ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย ปริมาณจากผู้ขออนุญาตเจาะบ่อบาดาลเพิ่มขึ้นปีละ 50 บ่อ คิดจากปี พ.ศ.2567 - 2571 (5 ปี) จะมีผู้ขออนุญาตเพิ่มขึ้น โดยประมาณ จำนวน 250 บ่อ

2.4) พื้นที่รับน้ำและพื้นที่สูญเสียน้ำ

พื้นที่รับน้ำ (Recharge area) หรือเพิ่มเติมน้ำตามธรรมชาติ และพื้นที่สูญเสียน้ำ (Discharge area) ของจังหวัดหนองคาย

(1.) ขนาดพื้นที่รับน้ำและพื้นที่สูญเสียน้ำจังหวัดหนองคาย

จังหวัด	พื้นที่รับน้ำ		พื้นที่สูญเสียน้ำ	
	พื้นที่ (ตร.กม.)	พื้นที่ (ไร่)	พื้นที่ (ตร.กม.)	พื้นที่ (ไร่)
หนองคาย	377.14	235,709.70	2,887.23	1,804,515.91

ที่มา : กรมทรัพยากรน้ำ ข้อมูล ปี พ.ศ. 2563

พื้นที่เพิ่มเติมน้ำในจังหวัดหนองคาย จะเป็นพื้นที่ที่เป็นภูเขาเตี้ยๆ ในทิศทางตะวันตกของจังหวัด บริเวณอำเภอสังคมและอำเภอโพธิ์ตาก ซึ่งเป็นหินทรายที่มีชั้นหินหนา น้ำฝนจะไหลลงมาตามพื้นผิว ลงสู่ที่ต่ำ มีบางส่วนเท่าน้ำที่สามารถซึมลงใต้ดิน ณ รอยสัมผัสของชั้นหิน (Bedding Plane) นอกจากนี้พื้นที่เพิ่มเติมน้ำจะมาจากน้ำในแม่น้ำโขงในช่วง ฤดูน้ำหลาก น้ำในแม่น้ำโขงจะไหลซึมผ่านตะกอนริมฝั่งแม่น้ำตั้งแต่อำเภอสังคม อำเภอศรีเชียงใหม่ อำเภอเมืองหนองคายและอำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย นอกเหนือจากนี้พื้นที่เพิ่มเติมน้ำลงมาจากน้ำฝนที่ตกลงมาในพื้นที่ตะกอนควอเทอร์นารี ไหลลงมาสะสมในแหล่งน้ำผิวดินทั้งที่เป็นไปตามธรรมชาติและมนุษย์ทำขึ้น

(2.) สภาพการใช้น้ำบาดาลและความต้องการใช้น้ำบาดาล ในปี พ.ศ. 2561 ถึง พ.ศ. 2581

ปี	สภาพการใช้น้ำ	ปริมาณ (ล้าน ลบ.ม./ปี)
พ.ศ. 2561	1. อุปโภค บริโภค	18.456
	2. อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยว	0.419
	3. เกษตรกรรม และปศุสัตว์	31.035
	รวม	**49.911**
พ.ศ. 2571	1. อุปโภค บริโภค	20.368
	2. อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยว	0.505
	3. เกษตรกรรม และปศุสัตว์	37.566
	รวม	**58.440**
พ.ศ. 2581	1. อุปโภค บริโภค	22.280
	2. อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยว	0.591
	3. เกษตรกรรม และปศุสัตว์	44.097
	รวม	**66.969**

ที่มา : กรมทรัพยากรน้ำ ข้อมูล ปี พ.ศ. 2563

3.) ข้อมูลทรัพยากรธรณีจังหวัดหนองคาย

จังหวัดหนองคาย มีทรัพยากรแร่ที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน คือ ทรายก่อสร้าง นอกจากนี้ ยังมีทรัพยากรแร่ที่ยังไม่มีการผลิต คือ แร่ทองแดง แร่เหล็ก หินทรายเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้างทราย แก้ว เกลือหิน และเกลือโพแทช โดยจังหวัดหนองคาย มีการผลิตเฉพาะทรายก่อสร้างเท่านั้น ซึ่งเป็นการผลิตเพื่อมาใช้ประโยชน์ภายในจังหวัดและส่งไปจำหน่ายยังจังหวัดใกล้เคียง โดยลักษณะธรณีวิทยาแหล่งแร่ และปริมาณสำรองของแร่ ชนิดต่าง ๆ ดังนี้

3.1) ทรายก่อสร้าง

แหล่งทรายก่อสร้างของจังหวัดหนองคาย อยู่ในแม่น้ำโขง ซึ่งเริ่มตั้งแต่อำเภอสังคมทางทิศตะวันตกสุดจนถึงอำเภอบึงโขงหลงของจังหวัดบึงกาฬ ทางทิศตะวันออกสุด มีความยาวตามแนวแม่น้ำโขงประมาณ 200 กิโลเมตรความกว้างของแหล่งทรายประมาณ 200 - 1,200 เมตร โดยตะกอนทรายถูกกระแสน้ำพัดมาสะสมตัว ตลอดแม่น้ำโขง ทั้งอดีตและปัจจุบัน แหล่งทรายส่วนใหญ่อยู่ในท้องน้ำหรือร่องน้ำปัจจุบัน นอกจากนี้ยังพบ แหล่งทรายตามสันดอนทรายริมฝั่งและสันดอนทรายกลางแม่น้ำ

3.2) หินทราย

แหล่งหินทรายอำเภอสังคม ครอบคลุมเนื้อที่ทั้งหมด 81 ตารางกิโลเมตร หรือ 81,000,000 ตารางเมตร ความหนาของชั้นหินทรายประมาณ 300 เมตร ความหนาแน่นของหินทราย ประมาณ 2.7 เมตริกตันต่อลูกบาศก์เมตร โดยค่าสัมประสิทธิ์แปรผัน (K) ของหินทรายกำหนดให้มีค่าร้อยละ 90 หรือ 0.9 จะได้ปริมาณทรัพยากรหินสำรองมีศักยภาพเป็นไปได้ของหินทราย จำนวน 59,000 ล้านเมตริกตัน

3.3) เกลือหินและโพแทช

เกลือหินและโพแทช เป็นวัสดุที่สำคัญที่ใช้ในการผลิตเคมีภัณฑ์พื้นฐาน กล่าวคือเป็นวัสดุสำคัญที่ใช้ในอุตสาหกรรมเคมีต่าง ๆ เช่น คลอลีน โซดาไฟ และโซดาแอช ยังรวมถึงการใช้งานในอุตสาหกรรมเคมี กรด - ด่าง อุตสาหกรรมปิโตรเคมี เคมีเกษตร ปุ๋ย ผงซักฟอก สบู่ สี และอุตสาหกรรมด้านอื่น ๆ อีกมากมาย ชั้นเกลือหินและโพแทชในภาคตะวันออกเฉียงเหนืออยู่ในหมวดหินมหาสารคาม กลุ่มหินโคราช

- แอ่งเกลือหินและโพแทช (ไม่รวมโดมเกลือ) ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย ครอบคลุมเนื้อที่ประมาณ 6,228 ตารางกิโลเมตร หรือ 6,228,000,000 ตารางเมตร จากลักษณะของโครงสร้างของชั้นหินตะกอนที่เกิดร่วมกับเกลือหินและโพแทชของหมวดหินมหาสารคาม กลุ่มหินโคราชในบริเวณจังหวัดหนองคายนั้น มีลักษณะโครงสร้าง ทั้ง 4 แบบ ดังกล่าวข้างต้น โดยจะใช้ลักษณะโครงสร้างแบบที่ 3 ซึ่งประกอบด้วยเกลือหิน 2 ชั้น และโพแทช 1 ชั้น เป็นโครงสร้างเฉลี่ยแทนลักษณะโครงสร้างทั้งหมดของชั้นหินตะกอนที่เกิดร่วมกับเกลือและโพแทช ซึ่งเกลือหินชั้นบนความหนาเฉลี่ย 64.89 เมตร เกลือหินชั้นล่าง ความหนาเฉลี่ย 120 เมตร และ โพแทชความหนาเฉลี่ย 25.88 เมตร ความถ่วงจำเพาะของเกลือหินประมาณ 2.1 ความถ่วงจำเพาะของโพแทช ประมาณ 1.6 ปริมาณทรัพยากรแร่สำรองมีศักยภาพเป็นไปได้ของเกลือหินชั้นบนจำนวน 849,000 ล้านเมตริกตัน ปริมาณทรัพยากรแร่สำรองมีศักยภาพเป็นไปได้ของเกลือหินชั้นล่างจำนวน 1,581,000 ล้านเมตริกตัน ปริมาณทรัพยากรแร่สำรองมีศักยภาพเป็นไปได้ของโพแทชจำนวน 338,500 ล้านเมตริกตัน

- โดมเกลือ ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย ครอบคลุมเนื้อที่ประมาณ 262 ตารางกิโลเมตร ปริมาณทรัพยากรแร่สำรองมีศักยภาพเป็นไปได้ของเกลือหินในบริเวณพื้นที่โดมเกลือนั้น เป็นปริมาณสำรองของเกลือหิน ตามโครงสร้างแบบที่ 1 ซึ่งชั้นเกลือหินอย่างเดียว โดยไม่มีชั้นโพแทช ชั้นเกลือหินมีความหนาเฉลี่ย 157.12 เมตร ความถ่วงจำเพาะประมาณ 2.1 ปริมาณทรัพยากรแร่สำรองมีศักยภาพเป็นไปได้ของเกลือหินทั้งหมด จำนวน 1,218,000 ล้านเมตริกตัน และปริมาณทรัพยากรแร่สำรองมีศักยภาพเป็นไปได้ของโพแทชทั้งหมด จำนวน 129,000 ล้านเมตริกตัน

4.) ข้อมูลทั่วไปด้านสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย

4.1) แหล่งกำเนิดมูลฝอยชุมชน

ตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 มาตรา 34/1 การเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย ในเขตพื้นที่ของราชการส่วนท้องถิ่นใดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของราชการส่วนท้องถิ่นนั้น แต่ไม่รวมถึงองค์การบริหารส่วนจังหวัด ดังนั้น ข้อมูลสถานการณ์ด้านการบริหารจัดการมูลฝอย จึงพิจารณาจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัด

(1.) ระบบกำจัดมูลฝอยของท้องถิ่น

จังหวัดหนองคายมีสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่เปิดดำเนินการทั้งสิ้นจำนวน 18 แห่ง แบ่งเป็น สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ 4 แห่ง ประกอบด้วยเทคโนโลยีการกำจัดขยะ 4 ประเภท ได้แก่ 1) ระบบฝังกลบเชิงวิศวกรรม (Engineering Landfill) จำนวน 2 แห่ง คือ ทม.หนองคาย และ ทม.ท่าบ่อ 2) ระบบบผสมสมผสาน (Mechanical Biological Treatment : MBT) แต่ปัจจุบันไม่ได้ใช้งานระบบการทำปุ๋ยหมัก จึงเหลือเพียงระบบคัดแยกขยะรีไซเคิลออกจากขยะชุมชน หรือเรียกว่าระบบ Mechanical Treatment (MT) จำนวน 1 แห่ง คือ ทต.ศรีเชียงใหม่ และ 3) โรงไฟฟ้าขยะมูลฝอยชุมชนจำนวน 1 แห่ง คือ อบจ.หนองคาย ร่วมทุนกับเอกชน บริษัท หนองคายน่าอยู่ จำกัด นอกเหนือจากนั้นเป็นสถานที่กำจัดขดขยะที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ จำนวน 14 แห่ง ซึ่งใช้วิธีการเทกอง (Open dump) ทั้งหมด

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย, 2568

4.2) การตรวจและเฝ้าระวังคุณภาพอากาศและเสียง

(1.) สถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศในบรรยากาศ จังหวัดหนองคาย

จังหวัดหนองคาย มีการตรวจวัดคุณภาพอากาศในบรรยากาศโดยสถานีตรวจวัดของกรมควบคุมมลพิษ ที่ตั้ง ณ สวนสาธารณะหนองถิ่น เขตเทศบาลเมืองหนองคาย ซึ่งติดตั้ง และเริ่มใช้งานตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2563

ภาพสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศ
ณ สวนสาธารณะหนองถิ่น เขตเทศบาลเมืองหนองคาย เริ่มใช้งานวันที่ 1 มีนาคม 2563

(2.) แหล่งก่อให้เกิดเสียงดังรบกวน

ส่วนใหญ่เกิดจากสาเหตุยานพาหนะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากรถบรรทุก รถยนต์ รถจักรยานยนต์และสามล้อรับจ้าง ที่สัญจรไปมา ที่เหลือจะเป็นร้านอาหาร สถานบันเทิงที่มีการเล่นดนตรีสด กิจการประเภท อู่ซ่อม เคาะพ่นสีรถยนต์ โรงงานทำเฟอร์นิเจอร์ไม้เครื่องเรือน

4.3) แหล่งกำเนิดมลพิษที่ก่อให้เกิดน้ำเสีย

จังหวัดหนองคาย มีแหล่งกำเนิดมลพิษที่ก่อให้เกิดน้ำเสีย ซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่ต้องรายงานผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย ตามมาตรา 80 ของพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535 จำนวน 156 แห่ง สรุปได้ดังนี้

ตาราง : แหล่งกำเนิดน้ำเสียในพื้นที่จังหวัดหนองคาย

ประเภทของแหล่งกำเนิด	จำนวน (แห่ง)	มีระบบบำบัดน้ำเสีย	
		(แห่ง)	(ร้อยละ)
โรงงานอุตสาหกรรม	17	17	100
โรงแรม	9	9	100
โรงพยาบาล	11	11	100
โรงเรียน สถาบันอุดมศึกษา	15	15	100
อาคารที่ทำการของรัฐ/เอกชน	3	3	100
ศูนย์การค้าหรือห้างสรรพสินค้า	8	8	100
ตลาด	9	9	100
การเลี้ยงสุกร	48	48	100
สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง	33	33	100
บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด	2	2	100
ที่ดินจัดสรร	1	1	100
รวม	**156**	**156**	**100**

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย, 2568

4.4) การสุ่มตรวจคุณภาพแหล่งน้ำผิวดิน

การติดตามตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงคุณภาพน้ำในพื้นที่จังหวัดหนองคาย ทำการตรวจสอบพื้นที่ เก็บตัวอย่างน้ำไปทำการตรวจวิเคราะห์ที่ห้องปฏิบัติการของสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 9 (อุดรธานี) พร้อมแปลผลการตรวจ โดยทำการตรวจสอบแหล่งน้ำผิวดินในพื้นที่จังหวัดหนองคาย จำนวน 4 ครั้ง/ปี (พฤศจิกายน กุมภาพันธ์ พฤษภาคม-มิถุนายน และสิงหาคม) โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ได้ดำเนินการสุ่มตรวจวัด จำนวน 2 จุด คือ ในลำน้ำห้วยหลวงและแม่น้ำโขง

2.2 ผลการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ผ่านมา

ผลการแก้ไขปัญหาจังหวัดในช่วงที่ผ่านมา

1.) ด้านทรัพยากรป่าไม้จังหวัดหนองคาย

ด้วยนโยบายป่าไม้แห่งชาติกำหนดให้มีพื้นที่ป่าไม้ทั่วประเทศอย่างน้อยในอัตราร้อยละ 40 ของพื้นที่ประเทศ ประกอบด้วย ป่าอนุรักษ์ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของพื้นที่ประเทศ และป่าเศรษฐกิจและป่าชุมชน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 15 ของพื้นที่ประเทศ โดยกำหนดให้เพิ่มและพัฒนาพื้นที่ป่าไม้ทั้งป่าอนุรักษ์ป่าเศรษฐกิจและป่าชุมชนภายใต้กรอบเวลาที่กำหนดในแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ (ปี พ.ศ. 2562 ถึง ปี พ.ศ. 2580) เพื่อให้ประเทศไทยมีพื้นที่ป่าไม้ที่เหมาะสมกับความสมดุลของระบบนิเวศและการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน หยุดยั้งและป้องกันการทำลายทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าของชาติอย่างมีประสิทธิภาพ มีการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรป่าไม้ สัตว์ป่า และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างเหมาะสม ยั่งยืน เป็นธรรม และเป็นฐานการพัฒนาประเทศและคุณภาพชีวิตของประชาชนโดยคำนึงถึงดุลยภาพทางสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม และเพื่อให้ระบบบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้มีประสิทธิภาพบนพื้นฐานองค์ความรู้และนวัตกรรม รวมทั้งกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน (คณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ, 2562)

จังหวัดหนองคายได้กำหนดกรอบทิศทางการพัฒนาของจังหวัดหนองคาย ตามแผนพัฒนาจังหวัดหนองคาย ปี พ.ศ. 2566 – 2570 การดำเนินโครงการเป็นไปตามยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาคนชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อมให้เป็นเมืองน่าอยู่ โดยจะดำเนินงานตามกลยุทธ์ ที่ 2 ส่งเสริม อนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สำนักงานจังหวัดหนองคาย, 2568)

1.1) พื้นที่ป่าไม้

ในปี พ.ศ. 2567 จังหวัดหนองคายมีพื้นที่ป่าเพิ่มขึ้นจาก ปี พ.ศ. 2566 จำนวน 14.35 ไร่

จังหวัดหนองคาย			
พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)		การเปลี่ยนแปลง (+/-)	
ปี พ.ศ. 2566	ปี พ.ศ. 2567	ไร่	ร้อยละ
140,778.74	140,793.09	+14.35	+0.01

ที่มา : โครงการจัดทำข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้ ปี พ.ศ. 2567

1.2) การป้องกันและปราบปรามการตัดไม้ทำลายป่าและการทวงคืนผืนป่า

1.2.1) การป้องกัน ปราบปราม และการจับกุมคดีป่าไม้

จังหวัดหนองคาย โดยคณะอนุกรรมการป้องกันและปราบปรามการตัดไม้ทำลายป่าจังหวัดหนองคาย (คปป.จ) ได้แต่งตั้งคณะทำงานภายใต้คณะอนุกรรมการฯ (คปป.จ) จำนวน 2 คณะ คือ

(1) คณะทำงานปฏิบัติการป้องกันและปราบปราม โดยมีหน้าที่บูรณาการควบคุม กำกับดูแล และดำเนินการด้านการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดกฎหมายเกี่ยวกับการป่าไม้ในท้องที่จังหวัดหนองคาย

(2) คณะทำงานปฏิบัติการส่งเสริมฟื้นฟู การปลูกป่า และการปลูกต้นไม้เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว โดยมีหน้าที่สร้างการมีส่วนร่วมของส่วนราชการ หน่วยงาน องค์กร และภาคส่วนอื่น ๆ ในการปลูกต้นไม้เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว รวมทั้งการประชาสัมพันธ์รณรงค์กระตุ้นจิตสำนึกแก่ประชาชนทุกภาคส่วน

1.3) กิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมและปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และการเพิ่มพื้นที่สีเขียว

จังหวัดหนองคาย ได้ดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน รวมทั้งการประชาสัมพันธ์รณรงค์กระตุ้นจิตสำนึกแก่ประชาชนทุกภาคส่วน เข้ามามีร่วมด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจึงได้กำหนดนโยบายและทิศทางการดำเนินงานพัฒนาจังหวัดหนองคาย โดยส่งเสริมสนับสนุนการให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการป้องกัน ฟื้นฟู รักษาและปราบปรามการตัดไม้ทำลายป่าและทำลายทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ มีผลการดำเนินงานที่ผ่านมาดังนี้

(1) การพัฒนาความร่วมมือและสร้างภาคีเครือข่ายภาคประชาชน

จังหวัดหนองคาย โดยสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหนองคาย ได้จัดเวทีพัฒนาความร่วมมือและภาคีภาคประชาชนในการเฝ้าระวัง ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีเครือข่ายภาคประชาชนด้านทรัพยากรธรรมชาติกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนเข้าร่วมที่ประชุมได้กำหนดวิสัยทัศน์ที่จะบรรลุเป้าหมายร่วมกันว่า “เพิ่มพื้นที่สีเขียว คุณภาพสิ่งแวดล้อมดี ชุมชนน่าอยู่อย่างยั่งยืน โดยชุมชนมีส่วนร่วม”

นอกจากนี้ยังได้ร่วมกันจัดทำแผนปฏิบัติการในการดำเนินงานด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับพื้นที่ของเครือข่าย ทสม. ระดับอำเภอ 9 อำเภอในจังหวัดหนองคาย มีกิจกรรมประกอบด้วย คือ การร่วมกันทำแนวป้องกันไฟป่าและดับไฟป่า การปลูกต้นไม้และปลูกป่าเพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวในพื้นที่ป่า พื้นที่ชุมชน และที่ดินทำกินของตนเอง และการผนึกกำลังในการป้องกันการลักลอบตัดไม้ทำลายป่า เป็นต้น

(2) การป้องกันไฟป่าและดับไฟป่าโดยการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน

เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาและป้องกันการเกิดไฟป่าอย่างยั่งยืนและเห็นผลเป็นรูปธรรม จึงต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดยเฉพาะประชาชนในพื้นที่ต้องเป็นกำลังหลักในการป้องกันการเกิดไฟป่าเพราะเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดและมีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรงกับ การใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่า ที่ผ่านกลุ่มอาสาสมัครพิทักษ์ป่าชุมชนบ้านห้วยหินขาว และกลุ่มเครือข่าย ทสม. อำเภอโพธิ์ตาก อำเภอสังคม และอำเภอศรีเชียงใหม่ ถือเป็นกลุ่มภาคประชาชนที่เข้ามา มีบทบาทสำคัญในการป้องกันรักษาป่าผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ดำเนินกิจกรรมดังนี้ กิจกรรมการลาดตระเวนในการพิทักษ์รักษาทรัพยากรป่าไม้ สอดส่องดูแลการลักลอบตัดไม้ทำลายป่า และเฝ้าระวังการเกิดไฟป่าในพื้นที่ป่าชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียง กิจกรรมการทำแนวป้องกันไฟป่าบริเวณป่าชุมชนบ้านห้วยหินข้าว และกิจกรรมจัดเวรอาสาสมัครเข้าร่วมปฏิบัติการดับไฟป่าร่วมกับหน่วยงานราชการ

ปัญหาที่กลุ่มเครือข่ายภาคประชาชนสะท้อนถึงส่วนราชการ คือ ปัญหาการขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการลาดตระเวนป้องกันรักษาป่า และอุปกรณ์เบื้องต้นสำหรับการป้องกันและดับไฟป่า เป็นต้น

(3) การฟื้นฟู รักษา และปลูกต้นไม้เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวอย่างยั่งยืน

- ส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจ ในพื้นที่เอกชน ที่ดินกรรมสิทธิ์ หรือสิทธิ์การครอบครองที่ถูกต้องตามประมวลกฎหมายที่ดินหรือ ส.ป.ก. โดยส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจที่สำคัญ เช่น ไม้สัก ไม้ประดู่ ไม้ชิงชัน ไม้พะยูง ไม้มะค่าโมง ฯลฯ ซึ่งมี พ.ร.บ.สวนป่า พ.ศ. 2535 รับรองสิทธิ์ของไม้ โดยสนับสนุนกล้าไม้ฟรีจากสถานีเพาะชำกล้าไม้ของกรมป่าไม้ ประมาณปีละ 800,000 กล้า

- ส่งเสริมการปลูกต้นไม้และปลูกป่าในเขตเมือง ในที่ดินสาธารณประโยชน์ที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) ที่ตั้งสำนักงาน หรือที่ต่าง ๆ ที่สามารถดำเนินการได้ และเพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของป่าไม้และเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้กับจังหวัดหนองคาย

- สนับสนุนให้ชุมชนต่าง ๆ จัดทำป่าชุมชนประจำถิ่นของตนเองเพิ่มขึ้นอย่างน้อยชุมชนละ 1 แห่งพร้อมกับส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาเครือข่ายชุมชนและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้สามารถดูแลรับผิดชอบในการใช้ประโยชน์ ฟื้นฟู รักษา และป้องกันพื้นที่ป่าชุมชนของตนเองได้อย่างยั่งยืน

- ดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน และปลุกจิตสำนึกให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ฟื้นฟู ดูแล รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทุกรูปแบบ

1.4) ปัญหาที่พบในพื้นที่ป่าอนุรักษ์และป่าสงวนแห่งชาติ

(1) การบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่ออยู่อาศัยและเป็นพื้นที่เกษตรกรรม ทำสวนยางพารา

(2) ปัญหาการลักลอบเก็บหาของป่า ล่าสัตว์ป่า ที่ไม่ถูกวิธีทำให้ป่าเสื่อมโทรมและเป็นต้นเหตุของการเกิดไฟป่า

(3) ปัญหาขยะมูลฝอยจากการท่องเที่ยวตามแหล่งธรรมชาติ

1.5) การวิเคราะห์สภาพปัญหาทรัพยากรป่าไม้และแนวทางการแก้ไขปัญหา

การวิเคราะห์สถานการณ์พื้นที่ป่าไม้ พื้นที่สีเขียวของจังหวัดหนองคาย พบว่ายังห่างไกลจากเป้าหมายมากที่กำหนดไว้ในปี พ.ศ. 2570 ซึ่งมีเป้าหมาย 1,908.94 ไร่ โดยแบ่งเป็น 3 ระยะ ดังนี้

- ระยะที่ 1 (เร่งด่วน)
  ปี 2563 เป้าหมาย 100 ไร่ ปลูกได้ 127 ไร่
- ระยะที่ 2
  ปี 2564 เป้าหมาย 100 ไร่ ปลูกได้ 100 ไร่
  ปี 2565 เป้าหมาย 100 ไร่ ปลูกได้ 115 ไร่
- ระยะที่ 3 ปี 2566 ถึง 2570 เป้าหมาย 1,566.94 ไร่ ปีละ 300 ไร่
  ปี 2566 ปลูกได้ 135 ไร่
  ปี 2567 ปลูกได้ 230 ไร่
  ปี 2568 ปลูกได้ 190 ไร่

เมื่อวิเคราะห์ในเชิงพื้นที่ของจังหวัดหนองคายแล้วพบว่าไม่มีพื้นที่ของรัฐเพียงพอที่จะใช้เพิ่มพื้นที่สีเขียว จึงใช้แนวทางในการแจกกล้าไม้ให้แก่ประชาชนหรือหน่วยงานที่สนใจ ซึ่งเทียบเป็น 200 ต้นต่อ 1 ไร่ ดังนั้น ภายในปี พ.ศ. 2570 ต้องแจกกล้าไม้ให้ได้ 100,000 ต้น เพื่อบรรลุเป้าหมายการเพิ่มพื้นที่สีเขียวได้สำเร็จ

1.6) แนวทางการเพิ่มพื้นที่ป่า/พื้นที่สีเขียว

(1) การสร้างกระแสสังคม ให้ประชาชนร่วมดูแล รักษาป่าเพื่อชุมชนของตนเอง

(2) การจัดกิจกรรมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดูแล รักษาป่า

(3) การสร้างบุคคล หรือชุมชนต้นแบบในการดูแลรักษาป่า ปลูกป่า การป้องกันแก้ไขปัญหาไฟไหม้ป่า การทำฝายชะลอน้ำ และการใช้ประโยชน์จากป่าให้เกิดความคุ้มค่ามากที่สุด

(4) การบริหารจัดการขยะ น้ำเสีย ในป่าที่มีการท่องเที่ยว

(5) การสร้างให้ประชาชน และท้องถิ่น อำเภอ ไม่ให้เกิดการบุกรุกทำลายพื้นที่ป่า พื้นที่สีเขียว นอกเหนือจากการร่วมกันปลูกป่า

(6) ทำการปลูกป่าในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การโยนเมล็ดไม้ หรืออื่น ๆ ที่เหมาะสม

(7) การส่งเสริมให้ประชาชน ชุมชน เก็บเมล็ดไม้ พันธุ์ไม้ มาทำการเพาะชำด้วยตนเองแทนการขอรับจากรัฐเพียงอย่างเดียว

(8) การเสริมสร้างให้ประชาชน ชุมชน ร่วมกันเพาะชำกล้าไม้ด้วยตนเอง

(9) การส่งเสริมสนับสนุนให้ชุมชนมีความเข้มแข็งในการป้องกัน เฝ้าระวัง และดับไฟไหม้ป่า

(10) การประกาศเกียรติคุณบุคคล ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และอำเภอที่เป็นต้นแบบทางด้านทรัพยากรธรรมชาติ

(11) การส่งเสริม สนับสนุน ให้ที่พักสงฆ์ วัด หรือศาสน์สถานอื่น ๆ เป็นศูนย์เรียนรู้การเพิ่มพื้นที่สีเขียว เพิ่มป่า และทำให้เกิดความอุดมสมบูรณ์และสร้างความหลากหลายทางชีวภาพของป่าไม้

(12) การเสริมสร้างศักยภาพเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) จังหวัดหนองคาย ให้เข้มแข็งและเป็นกำลังสำคัญในการนำประชาชนร่วมกันดูแล พิทักษ์ รักษา และเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ พื้นที่สีเขียวให้จังหวัดหนองคาย

(13) ส่งเสริมการแจกกล้าไม้

1.7 แนวทางการแก้ไขปัญหาที่ดินของรัฐตามนโยบายของรัฐ ภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.)

กลไกการขับเคลื่อนนโยบายการจัดที่ดินชุมชนตามนโยบายรัฐบาล ภายใต้ คทช. ประกอบด้วย คณะอนุกรรมการจัดหาที่ดิน (อนุฯ 1) คณะอนุกรรมการจัดที่ดิน (อนุฯ 2) คณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ (อนุฯ 3) และคณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช.จังหวัด) ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน และหัวหน้าสำนักงานจังหวัด ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด สหกรณ์จังหวัด เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ ซึ่งมีหน้าที่สำรวจ ตรวจสอบ จัดทำข้อมูลที่ดิน แผนที่ขอบเขตที่จะจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนหรือที่อยู่อาศัย พร้อมด้วยรายชื่อผู้ครอบครองเดิม (ถ้ามี) พิจารณาเห็นชอบแผนการจัดที่ดินทำกินหรือที่อยู่อาศัย และแผนการส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการตลาดในระดับจังหวัด ตลอดจนจัดทำสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานในพื้นที่ โดยดำเนินการร่วมกับคณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ (สำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ, 2566)

ปัจจุบัน ในพื้นที่จังหวัดหนองคายได้รับการอนุญาตใช้พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติตามโครงการ คทช. จากกรมป่าไม้ เรียบร้อยแล้ว จำนวน 14,770 - 0 - 47 ไร่ (อนุฯ 1) ดำเนินการจัดที่ดินแล้วจำนวน 11,869 - 2 – 2 ไร่ (อนุฯ 2) ซึ่งในพื้นที่จัดที่ดินแล้วได้ส่งมอบให้อนุฯ 3 ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ เรียบร้อยแล้ว จึงเหลือพื้นที่ในดำเนินการจัดที่ดินจำนวน 2,901 - 2 - 45 ไร่ เมื่อดำเนินการเสร็จจะส่งมอบให้อนุฯ 3 ดำเนินการต่อไป

2.) ด้านทรัพยากรน้ำจังหวัดหนองคาย

2.1) แหล่งน้ำผิวดิน

ลำน้ำส่วนใหญ่ในลุ่มน้ำโขงจะมีความยาวของลำน้ำน้อยกว่า 50 กิโลเมตรและมีความลาดชันของลำน้ำมาก จึงมีการกัดเซาะสูง หากมีฝนตกหนักจะเกิดน้ำป่าไหลหลากรุนแรง พื้นที่การเกษตรจะอยู่บริเวณสองฝั่งของลำน้ำ พื้นที่อาศัยจะอยู่บริเวณตอนกลางและท้ายของลำน้ำ

การติดตามตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงคุณภาพน้ำในพื้นที่จังหวัดหนองคาย ทำการตรวจสอบพื้นที่ เก็บตัวอย่างน้ำไปทำการตรวจวิเคราะห์ที่ห้องปฏิบัติการของสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 9 (อุดรธานี) พร้อมแปลผลการตรวจ โดยผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินในพื้นที่จังหวัดหนองคาย จำนวน ๒ แหล่ง คือ ห้วยหลวง และแม่น้ำโขง ตรวจจำนวน 4 ครั้ง/ปี (พฤศจิกายน กุมภาพันธ์ พฤษภาคม - มิถุนายน และ สิงหาคม) ตามดัชนีคุณภาพน้ำผิวดินที่สำคัญ ประกอบด้วย ปริมาณออกซิเจนละลายน้ำ (Dissolved Oxygen : DO) ปริมาณออกซิเจนที่จุลินทรีย์ใช้ในการย่อยสลายสารอินทรีย์ (Biochemical Oxygen Demand : BOD) ปริมาณแอมโมเนียไนโตรเจน (NH_3-N) ปริมาณแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (Total Coliform Bacteria : TCB) และปริมาณแบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (Fecal Coliform Bacteria : FCB) ผลการสุ่มตรวจเฝ้าระวัง สรุปได้ ดังนี้

ตาราง : คุณภาพน้ำผิวดินเฉลี่ยของพื้นที่จังหวัดหนองคาย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 – 2568

แหล่งน้ำ	จุดตรวจ	ครั้งที่	ดัชนีคุณภาพน้ำผิวดิน					ประเภทคุณภาพน้ำ	เกณฑ์คุณภาพน้ำ
			DO (mg/l)	BOD (mg/l)	NH_3-N (mg/l)	TCB (MPN/ 100 ml)	FCB (MPN/ 100 ml)		
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566									
ห้วยหลวง	KL 01	1 (ม.ค.)	6.4	0.4	0.03	430	90	2	ดี
		2 (เม.ย.)	7.7	1.4	ND	2,400	90	2	ดี
แม่น้ำโขง	NK 07	3 (ก.ค.)	2.9	1.7	0.10	11,000	1,500	4	เสื่อมโทรม
		1 (ม.ค.)	8.83	0.7	ND	4,600	430	2	ดี
		2 (เม.ย.)	9.35	1.4	0.17	750	230	2	ดี
		3 (ก.ค.)	7.32	3.3	ND	11,000	11,000	4	เสื่อมโทรม
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567									
ห้วยหลวง	KL 01	1 (ก.ค.)	4.37	0.6	ND	750	390	3	พอใช้
		2 (ก.พ.)	6.66	1.1	ND	430	36	2	ดี
		3 (พ.ค.)	3.44	1.2	ND	11,000	1,500	4	เสื่อมโทรม
		4 (ส.ค.)	3.29	1.5	ND	11,000	750	4	เสื่อมโทรม

แหล่งน้ำ	จุดตรวจ	ครั้งที่	ดัชนีคุณภาพน้ำผิวดิน					ประเภทคุณภาพน้ำ	เกณฑ์คุณภาพน้ำ
			DO (mg/l)	BOD (mg/l)	NH_3-N (mg/l)	TCB (MPN/ 100 ml)	FCB (MPN/ 100 ml)		
แม่น้ำโขง	NK 07	1 (พ.ย.)	8.01	0.6	ND	4,600	2,400	3	พอใช้
		2 (ก.พ.)	8.95	1.1	0.1	2,400	2,400	3	พอใช้
		3 (พ.ค.)	7.25	2.2	ND	11,000	4,600	4	เสื่อมโทรม
		4 (ส.ค.)	6.43	1	ND	11,000	930	3	พอใช้
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568									
ห้วยหลวง	KL 01	1 (พ.ย.)	6.42	1.0	0.20	90	<30	2	ดี
		2 (ก.พ.)	9.46	0.50	0.06	90	36	2	ดี
		3 (พ.ค.)	4.85	1.7	0.06	750	90	3	พอใช้
		4 (ส.ค.)	4.37	1.9	0.08	11,000	210	3	พอใช้
แม่น้ำโขง	NK ๐๗	1 (พ.ย.)	8.62	1.4	0.10	4,600	210	2	ดี
		2 (ก.พ.)	7.36	0.5	0.03	>24,000	11,000	4	เสื่อมโทรม
		3 (พ.ค.)	7.97	0.8	0.08	>24,000	750	4	เสื่อมโทรม
		4 (ส.ค.)	7.89	1.3	0.03	11,000	230	5	เสื่อมโทรมมาก
มาตรฐานแหล่งน้ำผิวดินประเภทที่ 2			≥6.0	≤1.5	≤0.5	≤5,000	≤1,000		
มาตรฐานแหล่งน้ำผิวดินประเภทที่ 3			≥4.0	≤2.0	≤0.5	≤20,000	≤4,000		
มาตรฐานแหล่งน้ำผิวดินประเภทที่ 4			≥2.0	≤4.0	≤0.5	-	-		

ที่มา : สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษ ที่ 9 (อุดรธานี), 2568

หมายเหตุ : 1. จุดตรวจวัด
- สถานี KL 01 คือ บริเวณหน้าประตูระบายน้ำบ้านดอนดง ตำบลวัดหลวง อำเภอโพนพิสัย
- สถานี NK 07 คือ บริเวณหลังร้านครัวคูณเก้า ตำบลหาดคำ อำเภอเมืองหนองคาย

2. ND คือ Not Detected หมายถึง ตรวจแล้วไม่พบค่า

2.1.1) การวิเคราะห์คุณภาพน้ำในลำน้ำสาขาที่สำคัญของพื้นที่จังหวัดหนองคาย ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 9 (อุดรธานี) ได้ดำเนินการสุ่มตรวจวัด จำนวน 2 ลำน้ำสาขา คือ

(1) ห้วยหลวง มีจุดตรวจวัดบริเวณหน้าประตูระบายน้ำบ้านดอนดง ตำบลวัดหลวง อำเภอโพนพิสัย พบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 คุณภาพน้ำส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์พอใช้ - ดี โดยพบว่า ค่าปริมาณออกซิเจนละลายน้ำ มีค่า 4.37 - 9.46 mg/L ค่าปริมาณออกซิเจนที่จุลินทรีย์ใช้ในการย่อยสลายสารอินทรีย์มีค่า 0.5 - 1.9 mg/L ค่าปริมาณแอมโมเนียไนโตรเจน มีค่าตั้งแต่ 0.06 - 0.20 mg/L ค่าปริมาณแบคทีเรียกลุ่ม โคลิฟอร์มทั้งหมด มีค่า 90 - 11,000 MPN/100 ml และค่าปริมาณแบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม มีค่าน้อยกว่า 30 - 210 MPN/100 ml ในภาพรวมถือว่าคุณภาพน้ำโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ดี

(2) แม่น้ำโขง มีจุดตรวจวัด บริเวณร้านอาหารครัวคูณเก้า ตำบลหาดคำ อำเภอเมืองหนองคาย พบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 คุณภาพน้ำส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม - ดี โดยพบว่า ค่าปริมาณออกซิเจนละลายน้ำ มีค่า 7.36 - 8.62 mg/L ค่าปริมาณออกซิเจนที่จุลินทรีย์ใช้ในการย่อยสลายสารอินทรีย์มีค่า 0.5 - 1.4 mg/L ค่าปริมาณแอมโมเนียไนโตรเจนมีค่า 0.03 - 0.10 mg/L ค่าปริมาณแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด มีค่า 4,600 - มากกว่า 24,000 MPN/100 ml และค่าปริมาณแบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม มีค่า 210 - 11,000 MPN/100 ml ในภาพรวมคุณภาพน้ำโดยรวมอยู่ในเกณฑ์พอใช้

2.2) แหล่งน้ำใต้ดิน

ในจังหวัดหนองคาย พื้นที่ที่มีศักยภาพน้ำบาดาลที่มีปริมาณคลอไรด์น้อยกว่า 600 มิลลิกรัมต่อลิตร และมีปริมาณคลอไรด์มากกว่า 600 มิลลิกรัมต่อลิตร สำหรับพื้นที่ศักยภาพน้ำบาดาลมีปริมาณคลอไรด์ น้อยกว่า 600 มิลลิกรัมต่อลิตร ซึ่งเป็นน้ำบาดาลที่ได้มาตรฐานสำหรับนำมาใช้เพื่อการอุปโภคบริโภค อุตสาหกรรมทั่วไป และเกษตรกรรมได้ สามารถแบ่งพื้นที่ศักยภาพน้ำบาดาลได้ 4 กลุ่ม คือ

(1.) พื้นที่มีศักยภาพน้ำบาดาลน้อยกว่า 2 ลบ.ม./ชม. มีพื้นที่ 0.4 ล้านไร่

(2.) พื้นที่ที่มีศักยภาพน้ำบาดาลระหว่าง 2 – 10 ลบ.ม./ชม. มีพื้นที่ประมาณ 0.62 ล้านไร่

(3.) พื้นที่ที่มีศักยภาพน้ำบาดาลระหว่าง 10 – 20 ลบ.ม./ชม. มีพื้นที่ประมาณ 0.03 ล้านไร่

(4.) พื้นที่ที่มีศักยภาพน้ำบาดาลระหว่าง มากกว่า 20 ลบ.ม./ชม. มีพื้นที่ประมาณ 0.02 ล้านไร่

รวมพื้นที่ที่มีศักยภาพน้ำบาดาล 4 กลุ่ม ประมาณ 1.25 ล้านไร่ สถานการณ์น้ำบาดาลในปัจจุบันอยู่ในเกณฑ์สมดุล ไม่เกินปริมาณน้ำที่สามารถสูบมาใช้ได้อย่างปลอดภัย ปริมาณกักเก็บ 351.8 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลเติม 108.6 ล้าน ลบ.ม.ต่อปี ปริมาณน้ำที่สามารถสูบขึ้นมาใช้อย่างปลอดภัย 81.4 ล้าน ลบ.ม.ต่อปี แนวโน้มในอีก 20 ปีข้างหน้าในปี พ.ศ. 2581 จะมีการใช้น้ำบาดาลเพิ่มขึ้นปริมาณ 66.969 ล้าน ลบ.ม.ต่อปี *ส่วนพื้นที่ที่จะเค็มไม่สามารถนำมาใช้เพื่อกิจกรรมต่าง ๆ มีพื้นที่ประมาณ 0.36 ล้านไร่ พบบริเวณ อำเภอเมืองหนองคาย อำเภอท่าบ่อ อำเภอโพธิ์ตาก และอำเภอสระใคร*

2.3) ปริมาณน้ำเสียชุมชน

ในปี พ.ศ. 2568 จังหวัดหนองคาย เกิดน้ำเสียชุมชน ประมาณ 155,026 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน โดยพิจารณาจากจำนวนประชากร และอัตราการก่อให้เกิดน้ำเสีย ประมาณ 320 ลิตรต่อคนต่อวัน (กรมควบคุมมลพิษ, 2560) การประมาณการณ์ปริมาณน้ำเสียในพื้นที่จังหวัดหนองคาย สรุปได้ดังนี้

ตารางการประมาณปริมาณน้ำเสียในพื้นที่จังหวัดหนองคาย

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวนประชากรตามทะเบียนราษฎร์ (คน)	การคาดการณ์ปริมาณก่อน้ำเสีย (ลบ.ม.ต่อวัน)	สัดส่วน (ร้อยละ)
เทศบาลเมืองหนองคาย	42,684	13,659	8.8
เทศบาลเมืองท่าบ่อ	16,419	5,254	3.4
เทศบาลตำบลศรีเชียงใหม่	5,969	1,910	1.2
เทศบาลตำบลโพนพิสัย	2,725	872	0.6
ท้องถิ่นอื่น ๆ	416,940	133,421	86.0
รวม	**484,737**	**155,026**	**100**

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย, 2569

3.) ด้านทรัพยากรธรณีจังหวัดหนองคาย

จังหวัดหนองคาย มีทรัพยากรแร่ที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน คือ ทรายก่อสร้าง นอกจากนี้ ยังมีทรัพยากรแร่ที่ยังไม่มีการผลิต คือ แร่ทองแดง แร่เหล็ก หินทรายเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้างทราย แก้ว เกลือหิน และเกลือโพแทช โดยจังหวัดหนองคาย มีการผลิตเฉพาะทรายก่อสร้างเท่านั้น ซึ่งเป็นการผลิตเพื่อมาใช้ประโยชน์ภายในจังหวัดและส่งไปจำหน่ายยังจังหวัดใกล้เคียง โดยลักษณะธรณีวิทยาแหล่งแร่ และปริมาณสำรองของแร่ ชนิดต่าง ๆ เช่น ทรายก่อสร้าง หินทราย เกลือหินและโพแทช เป็นต้น

4.) สถานการณ์มลพิษทางสิ่งแวดล้อม

4.1) น้ำเสียชุมชน

4.1.1) ปริมาณน้ำเสีย

น้ำเสียชุมชน (Domestic Wastewater) หมายถึง น้ำเสียที่เกิดจากกิจกรรมประจำวันของประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชน และกิจกรรมที่เป็นอาชีพ ได้แก่ น้ำเสียที่เกิดจากการประกอบอาหาร และชำระล้างสิ่งสกปรกทั้งหลายภายในครัวเรือน และอาคารประเภทต่าง ๆ เป็นต้น จากข้อมูลทางวิชาการปริมาณน้ำเสียที่ปล่อยทิ้งจากบ้านเรือน อาคาร จะมีค่าประมาณร้อยละ 80 ของปริมาณน้ำที่ใช้ (กรมควบคุมมลพิษ, 2559)

4.1.2) สถานการณ์น้ำเสียชุมชน จังหวัดหนองคาย

พื้นที่จังหวัดหนองคาย มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) จำนวน 68 แห่ง ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาลเมือง 2 แห่ง เทศบาลตำบล 17 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 48 แห่ง ประมาณการปริมาณน้ำเสียชุมชนที่เกิดขึ้น มีประมาณ 76,708 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน ซึ่งเป็นปริมาณจากคำนวณตามหลักวิชาการ โดยพิจารณาจากจำนวนประชากรและอัตราการก่อให้เกิดน้ำเสีย ประมาณ 320 ลิตร/คนต่อวัน (กรมควบคุมมลพิษ, 2568)

สภาพปัญหา พบว่า ปัจจุบัน อปท. ทุกแห่ง ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย ยังไม่มีการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียรวมภายในชุมชน เนื่องจากมีขอจำกัดในการจัดหาที่ดินก่อสร้างระบบฯ (ใช้พื้นที่ประมาณ 5 - 50 ไร่) และการขาดงบประมาณในการจ้างที่ปรึกษาศึกษาความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียดก่อสร้างระบบฯ (งบประมาณประมาณ 1 - 2 ล้านบาทต่อโครงการ) ซึ่ง อปท. จะนำไปประกอบการจัดทำโครงการขอรับการสนับสนุนงบประมาณแผ่นดิน สำหรับการก่อสร้างหรือดำเนินการเพื่อให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมของ อปท. ผ่าน “แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด” ในแต่ละปีงบประมาณตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 โดยการพิจารณาโครงการต้องมีการศึกษาความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียดการก่อสร้าง และต้องจัดทำเอกสารประกอบมากกว่า 15 รายการ ตามที่สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กำหนดมาในแต่ละปี

4.1.3) แนวทางการบริหารจัดการน้ำเสียชุมชน จังหวัดหนองคาย

การจัดการน้ำเสียชุมชน เป็นหน้าที่รับผิดชอบของ อปท. ในแต่ละพื้นที่ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 โดยการจัดการน้ำเสียชุมชนเป็นภารกิจหลักภารกิจหนึ่งของ อปท. อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันภารกิจของ อปท. ได้รับมอบหน้าที่รับผิดชอบจากส่วนราชการต่าง ๆ เพิ่มขึ้นอย่างมาก ทำให้ อปท. หลายแห่งดำเนินงานตามภารกิจที่ได้รับมอบได้อย่างไม่เต็มมีประสิทธิภาพ การจัดการน้ำเสียชุมชนจึงอาจมีข้อจำกัดด้านงบประมาณ พื้นที่ก่อสร้างระบบรวบรวมและระบบบำบัดน้ำเสีย ความรู้ความเชี่ยวชาญของบุคลากรด้านการจัดการน้ำเสียชุมชน เป็นต้น การดำเนินการที่ผ่านมา อปท. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงได้รณรงค์ประชาสัมพันธ์ และส่งเสริมการบำบัดน้ำเสีย ณ แหล่งกำเนิดในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การทำบ่อเกรอะ-บ่อซึม การส่งเสริมการใช้ถังดักไขมัน การทำน้ำชีวภาพเพื่อบำบัดน้ำเสีย การจัดกิจกรรมอนุรักษ์แหล่งน้ำคูคลอง เป็นต้น

ในภาพรวมประเทศรับผิดชอบโดยกระทรวงมหาดไทย ได้แก่ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และองค์การจัดการน้ำเสีย (อจน.) ซึ่งในปี 2563 ได้กำหนดเป็นภารกิจสำคัญตามนโยบายรัฐบาล (Agenda) โดยมีเป้าหมายบำบัดน้ำเสียจากชุมชนให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานน้ำทิ้งชุมชนก่อนปล่อยลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้มีหนังสือมายังผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดได้ให้ความสำคัญกับนโยบายการจัดการน้ำเสียและกำชับ อปท. ในการแก้ไขปัญหาการจัดการน้ำเสียชุมชนให้เป็นระบบ มีประสิทธิภาพ คุ้มค่า มีความต่อเนื่องและไม่ส่งผลกระทบต่อประชาชนและสิ่งแวดล้อม และสืบเนื่องจากข้อสั่งการดังกล่าว กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้ประสานข้อมูลกับ อจน. และในปี 2561 อจน. ได้จัดทำแผนปฏิบัติการด้านการจัดการน้ำเสีย ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) โดยจัดลำดับโครงการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียของ อปท. ทั่วประเทศ จำนวนรวม 464 แห่ง ซึ่งพื้นที่จังหวัดหนองคาย มี 4 แห่ง ดังนี้

- ลำดับที่ 292 เทศบาลตำบลโพนพิสัย
- ลำดับที่ 293 เทศบาลตำบลศรีเชียงใหม่
- ลำดับที่ 448 เทศบาลเมืองท่าบ่อ
- ลำดับที่ 464 เทศบาลเมืองหนองคาย

ข้อเสนอการส่งเสริมสนับสนุนการขับเคลื่อนของ อปท.

1. ประสาน อจน. หรือหน่วยงานหรือองค์กรที่มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญเพื่อให้คำชี้แนะ คำปรึกษา และการสนับสนุนแก่ อปท. จำนวน 4 แห่ง ตามแผนปฏิบัติการด้านการจัดการน้ำเสีย ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ที่ อจน. ได้จัดทำไว้ โดยเฉพาะด้านเทคโนโลยีและการบริหารจัดการเพื่อให้มีที่ดินในการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนรวม

2. จัดหางบประมาณ ในการจ้างที่ปรึกษาศึกษาความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียดก่อสร้างระบบฯ (งบประมาณประมาณ 1 - 2 ล้านบาทต่อโครงการ) ให้ อปท. ที่ประสงค์นำส่งโครงการขอรับการสนับสนุนงบประมาณแผ่นดิน สำหรับการก่อสร้างหรือดำเนินการเพื่อให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมของ อปท. ผ่าน “แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด” ในแต่ละปีงบประมาณ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 โดยการพิจารณาโครงการต้องมีการศึกษาความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียดการก่อสร้าง และต้องจัดทำเอกสารประกอบมากกว่า 15 รายการตามที่สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กำหนดมาในแต่ละปี

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย, 2568

4.2) ด้านขยะมูลฝอย

(1.) ปริมาณมูลฝอยชุมชน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 จังหวัดหนองคาย มีปริมาณมูลฝอยเกิดขึ้นประมาณ 177,623.60 ตัน หรือ 486.64 ตันต่อวัน (คำนวณตามหลักการกรมควบคุมมลพิษ พิจารณาจากจำนวนประชากรตามทะเบียนราษฎร์และอัตราก่อให้เกิดมูลฝอยของประชากรที่กรมควบคุมมลพิษกำหนดให้) โดยลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ร้อยละ 0.46 ที่มีปริมาณเกิดขึ้น 178,441.20 ตัน หรือ 488.88 ตันต่อวัน ซึ่งปริมาณมูลฝอยที่เกิดขึ้นที่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง รวมจำนวน 126,030.85 ตันต่อปี คิดเป็นร้อยละ 70.95 โดยการจัดการจำแนกเป็น

- ปริมาณมูลฝอยที่เกิดขึ้นได้มีการนำไปกำจัดแบบถูกต้อง รวมจำนวน 51,092.70 ตันต่อปี หรือ 139.98 ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 28.76 ของปริมาณมูลฝอยที่เกิดขึ้น
- ปริมาณมูลฝอยที่ประชาชนนำกลับมาใช้ประโยชน์ รวมจำนวน 74,938.15 ตันต่อปี หรือ 205.31 ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 42.19 ของปริมาณมูลฝอยที่เกิดขึ้น

ตาราง : ปริมาณมูลฝอยจังหวัดหนองคาย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2568

ปีงบประมาณ (พ.ศ.)	ปริมาณมูลฝอยที่เกิดขึ้น (ตัน)	นำกลับมาใช้ประโยชน์		กำจัดอย่างถูกต้อง	
		ตัน	ร้อยละ	ตัน	ร้อยละ
2566	179,079.95	69,609.15	38.87	50,391.90	28.14
2567	178,441.20	75,620.70	42.38	46,168.85	25.87
2568	177,623.60	74,938.15	42.19	51,092.70	28.76

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย, 2568

(3.) การจัดการมูลฝอยอันตรายจากชุมชน

จังหวัดหนองคาย เริ่มดำเนินการเก็บรวบรวมมูลฝอยอันตรายจากชุมชนไปกำจัดตั้งแต่ปี พ.ศ. 2560 โดยให้ทุกหมู่บ้าน/ชุมชน จัดตั้งจุดรวบรวมมูลฝอยอันตราย และมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการเก็บรวบรวมมูลฝอยอันตรายเพื่อนำส่งองค์การบริหารส่วนจังหวัด ส่งไปกำจัดต่อไป

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 จังหวัดหนองคาย ได้ดำเนินการจัดการมูลฝอยอันตรายจากชุมชน ด้วยการเก็บรวบรวม และส่งไปกำจัดอย่างถูกหลักวิชาการ รวมจำนวนประมาณ 7.46 ตัน โดยส่วนใหญ่เป็นกลุ่มหลอดไฟ ประมาณ 4.90 ตัน รองลงมาเป็นมูลฝอยอันตรายอื่น ๆ ประมาณ 0.66 ตัน ถ่านไฟฉายและแบตเตอรี่ประมาณ 0.58 ตัน กลุ่มซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์ประมาณ 0.50 ตัน กระป๋องสเปรย์ประมาณ 0.38 ตัน และบรรจุภัณฑ์ปนเปื้อนสารฆ่าแมลง โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองคาย ได้ว่าจ้างบริษัทเอกชน ที่ได้รับอนุญาตให้กำจัดมูลฝอยอันตราย เป็นผู้เก็บขนไปกำจัดอย่างถูกหลักวิชาการ

4.2) สถานการณ์ด้านคุณภาพอากาศและเสียง

4.2.1) มลภาวะด้านฝุ่นละออง

การติดตามข้อมูลฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ จากสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศของกรมควบคุมมลพิษ ที่ตั้งอยู่ ณ สวนสาธารณะหนองถิ่น ตำบลมีชัย อำเภอเมืองหนองคาย ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 พบว่า ฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ เฉลี่ย 24 ชั่วโมง มีค่าอยู่ระหว่าง 3.8 - 140.9 ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร เฉลี่ยตลอดห้วงเวลาดังกล่าว มีค่า 27.7 ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร ไม่เกินเกณฑ์มาตรฐาน (50 ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร) โดยมีจำนวนวันที่มีค่าฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ เฉลี่ย 24 ชั่วโมง เกินเกณฑ์มาตรฐาน 88 วัน คิดเป็นร้อยละ 24.11 ของจำนวนวันทั้งหมด ซึ่งเดือนที่มีจำนวนวันที่มีค่าฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ เฉลี่ย 24 ชั่วโมง เกินเกณฑ์มาตรฐานสูงที่สุด คือ เดือนมกราคม

ตาราง : เปรียบเทียบจำนวนวันที่ฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ เฉลี่ย 24 ชั่วโมง เกินเกณฑ์มาตรฐาน ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

ลำดับ	จำนวนวันที่ปริมาณฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ เฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง เกินเกณฑ์มาตรฐาน					
	ปีงบประมาณ พ.ศ. 256๖		ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567		ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568	
	เดือน	จำนวน (วัน)	เดือน	จำนวน (วัน)	เดือน	จำนวน (วัน)
1	ตุลาคม 2565	1	ตุลาคม 2566	2	ตุลาคม 2567	2
2	พฤศจิกายน 2565	0	พฤศจิกายน 2566	4	พฤศจิกายน 2567	5
3	ธันวาคม 2565	3	ธันวาคม 2566	21	ธันวาคม 2567	9
4	มกราคม 2566	2	มกราคม 2567	10	มกราคม 2568	25
5	กุมภาพันธ์ 2566	8	กุมภาพันธ์ 2567	22	กุมภาพันธ์ 2568	9
6	มีนาคม 2566	26	มีนาคม 2567	14	มีนาคม 2568	21
7	เมษายน 2566	23	เมษายน 2567	11	เมษายน 2568	15
8	พฤษภาคม 2566	6	พฤษภาคม 2567	4	พฤษภาคม 2568	2
9	มิถุนายน 2566	0	มิถุนายน 2567	0	มิถุนายน 2568	0
10	กรกฎาคม 2566	0	กรกฎาคม 2567	0	กรกฎาคม 2568	0
11	สิงหาคม 2566	0	สิงหาคม 2567	0	สิงหาคม 2568	0
12	กันยายน 2566	0	กันยายน 2567	0	กันยายน 2568	0
		รวม	69	รวม	88	88

หมายเหตุ : ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2566 กรมควบคุมมลพิษได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ เฉลี่ย 24 ชั่วโมงใหม่ จากเดิม 50 ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร เป็น 37.5 ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร

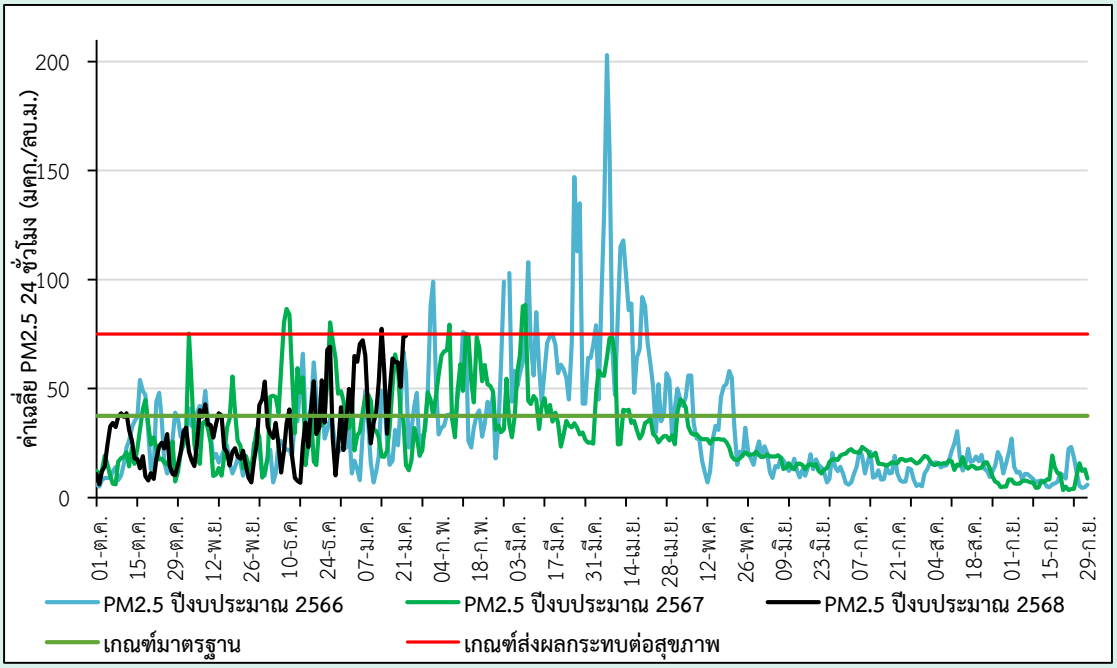

รูปเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงค่าฝุ่นละออง PM2.5 เฉลี่ย 24 ชั่วโมง
ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

4.2.1) มลภาวะด้านฝุ่นละออง

1) กิจกรรมที่เป็นแหล่งกำเนิดของฝุ่นละอองของจังหวัดหนองคาย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีร่วมกับกรมควบคุมมลพิษ ได้ทำการศึกษาองค์ประกอบของฝุ่นละออง PM2.5 ในจังหวัดหนองคาย เพื่อจำแนกแหล่งกำเนิดของฝุ่นละออง PM2.5 โดยเก็บตัวอย่างฝุ่นละออง PM2.5 ในเขตอำเภอเมืองหนองคายและอำเภอสระใคร เพื่อนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบและจำแนกแหล่งกำเนิด ผลการศึกษาในภาพรวม พบว่า ฝุ่นละออง PM2.5 ของจังหวัดหนองคายมีแหล่งกำเนิดหลัก 4 ลำดับแรก ดังต่อไปนี้

1.1) การเผาชีวมวล (Biomass Burning) มีสัดส่วนร้อยละ 39 - 48 ของแหล่งกำเนิดทั้งหมด โดยมีกิจกรรมที่สำคัญคือการเผาในที่โล่ง ได้แก่ การเผาเศษซากพืชในพื้นที่เกษตร ไฟป่า การเผาหญ้าพื้นที่ริมทาง และการเผาใบไม้ในพื้นที่ชุมชน เป็นต้น

1.2) การเกิดฝุ่นทุติยภูมิ (Secondary Aerosols) ซึ่งเกิดจากการทำปฏิกิริยาของก๊าซในบรรยากาศแล้วเกิดเป็นฝุ่นละออง มีสัดส่วนร้อยละ 22 – 36 ของแหล่งกำเนิดทั้งหมด โดยมีกิจกรรมที่สำคัญ เช่น การปล่อยก๊าซจากกระบวนการผลิตทางอุตสาหกรรม และการใช้เคมีทางการเกษตร เป็นต้น

1.3) ฝุ่นละอองฟุ้งกระจาย (Fugitive Dust) คือฝุ่นละอองที่เกิดจากแหล่งกำเนิดที่ไม่แน่นอน เป็นแหล่งกำเนิดเชิงพื้นที่ที่ไม่ได้มีการรวบรวมเพื่อระบายออกทางปล่อง เช่น การก่อสร้าง กระบวนการขุด เจาะ โม่ บด ย่อย เป็นต้น

1.4) ฝุ่นจากการจราจร (Road Dust) เช่น ฝุ่นจากท่อไอเสีย โดยเฉพาะเครื่องยนต์ดีเซล การเผาไหม้ของน้ำมันหล่อลื่น ผ้าเบรก และล้อรถ เป็นต้น และฝุ่นดิน (Soil Dust) ซึ่งเป็นฝุ่นที่มีองค์ประกอบเป็นธาตุเปลือกโลก

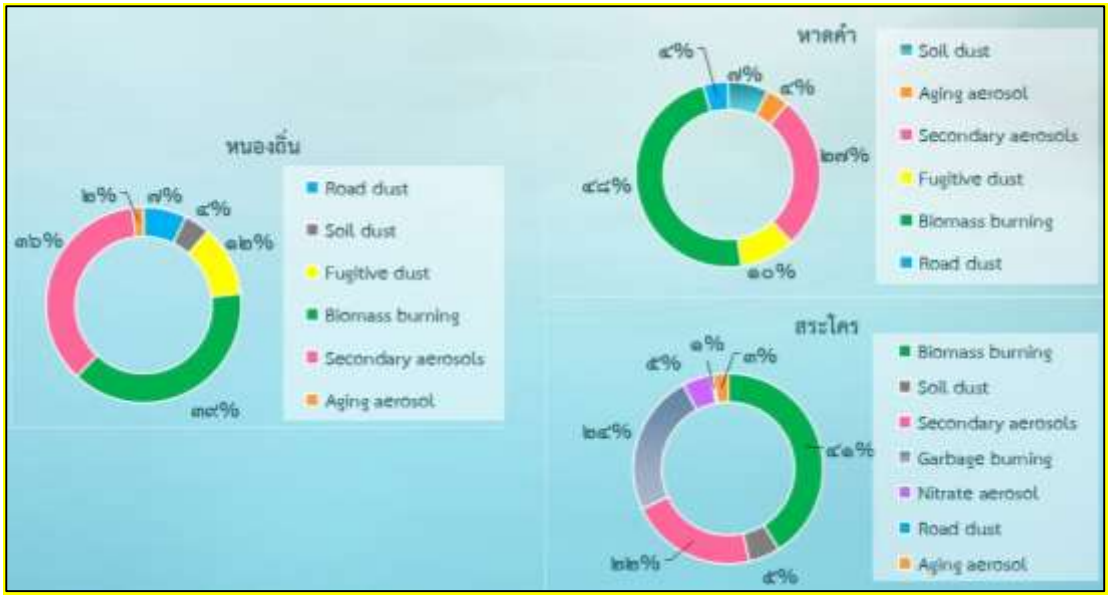

รูป : สัดส่วนแหล่งกำเนิดหลักของฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ ในเขตอำเภอเมืองหนองคายและอำเภอสระใคร จังหวัดหนองคาย

2) สภาพทางอุตุนิยมวิทยา

ในช่วงฤดูหนาว ความกดอากาศสูงหรือมวลอากาศเย็นจากประเทศจีนจะแผ่ลงมาปกคลุมตอนบนของประเทศ ระดับความต่างของความกดอากาศระหว่างพื้นที่สูงขึ้น ทำให้ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือมีกำลังแรงขึ้น นำมาซึ่งอากาศเย็นหรือหนาว แต่บางช่วงความกดอากาศสูงนี้ก็มีกำลังอ่อนลง ระดับความต่างของความกดอากาศก็น้อยลง ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือก็อ่อนกำลังลงด้วย หรือเกิดภาวะ “ลมสงบ” เมื่อประกอบกับอีกปัจจัย คือปรากฏการณ์ผกผันกลับของอุณหภูมิ (Temperature Inversion) หมายถึงการมีชั้นอากาศที่อุ่นกว่ามาแทรกอยู่ตรงกลางระหว่างชั้นอากาศเย็น การแทรกของชั้นอากาศอุ่นในรูปแบบนี้ทำให้ฝุ่นละอองไม่สามารถลอยผ่านชั้นอากาศอุ่นนี้ขึ้นไปได้ การระบายในแนวดิ่งไม่ดี หรือเป็นภาวะ “ฝาชีครอบ” และทำให้ค่าความสูงของชั้นบรรยากาศที่อยู่ใกล้ผิวโลก (Planetary Boundary Layer (PBL)) ถูกกดให้ต่ำลงด้วยชั้นอากาศที่อุ่นกว่าและแทรกอยู่นี้ อาจจะเป็นมวลอากาศอุ่นที่พัดเข้ามาจากทิศทางใดทิศทางหนึ่ง

หรือมวลอากาศอุ่นที่เกิดจากการคายความร้อนในเวลากลางคืนจากอาคารหรือสิ่งก่อสร้าง ซึ่งยกตัวขึ้นไปได้ถึงแค่ระดับหนึ่ง และอาจจะถูกปิดกั้นจากมวลอากาศเย็นที่อยู่เหนือกว่าก็ได้ อีกด้านหนึ่งองศาของดวงอาทิตย์ในฤดูหนาวก็ทำให้อากาศในชั้นผิวโลกใต้สุดนั้นเย็นกว่า จึงเกิดเป็นลักษณะคล้าย “ขนมชั้น” ที่มีชั้นอากาศอุ่นอยู่ตรงกลาง

สองปัจจัยเกี่ยวกับลมที่กล่าวมานี้ เมื่อส่งผลรวมกันก็จะส่งผลต่อความสามารถในการระบายของฝุ่น PM2.5 โดยสามารถอธิบายได้ในรูป “ดัชนีการระบาย” (Ventilation Index) ซึ่งเป็นผลคูณระหว่างความเร็วลม ณ พื้นที่ราบ กับระดับความสูงของ PBL หากปัจจัยใดมีค่าสูง การระบายของฝุ่นละอองก็จะดี และถ้าสูงทั้งสองปัจจัย การระบายฝุ่นละอองก็จะดีมาก

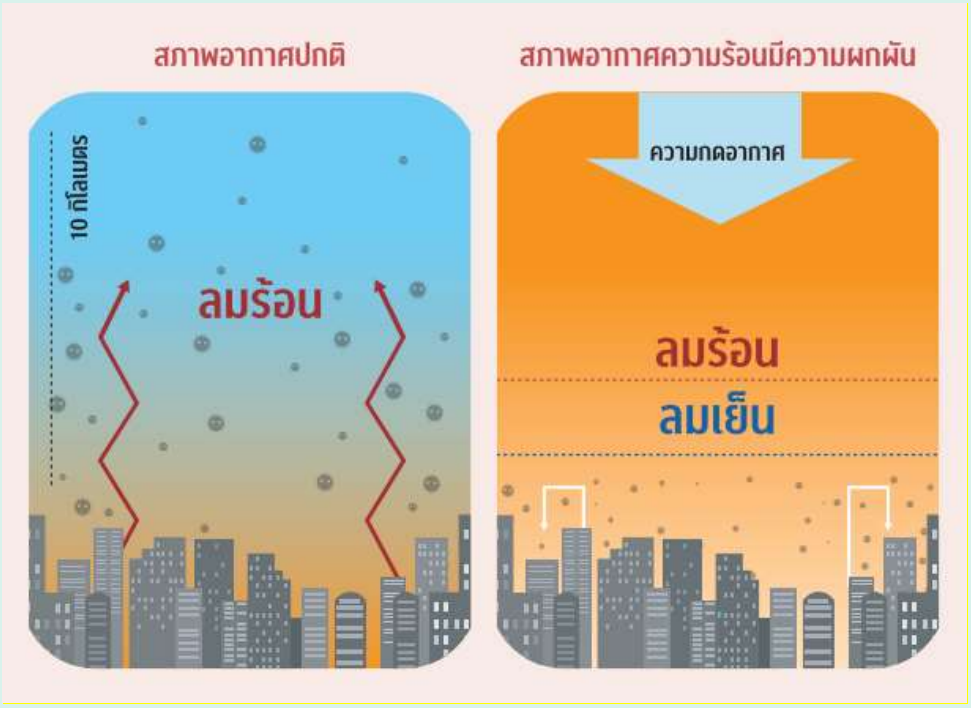

รูป : ปรากฏการณ์ผกผันกลับของอุณหภูมิ (Temperature Inversion)

4.2.2) มลภาวะทางเสียงดังรบกวน

ระดับเสียงในพื้นที่จังหวัดหนองคาย โดยรวมของพื้นที่จังหวัดยังอยู่ในระดับที่ปกติ แต่จะมีปัญหาผลกระทบต่อประชาชนในบางพื้นที่/บางเวลา ส่วนใหญ่เกิดจากสาเหตุยานพาหนะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากรถบรรทุก รถยนต์ รถจักรยานยนต์และสามล้อรับจ้าง ที่สัญจรไปมา ซึ่งไม่ก่อให้เกิดการรบกวนมากนัก ส่วนสาเหตุอื่นที่ส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนจนมีการร้องเรียนมายังศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดหนองคาย และสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย เฉลี่ยปีละ 1 - 2 ครั้ง คือ เสียงดังรบกวนจากการประกอบกิจการร้านอาหาร /สถานบันเทิง ที่มีการเล่นดนตรีสด ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย และได้มีการเสนอแนะให้มีการปรับปรุงร้านให้เป็นระบบปิด ลดระดับเสียงในการแสดงดนตรีสด และบังคับใช้กฎหมายตามขั้นตอนต่อไป

5.) ด้านการดำเนินงานด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ของเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) จังหวัดหนองคาย

เครือข่าย ทสม. จังหวัดหนองคาย เป็นเครือข่ายจิตอาสา ที่ให้การสนับสนุนภารกิจด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดหนองคาย ปัจจุบันมีสมาชิกเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) จำนวนรวม 4,746 คน จากทั้งหมด 9 อำเภอ โดยเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินโครงการที่เป็นประโยชน์ในการอนุรักษ์ เฝ้าระวัง ฟื้นฟู และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง โดยที่ผ่านมามีการดำเนินกิจกรรมด้านการอนุรักษ์ เฝ้าระวัง ฟื้นฟู และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วทุกอำเภอของจังหวัดหนองคาย สรุปได้ดังนี้

- ☐ การดำเนินงานด้านการเพิ่มพื้นที่สีเขียวร่วมกับหน่วยงานทุกภาคส่วน
- ☐ การมีส่วนร่วมในการลดภาวะโลกร้อน
- ☐ กิจกรรมการจัดการขยะที่ต้นทาง การลด และคัดแยกขยะมูลฝอยในชุมชน
- ☐ การเฝ้าระวังไฟป่าและจัดทำแนวกันไฟชุมชน
- ☐ การร่วมอนุรักษ์แหล่งน้ำคูคลอง

ส่วนที่ 3

การใช้จ่ายงบประมาณ และผลการดำเนินงาน

3.1 ผลการเบิกจ่ายงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

1) การใช้จ่ายงบประมาณ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคายได้รับการจัดสรรงบประมาณจากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ตามภารกิจหลักและภารกิจที่ได้รับมอบหมาย เป็นเงิน 4,190,099.00 บาท (สี่ล้านหนึ่งแสนเก้าสิบเก้าบาทถ้วน)

ณ วันที่ 30 กันยายน 2568 มีผลการใช้จ่ายงบประมาณ จำนวน 4,190,099.00 บาท (สี่ล้านหนึ่งแสนเก้าสิบเก้าบาทถ้วน) คิดเป็นร้อยละ 100 รายละเอียดดังตาราง

แผนงาน ผลผลิต โครงการ	จำนวนเงินที่ได้รับการจัดสรร	เบิกจ่าย (บาท)	เหลือ (บาท)	ร้อยละการเบิกจ่าย
1. แผนงานบุคลากรภาครัฐ				
งบบุคลากร	1,125,520	1,125,520	0	100
งบดำเนินงาน				
- ค่าเช่าบ้าน และประกันสังคม	281,420	281,420	0	100
2. แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม				
งบดำเนินงาน				
- ค่าตอบแทน/ใช้สอย/วัสดุ/ สาธารณูปโภค	577,900	577,900	0	100
3. แผนงานยุทธศาสตร์สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน อนุรักษ์ ฟื้นฟู และป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ				
- ค่าใช้จ่ายโครงการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติระดับจังหวัด	270,000	270,000	0	100
- ค่าใช้จ่ายโครงการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	13,000	13,000	0	100
- ค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามแนวพระราชดำริและกิจการพิเศษของกระทรวง ทส.	16,000	16,000	0	100
4. แผนงานยุทธศาสตร์จัดการมลพิษและสิ่งแวดล้อม				
- ค่าใช้จ่ายโครงการส่งเสริมการดำรงวิถีชีวิตแนวใหม่ ตามแนวทางขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจใหม่ (BCG Mode) สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน	300,000	300,000	0	100

แผนงาน ผลผลิต โครงการ	จำนวนเงินที่ได้รับการจัดสรร	เบิกจ่าย (บาท)	เหลือ (บาท)	ร้อยละการเบิกจ่าย
5. แผนงานยุทธศาสตร์จัดการผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาวะภูมิอากาศ				
- ค่าใช้จ่ายโครงการสร้างความร่วมมือด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับพื้นที่ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	190,000	190,000	0	100
6. แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม				
- พื้นที่ป่าไม้ได้รับการบริหารจัดการ กิจกรรมหลักบริหารงานป่าไม้ กิจกรรมดำเนินการตามพระราชบัญญัติเลื่อนโซยนต์ พ.ศ. 2545	5,000	5,000	0	100
7. แผนงานยุทธศาสตร์ยกระดับกระบวนทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม				
- โครงการค่าใช้จ่ายในการพัฒนาเครือข่าย ทสม.	80,000	80,000	0	100
- โครงการเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมในเมืองยั่งยืน	20,000	20,000	0	100
8. แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม				
- โครงการภารกิจสนับสนุนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด	239,575	239,575	0	100
- ค่าใช้จ่ายโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดที่ดินทำกินในระดับจังหวัด	95,400	95,400	0	100
9.เงินนอกงบประมาณ				
- โครงการเสริมสร้างศักยภาพด้านการกำกับดูแลการประกอบกิจการน้ำบาดาล ตามพระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ.2520 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568	976,284	969,790.14	6,493.86 (ส่งคืนเงิน)	99.33

งบประมาณ ปี พ.ศ.	รวมเงินงบประมาณ (บาท)
2568	4,190,099.00
2567	4,297,531.39
2566	4,300,908.00
2565	4,463,139.00

3.2 ผลการดำเนินงาน

ด้านสิ่งแวดล้อม

โครงการส่งเสริมการดำรงวิถีชีวิตแนวใหม่ ตามแนวทางขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจใหม่ (BCG Model) สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

หลักการและเหตุผล

ตามที่รัฐบาลได้กำหนดให้โมเดลเศรษฐกิจใหม่ หรือ BCG Model เป็นวาระแห่งชาติ เพื่อนำพาประเทศไทยไปสู่เป้าหมายของการเป็นประเทศที่มีรายได้สูงและสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ซึ่ง BCG Model ไม่ได้มุ่งเน้นเพียงการพัฒนาเศรษฐกิจเท่านั้น แต่ต้องพัฒนาเศรษฐกิจควบคู่ไปกับการพัฒนาสังคมและการรักษาสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล เพื่อให้เกิดความมั่นคงและยั่งยืน เกิดการกระจายรายได้ลงสู่ชุมชน ลดความเหลื่อมล้ำ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ส่งผลให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง มีการพัฒนาที่มั่นคงและยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ส่งเสริมการเติบโตที่ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง และลดการใช้ทรัพยากรลงจากปัจจุบัน

การขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจใหม่ (BCG Model) ถือว่าเป็นการเริ่มสร้างกลไกที่สำคัญในการสร้างความตระหนักรู้แก่ประชาชนในการป้องกันและรับมือกับความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยเน้นหลักการใช้ประโยชน์ การอนุรักษ์ การรักษา ฟื้นฟู และสร้างฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ไม่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติจนเกินความพอดี ไม่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมจนเกินความสามารถในการรองรับและเยียวยาระบบนิเวศ ตลอดจนลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและดูดกลับก๊าซเรือนกระจกเพื่อลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ อันจะส่งผลให้ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้น สิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้น ภายใต้การมีส่วนร่วมของประชาชนและทุกภาคส่วนในสังคมอย่างแท้จริง

จังหวัดหนองคาย โดยสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย จึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมการดำรงวิถีชีวิตแนวใหม่ ตามแนวทางขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจใหม่ (BCG Model) สู่การพัฒนาที่ยั่งยืนในพื้นที่จังหวัดหนองคาย งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนมีการลดการใช้ทรัพยากร ลดขยะ/ของเสีย และเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุด การดำเนินโครงการดังกล่าวได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

วัตถุประสงค์

1. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชน/กลุ่มวิสาหกิจชุมชน มีการนำทรัพยากรในพื้นที่มาใช้ประโยชน์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม และเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุด
2. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชน/กลุ่มวิสาหกิจชุมชน มีการใช้ทรัพยากรน้อยลง เกิดขยะ/ของเสียน้อยที่สุด
3. เพื่อส่งเสริมให้ชุมชนมีความรู้ในการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์จากทรัพยากรในท้องถิ่น/ขยะเหลือใช้ สร้างรายได้ให้กับคนชุมชน

ผลการดำเนินงาน

1. จัดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาต่อยอดสู่ชุมชนต้นแบบวิสาหกิจชุมชน ภายใต้โครงการส่งเสริมการดำรงวิถีชีวิตแนวใหม่ ตามแนวทางขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจใหม่ (BCG Model) สู่การพัฒนาที่ยั่งยืนในพื้นที่จังหวัดหนองคาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 จำนวน 4 ครั้ง ดังนี้

1) ครั้งที่ 1 ในวันที่ 12 ธันวาคม 2567 ณ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงผึ้งโพรงป่า ตำบลพระพุทธบาท อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย โดยมีการฝึกอบรมการทำผลิตภัณฑ์จากน้ำผึ้ง เช่น สบู่ ครีมอาบน้ำ แชมพูสระผม โลชั่นบำรุงผิว

2) ครั้งที่ 2 ในวันที่ 19 ธันวาคม 2567 ณ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงไหม ตำบลบ้านผือ อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย โดยมีการฝึกอบรมการทำผลิตภัณฑ์จากไหมและน้ำต้มสาวหลอก เช่น สบู่ ครีมอาบน้ำ แชมพูสระผม โลชั่นบำรุงผิว และการย้อมสีเส้นไหมจากวัสดุธรรมชาติ เช่น จากตะไคร้หอม เค็ง ฝาง ประดู่แดง

3) ครั้งที่ 3 ในวันที่ 24 มิถุนายน 2568 เวลา 09.00 - 15.30 น. ณ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านแปรรูปสับปะรด หมู่ที่ 11 บ้านหนองคอน ตำบลโพนแพง อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย โดยมีการฝึกอบรมการทำน้ำพริกจากสับปะรด

4) ครั้งที่ 4 ในวันที่ 16 กรกฎาคม 2568 ณ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเพาะเห็ดฟางในโรงเรือน หมู่ 6 ตำบลบ้านว่าน อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย โดยมีการฝึกอบรมการทำปุ๋ยเม็ดจากวัสดุที่ใช้เพาะเห็ดฟาง

2. จัดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อส่งเสริมและพัฒนาการดำเนินงานตามแนวทางโมเดลเศรษฐกิจใหม่ ภายใต้โครงการส่งเสริมการดำรงวิถีชีวิตแนวใหม่ ตามแนวทางขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจใหม่ (BCG Model) สู่การพัฒนาที่ยั่งยืนในพื้นที่จังหวัดหนองคาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ในวันพุธที่ 9 เมษายน 2568 ณ กลุ่มเกษตรแปลงใหญ่สมุนไพรตำบลชุมช้าง อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย โดยมีการฝึกอบรมทำผลิตภัณฑ์จากพืชสมุนไพรที่มีของกลุ่ม เช่น อัญชันนำมาทำแชมพูสระผม, ตะไคร้ นำมาทำน้ำมันหอมระเหย สเปรย์ไล่ยุง และยาหม่อง

3. สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ตามแนวทางโมเดลเศรษฐกิจใหม่ (BCG Model) ให้แก่กลุ่มชุมชนนำร่อง จำนวน 4 กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงผึ้งโพรงป่า ตำบลพระพุทธบาท อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเพาะเห็ดฟางในโรงเรือน ตำบลบ้านว่าน อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านแปรรูปสับปะรด ตำบลโพนแพง อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงไหม ตำบลนาหนัง อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย และกลุ่มชุมชนนำร่องกลุ่มใหม่ จำนวน 1 กลุ่ม คือ กลุ่มเกษตรแปลงใหญ่สมุนไพรตำบลชุมช้าง อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย

ภาพประกอบ

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงผึ้งโพรงป่า ตำบลพระพุทธบาท อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงไหม ตำบลบ้านผือ อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านแปรรูปสับปะรด หมู่ที่ 11 บ้านหนองคอน ตำบลโพนแพง อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเพาะเห็ดฟาง ในโรงเรือน หมู่ 6 ตำบลบ้านว่าน อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย

กลุ่มเกษตรแปลงใหญ่สมุนไพรตำบลชุมช้าง อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย

สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ตามแนวทางโมเดลเศรษฐกิจใหม่ (BCG Model)

โครงการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) ระดับจังหวัดหนองคาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

หลักการและเหตุผล

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้มีนโยบายการบูรณาการอาสาสมัครด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทุกหน่วยงานให้เป็นหนึ่งเดียวภายใต้ร่มธงเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) ภายใต้แนวคิด “บูรณาการเครือข่าย ทสม. และภาคีสร้างสิ่งแวดล้อมดีให้คนไทย” เพื่อส่งเสริมให้อาสาสมัครได้เข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนภารกิจของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่หลากหลายและมีประสิทธิภาพ โดยในปัจจุบันมี ทสม. จำนวน 300,235 คน กระจายอยู่ใน 878 อำเภอ 50 เขต 158 แขวง 6,889 ตำบล 45,706 หมู่บ้าน (ข้อมูลจาก www.dcce.go.th ณ วันที่ 8 ธันวาคม 2568) ที่มีบทบาทสำคัญในการดำเนินงานด้านการอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับพื้นที่ ซึ่งในการขับเคลื่อนการดำเนินงานจะมีคณะกรรมการเครือข่าย ทสม. ในแต่ละระดับภายในจังหวัด ที่เป็นกลไกในการขับเคลื่อน

การดำเนินงานให้สอดคล้องกับนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมในประเด็นต่าง ๆ เพื่อให้ทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีพยังคงมีความหลากหลายและยั่งยืน รวมทั้งการเฝ้าระวังการเกิดมลพิษต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในชุมชน การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับเครือข่าย ทสม. จำเป็นต้องมีการพัฒนาเครือข่าย ทสม. ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การพัฒนาเครื่องมือ/กลไกขับเคลื่อนเครือข่าย ทสม. การพัฒนาศักยภาพและยกระดับอุดมการณ์ ความเป็นจิตอาสา การพัฒนาบทบาทและกระบวนการปฏิบัติงานในชุมชน ในการเชื่อมโยงสื่อสารนโยบายของภาครัฐ/กระทรวงฯ และสื่อสารประชาสัมพันธ์ รณรงค์ส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมผ่านเครือข่าย ทสม. เพื่อให้เครือข่าย ทสม. สามารถสนับสนุนภารกิจของกระทรวงฯ ที่หลากหลาย เป็นผู้นำประสานความร่วมมือในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับชุมชนในการรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยการเข้ามามีบทบาทและทำหน้าที่ในการเฝ้าระวัง ฟื้นฟูทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับภาครัฐ และภาคประชาชน ซึ่งในการพัฒนาเครือข่าย ทสม. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้มอบหมายให้กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อมเป็นหน่วยงานประสานกลาง และให้สำนักงานทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดทั้ง 76 จังหวัดเป็นหน่วยงานประสาน ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานขับเคลื่อนเครือข่าย ทสม. ในระดับภูมิภาค

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) ระดับจังหวัดหนองคาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากกรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม โดยมีแนวทางการดำเนินงานประกอบด้วย

1) การสนับสนุนการประชุมคณะกรรมการเครือข่าย ทสม. ในจังหวัดหนองคาย ได้แก่ การประชุมคณะกรรมการอำนวยการ ทสม. ระดับจังหวัด การประชุมคณะกรรมการเครือข่าย ทสม. ในจังหวัด และการขยายเครือข่าย จัดทำบัตร และทะเบียนสมาชิก ทสม. ในจังหวัด

2) การสนับสนุนการดำเนินงานของเครือข่าย ทสม. ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การดำเนินกิจกรรมด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

<u>วัตถุประสงค์</u>

1. เพื่อสร้างความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจ และเสริมสร้างแนวร่วมภาคประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

2. เพื่อยกระดับการมีส่วนร่วมของเครือข่าย ทสม. รวมทั้งพัฒนาเครื่องมือและกลไกการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3. เพื่อส่งเสริมและยกระดับให้ภาคประชาชนและเครือข่ายเยาวชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และสนับสนุนการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อมของเครือข่าย ทสม. อย่างยั่งยืน

<u>ผลการดำเนินงาน</u>

1) เข้าร่วมประชุม สัมมนา อบรม และร่วมเป็นวิทยากร

1.1) เข้าร่วมประชุมเครือข่าย ทสม. ประจำปี และกิจกรรมวัน ทสม. แห่งชาติ ระหว่างวันที่ 2-4 ธันวาคม 2567 ณ โรงแรมมารวยการ์เด้น กรุงเทพมหานคร และโรงแรมเซ็นทรา บาย เซ็นทารา ศูนย์ราชการ และคอนเวนชันเซ็นเตอร์ แจ้งวัฒนะ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอผลการดำเนินงาน และร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การทำงานด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การตั้งรับปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ตลอดจนสื่อสารนโยบาย และแนวทางขับเคลื่อนการดำเนินงานในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อมของเครือข่ายภาคประชาชน

1.2) เข้าร่วมการประชุม/อบรมผ่านระบบการประชุมทางไกล (Video Conference)

1.2.1) การประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายในการเข้าถึงแหล่งทุนด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม ระหว่างวันที่ 8 - 10 มกราคม 2568 ณ โรงแรมมารวยการ์เด้น กรุงเทพมหานคร และผ่านระบบการประชุมทางไกล (Video Conference) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาศักยภาพและเสริมสร้างความรู้ในการเข้าถึงแหล่งทุนด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม และแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ บทเรียน และผลสำเร็จ การดำเนินงานการเข้าถึงแหล่งทุนด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม

1.2.2) การประชุมเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนงานและบูรณาการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อมของเครือข่าย ทสม. ครั้งที่ 1 ระหว่างวันที่ 29 - 30 เมษายน 2568 ณ โรงแรมโฆษะ โฮเทล แอนด์ เวลเนส เซ็นเตอร์ จังหวัดขอนแก่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการเครือข่าย ทสม. ระยะเวลา 5 ปี (พ.ศ. 2569 - 2573) รวมทั้งกระบวนการขั้นตอน และรูปแบบในการจัดทำแผนฯ ให้สอดคล้องด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อมในทุกมิติ และเป็นการเสริมสร้างกลไกการขับเคลื่อนเครือข่าย ทสม. ในการดำเนินกิจกรรมเชิงพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2.3) การประชุมสรุปผลการดำเนินงานและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ในวันที่ 27 มิถุนายน 2568 ณ โรงแรมมารวย การ์เด้น กรุงเทพมหานคร และผ่านระบบการประชุมทางไกล (Video Conference) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้และประสบการณ์การดำเนินงานเสริมพลังความร่วมมือของเครือข่ายในการขับเคลื่อนงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมทั้งเผยแพร่และแลกเปลี่ยนเรียนรู้บทเรียน ผลสำเร็จการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเชิงพื้นที่

1.2.4) การประชุมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมแนวทางการปรับตัวด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในพื้นที่ดำเนินงานของเครือข่ายอาสาสมัครสิ่งแวดล้อม ครั้งที่ 2 ระหว่างวันที่ 15-17 กรกฎาคม 2568 ณ โรงแรมนภาลัย อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจการแก้ปัญหาโดยอาศัยธรรมชาติเป็นฐาน (Nature-based Solution : NbS) ในการรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และส่งเสริมการจัดทำแนวทางการรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโดยอาศัยธรรมชาติเป็นฐาน (Nature-based Solution : NbS)

1.2.5) การประชุมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมพื้นที่ต้นแบบเครือข่าย ทสม. มุ่งสู่สังคมคาร์บอนต่ำ ระหว่างวันที่ 22-25 กรกฎาคม 2568 ณ ห้องแกรนด์ พาลาสโซ ชั้น 7 โรงแรม เดอะพาลาสโซ กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาองค์ความรู้ให้กับเครือข่าย ทสม. และเพื่อระดมความคิดเห็นต่อร่างแผนปฏิบัติการเครือข่าย ทสม. เชิงพื้นที่ ซึ่งเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของพื้นที่ต้นแบบ ทสม. สู่สังคมคาร์บอนต่ำ

1.3) สนับสนุนเครือข่าย ทสม. เข้าร่วมการประชุม/อบรม

1.3.1) การประชุมเชิงปฏิบัติการเสริมพลังการมีส่วนร่วมต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม ระหว่างวันที่ 17-19 มีนาคม 2568 ณ ห้องประชุมอารีย์สัมพันธ์ ชั้น 3 อาคารกรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม และโรงแรมอลิซาเบธ กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการเสริมสร้างองค์ความรู้และเสริมศักยภาพผู้นำเครือข่าย ทสม. ทั้ง 76 จังหวัดและกรุงเทพมหานคร ให้สามารถขับเคลื่อนงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อมมุ่งสู่สังคมคาร์บอน (low-carbon practices) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3.2) การประชุมเชิงปฏิบัติการปักหมุดพื้นที่เสี่ยงต่อการทุจริตในพื้นที่จังหวัดหนองคาย ในวันที่ 18 มีนาคม 2568 ณ ห้องประชุมพันล้านคอนเวชั่น ฮอลล์ โรงแรมพันล้าน บูติค รีสอร์ท หนองคาย อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเฝ้าระวังและร่วมกันกำหนดประเด็นความเสี่ยงต่อการทุจริต ในหัวข้อการบุกรุกที่ดินของรัฐในพื้นที่จังหวัดหนองคาย

2) สนับสนุนการประชุมคณะกรรมการเครือข่าย ทสม. ในจังหวัด

2.1) จัดประชุมคณะกรรมการอำนวยการ ทสม. จังหวัดหนองคาย

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย ในฐานะเลขานุการตามคำสั่งจังหวัดหนองคาย ที่ 2973/2566 ลงวันที่ 29 มิถุนายน พ.ศ. 2566 ได้ดำเนินการจัดประชุมคณะกรรมการอำนวยการ ทสม. ระดับจังหวัด จังหวัดหนองคาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2568 ณ ห้องประชุมพระใส ชั้น 2 ศาลากลางจังหวัดหนองคาย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรายงานผลการดำเนินงานโครงการฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 โดยได้รับเกียรติจากนายไพฑูรย์ มหาชื่นใจ รองผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคาย เป็นประธานการประชุม

2.2) จัดประชุมคณะกรรมการเครือข่าย ทสม. จังหวัดหนองคาย

สำนักงานฯ โดยส่วนสิ่งแวดล้อมดำเนินการจัดประชุมคณะกรรมการเครือข่าย ทสม. ระดับจังหวัดหนองคาย จำนวน 2 ครั้ง ดังนี้

2.2.1) ครั้งที่ 1/2568 เมื่อวันที่ 23 มกราคม 2568 ณ ห้องประชุมพระใส ชั้น 2 ศาลากลางจังหวัดหนองคาย มีวัตถุประสงค์เพื่อวางแผนการดำเนินงานและแนวทางในการขับเคลื่อนการดำเนินงานเครือข่าย ทสม. จังหวัดหนองคาย ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 โดยมีผู้เข้าร่วมประกอบด้วย คณะกรรมการเครือข่าย ทสม. ระดับจังหวัดหนองคาย ผู้แทนคณะกรรมการเครือข่าย ทสม. ระดับอำเภอทุกอำเภอ และเจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย

2.2.2) ครั้งที่ 2/2568 เมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2568 ณ ห้องประชุมปทุมเทวาภิบาล ชั้น 4 ศาลากลางจังหวัดหนองคาย มีวัตถุประสงค์เพื่อสรุปผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนเครือข่าย ทสม. ของแต่ละอำเภอ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 และพิจารณากรอบแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของเครือข่าย ทสม. จังหวัดหนองคาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 โดยมีผู้เข้าร่วมประกอบด้วย คณะกรรมการเครือข่าย ทสม. ระดับจังหวัดหนองคาย ผู้แทนคณะกรรมการเครือข่าย ทสม. ระดับอำเภอทุกอำเภอ และเจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย

2.3) การขยายเครือข่าย จัดทำบัตร และทะเบียนสมาชิก ทสม. ในการจังหวัดหนองคาย โดยตรวจสอบข้อมูลเครือข่าย ทสม. เพื่อจัดทำฐานข้อมูลเครือข่าย ทสม. แต่ละอำเภอ และรับสมัครสมาชิกเครือข่าย ทสม. เพื่อเป็นการขยายเครือข่าย ทสม. ในพื้นที่

3) สนับสนุนการดำเนินงานของเครือข่าย ทม. ในพื้นที่ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

3.1) จัดอบรม “เยาวชนเครือข่าย ทสม. เพื่อรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม” ภายใต้โครงการพัฒนาเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) ระดับจังหวัดหนองคาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ในวันที่ 27 มิถุนายน 2568 ณ หอประชุมสองนาง โรงเรียนชุมพลโพนพิสัย อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความตระหนักแก่เยาวชนในการอนุรักษ์ เฝ้าระวัง และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และมีแนวทางในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนสามารถพัฒนาโรงเรียนให้เป็นต้นแบบด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา รวมถึงการสร้างเครือข่ายด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีผู้เข้าร่วมอบรมฯ จำนวนรวม 90 คน ประกอบด้วย นักเรียนในพื้นที่จังหวัดหนองคาย วิทยากร และเจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย

ภาพประกอบ

เข้าร่วมประชุมเครือข่าย ทสม. ประจำปี และกิจกรรมวัน ทสม. แห่งชาติ ระหว่างวันที่ 2 - 4 ธันวาคม 2567
ณ โรงแรมมารวยการ์เด้น กรุงเทพมหานคร และโรงแรมเซ็นทรา บาย เซ็นทารา ศูนย์ราชการ
และคอนเวนชันเซ็นเตอร์ แจ้งวัฒนะ

การประชุมเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนงานและบูรณาการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม
ของเครือข่าย ทสม. ครั้งที่ 1 ระหว่างวันที่ 29 - 30 เมษายน 2568
ณ โรงแรมโฆษะ โฮเทล แอนด์ เวลเนส เซ็นเตอร์ จังหวัดขอนแก่น

การประชุมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมแนวทางการปรับตัวด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
ในพื้นที่ดำเนินงานของเครือข่ายอาสาสมัครสิ่งแวดล้อม ครั้งที่ 2
ระหว่างวันที่ 15 - 17 กรกฎาคม 2568 ณ โรงแรมนภาลัย อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี

การประชุมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมพื้นที่ต้นแบบเครือข่าย ทสม. มุ่งสู่สังคมคาร์บอนต่ำ
ระหว่างวันที่ 22 - 25 กรกฎาคม 2568 ณ ห้องแกรนด์ พาลาสโซ ชั้น 7 โรงแรม เดอะพาลาสโซ กรุงเทพมหานคร

การประชุมคณะกรรมการอำนวยการ ทสม. ระดับจังหวัด จังหวัดหนองคาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568
ณ ห้องประชุมพระใส ชั้น 2 ศาลากลางจังหวัดหนองคาย

การประชุมคณะกรรมการเครือข่าย ทสม. ระดับจังหวัดหนองคาย ครั้งที่ 1/2568
ณ ห้องประชุมพระใส ชั้น 2 ศาลากลางจังวหัดหนองคาย

การประชุมคณะกรรมการเครือข่าย ทสม. ระดับจังหวัดหนองคาย ครั้งที่ 2/2568
ณ ห้องประชุมปทุมเทวาภิบาล ชั้น 4 ศาลากลางจังวหัดหนองคาย

ลงพื้นที่เพื่อดำเนินการขยายเครือข่าย ทสม. และรับสมัครสมาชิกเครือข่าย ทสม.
พร้อมทั้งติดตามผลการดำเนินงานของเครือข่าย ทสม. จังหวัดหนองคาย
ณ พื้นที่อำเภอสระใคร และอำเภอศรีเชียงใหม่

การอบรม “เยาวชนเครือข่าย ทสม. เพื่อรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม”
ณ หอประชุมสองนาง โรงเรียนชุมพลโพนพิสัย อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย

โครงการส่งเสริมเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน (Green City) ระดับจังหวัดหนองคาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

<u>หลักการและเหตุผล</u>

จากสถานการณ์การขยายตัวของเมืองต่าง ๆ ทั่วโลกที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้เกิดช่องว่างในการพัฒนาเมืองอย่างสมดุล โดยเฉพาะในมิติด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสภาวะแวดล้อมและคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในเขตเมือง ประเทศสมาชิกองค์การสหประชาชาติได้ให้การรับรองเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) ซึ่งเป็นการกำหนดทิศทางการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลกในอีก 15 ปี ข้างหน้า ปี ค.ศ. 2030 จำนวน 17 เป้าหมาย โดยเฉพาะเป้าหมายที่ 11 มุ่งเน้นในเรื่องการพัฒนาเมืองให้มีความปลอดภัยและรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างยั่งยืน เป้าหมายที่ 12 ส่งเสริมการผลิตและบริโภคที่ยั่งยืน และเป้าหมายที่ 13 เมืองมีความพร้อมต่อการรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลก โดยการทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความครอบคลุม ปลอดภัย มีภูมิต้านทานและยั่งยืน ส่งเสริมการเข้าถึงพื้นที่สวนสาธารณะ การเพิ่มจำนวนเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากร ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและจัดการของเสียไม่ให้ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศและการดำรงชีวิตของประชาชน เพื่อสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม กรมการเปลี่ยนแปลงคุณภาพอากาศและสิ่งแวดล้อม ได้ดำเนินการแปลงแนวคิดสู่การปฏิบัติเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน บูรณาการความร่วมมือกับสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด เสริมพลังภาคีเครือข่ายท้องถิ่นร่วมขับเคลื่อนเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน และขยายผลให้ครอบคลุมพื้นที่ 76 จังหวัดของประเทศไทย รวมทั้งดำเนินงานร่วมกับภาคีหุ้นส่วนความร่วมมืออื่น ๆ (Partnership) ที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันการศึกษา องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรชุมชน ศาสนสถาน เยาวชน ประชาชนทั่วไป และองค์กรระหว่างประเทศ เพื่อสร้างเมืองที่มีการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่ดีและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมสอดคล้องกับทิศทางของแผนการดำเนินงานในระยะ 5 ปี และบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) รวมทั้งเสริมสร้างจิตสำนึก ความรู้ความเข้าใจ และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนผ่านช่องทางสื่อต่าง ๆ ให้ประชาชนได้รับรู้ มีความรู้มีความเข้าใจถึงปัญหา แนวทางในการร่วมกันจัดการเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน พร้อมรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อมสู่เป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอนภายในปี ค.ศ. 2050 และการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ หรือ Net zero ภายในปี ค.ศ.2065

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 สำนักงานฯ จึงได้จัดทำโครงการเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน (Green City) ระดับจังหวัดหนองคาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ขึ้น เพื่อเสริมศักยภาพภาคีเครือข่ายท้องถิ่นและขยายผลการดำเนินงานการจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดและสานพลังร่วมขับเคลื่อนกิจกรรมลดมลพิษ สร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี ร่วมขับเคลื่อนเมืองสิ่งแวดล้อม ตลอดจนเพื่อพัฒนายกระดับการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมท้องถิ่น สู่การเป็นเมืองต้นแบบสิ่งแวดล้อมยั่งยืน รวมถึงเพื่อส่งเสริมและพัฒนาเมืองให้มีการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่ดีและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม

<u>วัตถุประสงค์</u>

1. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาเมืองให้มีการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่ดีและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

2. เพื่อเสริมศักยภาพภาคีเครือข่ายท้องถิ่นและขยายผลการดำเนินงานการจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด กลุ่มจังหวัด และระดับประเทศ และสานพลังร่วมขับเคลื่อนกิจกรรมลดมลพิษ สร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี ร่วมขับเคลื่อนเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน พร้อมรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม

3. เพื่อพัฒนายกระดับการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมท้องถิ่นสู่สังคมคาร์บอนต่ำ

4. เพื่อเสริมสร้างและขยายภาคีเครือข่ายความร่วมมือการจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Sustainable Cities) ในระหว่างประเทศ ภูมิภาคอาเซียน และระดับนานาชาติ

5. เพื่อเผยแพร่แนวคิดการดำเนินงานส่งเสริมเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ต่อยอดต้นแบบนวัตกรรมและขยายแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืนสู่สาธารณะให้ครอบคลุมพื้นที่ 76 จังหวัดทั่วประเทศ

<u>กลุ่มเป้าหมาย/พื้นที่ดำเนินงาน</u> :

อปท. ทุกแห่งในพื้นที่จังหวัดหนองคายเข้าร่วมกระบวนการพัฒนาสู่เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนอย่างน้อย 4 แห่ง

<u>ผลการดำเนินงาน</u> :

1) เข้าร่วมประชุม สัมมนา อบรม ตามที่กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อมจัดขึ้น รวมถึงร่วมเป็นวิทยากรบรรยายให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)

1.1) เข้าร่วมประชุมชี้แจงความเข้าใจและเสริมสร้างความร่วมมือขับเคลื่อนเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน พร้อมรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ระหว่างวันที่ 22-24 ธันวาคม 2567 ณ โรงแรมมารวย การ์เด้น กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเข้าใจแนวทางการดำเนินงานเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนและเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมพร้อมรับมือการเปลี่ยนแปลงภสาพภูมิอากาศ รวมทั้งแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นเพื่อใช้ประโยชน์ในการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานร่วมกันระหว่างกรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อมและสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด

1.2) เข้าร่วมการประชุม/อบรม/เข้าร่วมพิธีผ่านระบบการประชุมทางไกล (Video Conference) และผ่านช่องทาง Facebook Live ตามที่กองส่งเสริมการมีส่วนร่วมต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อมจัดขึ้น เช่น

1.2.1) การประชุมเชิงปฏิบัติการเพิ่มทักษะการขับเคลื่อนเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ระหว่างวันที่ 13 - 15 มกราคม 2568 ณ โรงแรมทีเค พาเลซ แอนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพมหานคร และผ่านระบบการประชุมทางไกล (Video Conference) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจในกรอบแนวคิดและเกณฑ์การประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน และแนวทางการจัดทำข้อมูลผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามเกณฑ์การประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน

1.2.2) การอบรมชี้แจงการใช้งานเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการประมวลผล ในวันที่ 5 มีนาคม 2568 ผ่านระบบการประชุมทางไกล (Video Conference) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นแบบอย่างการพัฒนาเมืองสิ่งแวดล้อมที่มีความสมดุลทุกมิติภายใต้กรอบแนวคิดและเกณฑการประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน 4 องค์ประกอบ 23 ตัวชี้วัด และเพื่อใช้ในการรายงานผลการดำเนินกิจกรรมตามตัวชี้วัด พร้อมทั้งนำเข้าข้อมูลและแนบเอกสารหลักฐานประกอบการประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ปี 2568 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2.3) การอบรมเสริมศักยภาพเครือข่ายขับเคลื่อนเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน จำนวน 2 ครั้ง คือ ครั้งที่ 1 ในวันที่ 3 มีนาคม 2568 และครั้งที่ 2 ในวันที่ 14 มีนาคม 2568 ผ่านระบบการประชุมทางไกล (Video Conference) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็ฯการเสริมศักยภาพสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคีเครือข่ายความร่วมมือที่เกี่ยวข้องในการเตรียมความพร้อมสำหรับการประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Local Performance Assessment : LPA) ประจำปี 2568

1.2.4) เข้าร่วมพิธีมอบรางวัลเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ระดับประเทศ ปี 2567 ในวันที่ 17 มีนาคม 2568 ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพมหานคร และถ่ายทอดสดผ่านช่องทาง Facebook Live กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อยกย่อง เชิดชูเกียรติ และเผยแพร่ผลงานโดเด่น และนวัตกรรมการพัฒนาเมืองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาเมืองอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวคิด รูปแบบการพัฒนาสู่เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน

1.2.5) การประชุมชี้แจงแนวทางการจัดเตรียมข้อมูลและเอกสารการประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ปี 2568 ในวันที่ 14 มีนาคม 2568 ณ โรงแรมกราเซียร์ อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจต่อแนวทางการประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน และเสริมประสิทธิภาพการเตรียมข้อมูลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามเกณฑ์ชี้วัดการประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ปี 2568

2) เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ประสานงานรับสมัครองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เข้าร่วมกระบวนการพัฒนาสู่เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน (Green City) ระดับจังหวัด พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งจากการประชาสัมพันธ์เชิญชวนมี อปท. ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย สนใจเข้าร่วมโครงการฯ และเข้าร่วมอบรมการประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนด้วยตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) ประจำปี 2568 จำนวน 15 แห่ง ดังตารางข้างล่างนี้

ตารางรายชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ที่สมัครเข้าร่วมโครงการฯ และร่วมอบรมการประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนด้วยตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) ประจำปี 2568

ลำดับที่	อำเภอ	รายชื่อ อปท.
1	เมืองหนองคาย	1) เทศบาลเมืองหนองคาย 2) เทศบาลตำบลบ้านเดื่อ 3) เทศบาลตำบลปะโค 4) องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกอมเกาะ 5) องค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุบังพวน
2	ท่าบ่อ	1) เทศบาลตำบลโพนสา
3	ศรีเชียงใหม่	1) เทศบาลตำบลศรีเชียงใหม่ 2) เทศบาลตำบลหนองปลาปาก 3) องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ 4) องค์การบริหารส่วนตำบลพระพุทธบาท
4	สังคม	1) องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านม่วง
5	โพธิ์ตาก	1) องค์การบริหารส่วนตำบลโพนทอง
6	โพนพิสัย	1) องค์การบริหารส่วนตำบลวัดหลวง
7	เฝ้าไร่	1) เทศบาลตำบลเฝ้าไร่
8	รัตนวาปี	1) องค์การบริหารส่วนตำบลโพนแพง

3) จัดอบรมเสริมสร้างศักยภาพเครือข่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย เพื่อเตรียมรับการประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน (Green City) แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ที่สมัครเข้าร่วมโครงการฯ ประจำปี 2568 ในวันพุธที่ 2 กรกฎาคม 2568 ณ ห้องประชุมลีลาวดี โรงแรมพันล้าน บูติค รีสอร์ท หนองคาย อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อชี้แจงและส่งเสริมให้ อปท. มีความรู้ความเข้าใจและสามารถนำกรอบแนวคิดเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ทั้ง 4 องค์ประกอบ (เมืองอยู่ดี คนมีสุข สิ่งแวดล้อมยั่งยืน และเมืองแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี) ไปใช้เป็นเครื่องมือและแนวทางในการดำเนินงานด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมเมือง รวมถึงเพื่อเสริมสร้างศักยภาพ อปท. ภาคีเครือข่ายท้องถิ่น และขยายผลการดำเนินงานการจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองเพื่อพร้อมรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในระดับจังหวัด ตลอดจนรวบรวมเอกสารผลงานของ อปท. ผ่านระบบการประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนด้วยตนเอง (Self-Assessment Report : SAR)

ภาพประกอบ

การประชุมชี้แจงความเข้าใจและเสริมสร้างความร่วมมือขับเคลื่อนเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน
พร้อมรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ระหว่างวันที่ 22 - 24 ธันวาคม 2567
ณ โรงแรมมารวย การ์เด้น กรุงเทพมหานคร

การประชุมชี้แจงแนวทางการจัดเตรียมข้อมูลและเอกสารการประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ปี 2568
ณ โรงแรมกราเซียร์ อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

การจัดอบรมเสริมสร้างศักยภาพเครือข่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย
เพื่อเตรียมรับการประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน (Green City) แก่ อปท. ที่สมัครเข้าร่วมโครงการฯ ประจำปี 2568
ณ ห้องประชุมลีลาวดี โรงแรมพันล้าน บูติค รีสอร์ท หนองคาย อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย

โครงการสร้างความร่วมมือด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับพื้นที่ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ จังหวัดหนองคาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

หลักการและเหตุผล

สืบเนื่องจากการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ 26 (COP26) ประเทศไทยได้ประกาศเป้าหมายสำคัญ กล่าวคือ ประเทศไทยจะเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) ในปี ค.ศ. 2050 และปล่อยก๊าซเรือนกระจกเป็นศูนย์ (Net Zero Emissions) ภายในปี ค.ศ. 2065 นอกจากนั้น ภายในปี ค.ศ. 2037 ประเทศไทยตั้งเป้าจะเพิ่มการกักเก็บและดูดกลับของคาร์บอนไดออกไซด์ในภาคป่าไม้ให้ได้ 120 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า ประเทศไทยจึงมีแนวคิดในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้คุ้มค่าและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดการเกิดของเสียและกำจัดของเสียโดยหลักการ 3R สนับสนุนพลังงานทางเลือกเพื่อลดการปล่อยคาร์บอน และสร้างพื้นที่สีเขียวเพื่อดูดซับก๊าซเรือนกระจก ซึ่งถือเป็นแนวทางหลักที่จะทำให้ประเทศไทยก้าวไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ได้ สำหรับความเป็นกลางทางคาร์บอนนั้น เป็นการดำเนินกิจกรรม โครงการ ที่มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเป็นศูนย์ โดยมีแนวทางการดำเนินงาน ไม่ว่าจะเป็นการลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ที่ต้นทาง เช่น การใช้พลังงานหมุนเวียน (Renewable Energy) แทนการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิล (Fossil Fuel) การชดเชยคาร์บอนเครดิต (Carbon Offsets) โดยการลงทุนในโครงการที่เป็นประโยชน์ต่อสภาพภูมิอากาศ เพื่อชดเชยการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์

จากข้อมูลปี พ.ศ. 2559 พบว่าประเทศไทยมีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกปริมาณ 354.36 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า เมื่อพิจารณาองค์ประกอบโดยรวมจะประกอบด้วยสัดส่วนแหล่งที่มาของก๊าซเรือนกระจก 4 อันดับ กล่าวคือ สาขาการผลิตไฟฟ้าและการใช้พลังงาน ร้อยละ 71.65 สาขาเกษตร การเพาะปลูกและปศุสัตว์ ร้อยละ 14.72 สาขากระบวนการผลิตทางอุตสาหกรรมและการใช้ผลิตภัณฑ์ ร้อยละ 8.90 และสาขาของเสียและน้ำเสีย ร้อยละ 4.73 และในปี พ.ศ. 2562 ประเทศไทยมีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเป็นอันดับที่ 21 ของโลก และอันดับที่ 2 ของอาเซียน รองจากประเทศอินโดนีเซีย โดยมีสัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ 0.9 ของโลก ดังนั้น กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นหนึ่งในหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาล และการดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้านการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนร่วมกับทุกภาคส่วน ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน จึงมุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการลดก๊าซเรือนกระจกและเพิ่มขีดความสามารถการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และสร้างความร่วมมือตามมาตรการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกระหว่างหน่วยงานภายในประเทศและต่างประเทศ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามถ้อยแถลงในการแสดงเจตจำนงของประเทศไทย

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย จึงจัดทำโครงการสร้างความร่วมมือด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับพื้นที่ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ จังหวัดหนองคาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 โดยจะดำเนินกิจกรรมโครงการ ผ่านกลไกการขับเคลื่อนแผนลดก๊าซเรือนกระจกระดับจังหวัด และแผนการปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศระดับจังหวัด ในการอนุรักษ์พลังงาน การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน รวมถึงการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ และเพิ่มพื้นที่สีเขียวในชุมชนที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่เป้าหมาย พัฒนากลไกให้ทุกภาคส่วนตระหนักถึงปัญหาภาวะโลกร้อน และผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการเพิ่มฐานทรัพยากรชีวภาพและแหล่งดูดซับก๊าซเรือนกระจก เป็นต้น

<u>วัตถุประสงค์</u>

1. เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ สร้างการรับรู้แก่ประชาชนและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับสาเหตุการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ แนวทางรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การลดก๊าซเรือนกระจก เพื่อให้เกิดความตระหนักและสามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในระดับพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม
2. เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนการลดก๊าซเรือนกระจกระดับจังหวัด ตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่ พร้อมทั้งกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละพื้นที่
3. เพื่อส่งเสริมให้เครือข่ายและภาคส่วนต่าง ๆ ได้ร่วมกันเตรียมพร้อมเพื่อลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ผลการดำเนินงาน

1. กิจกรรมจัดประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน โดยมีการจัดประชุมเมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2567 ณ มูลนิธิพุทธเมตตามหาบารมีเพื่อสังคม ตำบลวัดธาตุ อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย โดยมีผู้เข้าร่วม จำนวน 50 คน
2. กิจกรรมการขับเคลื่อนภายใต้มาตรการตามแผนการลดก๊าซเรือนกระจกระดับจังหวัด เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ดังนี้

1) จัดกิจกรรม อบรม หลักสูตร “การบริหารจัดการธนาคารขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างยั่งยืน เพื่อก้าวสู่ความเป็นกลางทางคาร์บอน” เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2568 ณ *โรงแรมหนองคาย ธาวิลล่า แอนด์ คอนเวนชั่นเซ็นเตอร์* อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย มีผู้เข้าร่วม จำนวน 80 คน

2) จัดกิจกรรม “โครงการพื้นที่สีเขียวกินได้ยั่งยืน สร้างสมดุลทางสิ่งแวดล้อมของชุมชนภายใต้การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ” ในวันที่ 20 มิถุนายน 2568 ณ พื้นที่สาธารณประโยชน์หนองแปน หมู่ที่ 1 บ้านหนองปลาปาก ตำบลหนองปลาปาก อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย โดยมีผู้เข้าร่วม จำนวน 150 คน

3) จัดการประชุมคณะกรรมการอำนวยการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ระดับจังหวัด ครั้งที่ 1/2568 เพื่อติดตามผลการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และทบทวนมาตรการเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกรายสาขาของจังหวัดหนองคาย เมื่อวันที่ 2 กันยายน 2568 ณ ห้องประชุมปทุมเทวาภิบาล ชั้น 4 ศาลากลางจังหวัดหนองคาย มีผู้เข้าร่วมประชุมฯ จำนวน 55 คน ประกอบด้วย คณะกรรมการอำนวยการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ระดับจังหวัด และเจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย

3. กิจกรรมจัดทำเอกสารเผยแพร่ และจัดบอร์ดนิทรรศการ เพื่อสร้างการรับรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เป็นต้น และทำการเผยแพร่แก่ประชาชน

ภาพประกอบ

ด้านทรัพยากรธรรมชาติ

โครงการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติระดับจังหวัด จังหวัดหนองคาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

หลักการและเหตุผล

จากแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ประเด็นการเติบโตอย่างยั่งยืน ได้กำหนดเป้าหมายพื้นที่ป่าและพื้นที่สีเขียวไม่น้อยกว่าร้อยละ 55 ของพื้นที่ประเทศไทย โดยแบ่งเป็นพื้นที่สีเขียวที่เป็นป่าธรรมชาติ ร้อยละ 35 พื้นที่สีเขียวเพื่อการใช้ประโยชน์ร้อยละ 15 และป่าในเมืองและพื้นที่สีเขียวเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจและการเรียนรู้ ร้อยละ 5 ซึ่งประโยชน์จากพื้นที่สีเขียวมีมากมายหลายด้าน อาทิ ประโยชน์ทางด้านสุขภาพจิต ประโยชน์ทางด้านร่างกาย และประโยชน์ทางด้านสังคม ฯลฯ ทั้งนี้ องค์การอนามัยโลก (WHO) ได้ทำการกำหนดมาตรฐานเอาไว้เพื่อส่งเสริมให้เมืองต่าง ๆ พัฒนาและเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้มากขึ้นเพื่อให้เหมาะสมกับจำนวนประชากรในแต่ละเมือง โดยกำหนดว่าประชาชน 1 คน ควรมีพื้นที่สีเขียว 9 – 15 ตารางเมตร เมืองนั้นจึงจะถือว่าเป็นเมืองที่มีสิ่งแวดล้อมที่ดี ทำให้ทราบว่าการเพิ่มพื้นที่สีเขียว ในจังหวัดต่าง ๆ มีความสำคัญอย่างมากและภาครัฐควรสนับสนุนอย่างจริงจัง จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการ ฟื้นฟูและรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการหยุดยั้งการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ ผ่านหน่วยงานที่มีภารกิจและอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินการปราบปรามและจับกุมผู้บุกรุก หรือกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการทำให้เสื่อมเสียสภาพป่า ร่วมสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะอนุกรรมการป้องกันและปราบปรามการตัดไม้ทำลายป่าระดับจังหวัด

สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงร่วมกับสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย ดำเนินงานโครงการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติระดับจังหวัด เพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ป้องกัน และแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติร่วมกับหน่วยงาน ภาครัฐ เอกชน และประชาชนในพื้นที่ ในการจัดการและรักษาทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน โดยเน้น การสร้างจิตสำนึก การฟื้นฟูพื้นที่ที่ได้รับความเสียหายและป้องกันการทำลายทรัพยากรควบคู่กับ การดำเนินการปราบปรามการทำลายป่าตามคำสั่งรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ 64/2557 ลงวันที่ 14 มิถุนายน พุทธศักราช 2557 เรื่อง การปราบปรามและหยุดยั้งการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ เพื่อให้การ ประสานงาน และการตรวจติดตามการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ในการปราบปรามและหยุดยั้งการบุกรุก ทำลายป่า นำไปสู่การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุล ได้รับจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินกิจกรรม ดังนี้

1. กิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมในพื้นที่ เพื่อสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ

- กิจกรรมรณรงค์ และสร้างเครือข่ายระดับอำเภอ และระดับจังหวัด เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนในการอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ
- กิจกรรมเพื่อสนับสนุนอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ และเพิ่มพื้นที่สีเขียว

2. กิจกรรมการจัดประชุมเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการป้องกันและปราบปรามการตัดไม้ทำลายป่าระดับจังหวัด

- กิจกรรมการจัดประชุมคณะอนุกรรมการป้องกันและปราบปรามการตัดไม้ทำลายป่าฯ กิจกรรมจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อขับเคลื่อนแผนการป้องกันและปราบปรามฯ

3. กิจกรรมการจัดทำฐานข้อมูลที่เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการตัดไม้ทำลายป่า

- กิจกรรมการจัดสำรวจข้อมูลกิจกรรมการควบคุม ตรวจสอบกิจการแปรรูปไม้ ฯลฯ ในระดับพื้นที่ และนำเข้าข้อมูล

4. กิจกรรมการประสานงาน ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานโครงการ

5. การบริหารโครงการ สนับสนุนการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาการทำลายทรัพยากรป่าไม้และดำเนินการอื่น ๆ โดยเป็นค่าใช้จ่ายในลักษณะค่าตอบแทน ใช้สอย วัสดุ เช่น ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ, ค่าจ้างเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน, ค่าวัสดุ เป็นต้น

ระยะเวลาการดำเนินกิจกรรม

1 ตุลาคม 2567 - 30 กันยายน 2568

สถานที่ดำเนินโครงการ

ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. สามารถดำเนินการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และแก้ไขปัญหา ด้านทรัพยากรธรรมชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. สร้างเครือข่ายการดำเนินงานร่วมกันกับทุกภาคส่วนในระดับพื้นที่

กลุ่มเป้าหมาย

คณะอนุกรรมการ คปป.จังหวัดหนองคาย และเครือข่าย ทสม.นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป

ผลการดำเนินการ

ดำเนินการการจัดประชุม คปป.จังหวัดหนองคาย และงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการตัดไม้ทำลายป่าในพื้นที่จังหวัดหนองคาย มีเบิกจ่ายงบประมาณเป็นไปตามแผน

ภาพประกอบ

โครงการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติระดับจังหวัด จังหวัดหนองคาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดที่ดินทำกิน ในระดับจังหวัด จังหวัดหนองคาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

ได้รับจัดสรรงบประมาณ เพื่อดำเนินกิจกรรม ดังนี้

1. กิจกรรมติดตามแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการที่ดินร่วมกับคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการและคณะทำงานที่เกี่ยวข้อง

2. ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชน ในเรื่องการใช้ที่ดินของรัฐ โดยเฉพาะพื้นที่ คทช. เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับราษฎรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ คทช. ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

3. การประสานงาน ติดตาม และประเมินผลการดำเนินโครงการ

4. การบริหารโครงการ และสนับสนุนการดำเนินงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดที่ดินทำกินและอื่น ๆ โดยเป็นค่าใช้จ่ายในลักษณะค่าตอบแทน ใช้สอย วัสดุ เช่น ค่าใช้จ่ายการเดินทางไปราชการ , ค่าจ้างเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน, ค่าวัสดุ เป็นต้น

กลุ่มเป้าหมาย : คณะอนุกรรมการ คทช.จังหวัดหนองคาย และประชาชนในพื้นที่ คทช. ที่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

ผลการดำเนินการ

1. ดำเนินการการจัดประชุม คทช.จังหวัดหนองคาย เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในพื้นที่จังหวัดหนองคาย และงานที่เกี่ยวข้องกับ คทช. มีการเบิกจ่ายงบประมาณเป็นไปตามแผน

2. อบรมสร้างการรับรู้ให้ประชาชนเรื่องการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติและเงื่อนไขท้ายใบอนุญาต

ภาพประกอบ

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ของสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (อพ.สธ. - สป.ทส.) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

โดย สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย

<u>วัตถุประสงค์</u>

1. เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.) สอดคล้องตามแนวทางการดำเนินงานขับเคลื่อนกิจกรรม อพ.สธ. ของกลุ่ม G7 กลุ่มนโยบายในเรื่องทรัพยากร กรอบการใช้ประโยชน์/กิจกรรมศูนย์ข้อมูลทรัพยากร (F2A5) และกรอบการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร/กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร (F3A8) ภายใต้แผนแม่บท อพ.สธ. ระยะ 5 ปีที่เจ็ด ได้อย่างเป็นรูปธรรม

2. เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมและสร้างจิตสำนึกให้เกิดการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพในท้องถิ่นตน รวมทั้งสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องความเป็นกลางทางคาร์บอนในเทคนิควิธีการที่ถูกต้องและเหมาะสม ระดับตำบล /ครัวเรือน/และโรงเรียน โดยประสานความร่วมมือจากศูนย์แม่ข่ายประสานงาน อพ.สธ. ศูนย์ประสานงาน อพ.สธ. หน่วยงานของ ทส. หน่วยงานสนองพระราชดำริ เครือข่าย อพ.สธ. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่จังหวัด

3. เพื่อติดตาม ประเมินผล และสรุปผลการดำเนินงาน อพ.สธ. ของสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

<u>ระยะเวลาการดำเนินการ</u>

1 ตุลาคม 2567 - 30 กันยายน 2568

<u>การดำเนินการขับเคลื่อนกิจกรรม อพ.สธ.</u>

(กิจกรรม 4 ด้าน – กลุ่มเป้าหมาย - ประโยชน์ที่ได้รับ/ผลสัมฤทธิ์)

ด้านที่ 1 ให้การสนับสนุนเครือข่าย อพ.สธ. ในการจัดตั้งศูนย์อนุรักษ์พันธุกรรมพืชระดับตำบลและในพื้นที่โรงเรียน รวมทั้งการจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรชีวภาพในระดับจังหวัด เพื่อการสร้างความตระหนักรู้ ด้านความเป็นกลางทางคาร์บอน และการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ด้านที่ 2 สร้างการมีส่วนร่วมและสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพที่มีอยู่ในท้องถิ่น

ด้านที่ 3 การขับเคลื่อนกิจกรรมประชาสัมพันธ์องค์ความรู้ อพ.สธ.

ด้านที่ 4 กิจกรรมอื่น ๆ (งานตามภารกิจของ ทส. ที่สอดคล้องกับงาน อพ.สธ.)

กิจกรรมที่ 1 : ด้านที่ 1 และด้านที่ 2

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย (ทสจ.หนองคาย) ลงพื้นที่จำนวน 1 ครั้ง 1 แห่ง รายละเอียดดังนี้

- วันที่ 20 พฤษภาคม 2568 ลงพื้นที่ศูนย์วิจัยยางหนองคาย ตั้งอยู่ในพื้นที่ตำบลพระบาทนาสิงห์ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย ซึ่งเป็นหน่วยงานที่เข้าร่วมโครงการฯ โดย ทสจ.หนองคาย บูรณาการร่วมกับทางศูนย์วิจัยยางหนองคาย ในการจัดโครงการอบรมเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่โครงการพระราชดำริในจังหวัดหนองคาย โดยการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สร้างจิตสำนึกและการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ให้แก่ประชาชนในพื้นที่โครงการพระราชดำริ โดยจัดทำหัวข้อเรื่อง การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามแนวพระราชดำริ และกิจกรรมเดินรับชมพันธุกรรมพืชในพื้นที่ศูนย์วิจัยยางหนองคาย

กลุ่มเป้าหมาย : ผู้นำชุมชน ประชาชนทั่วไป เจ้าหน้าที่ในพื้นที่โครงการฯ จังหวัดหนองคาย

ประโยชน์ที่ได้รับ/ผลสัมฤทธิ์ : ประชาชนในพื้นที่โครงการฯ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ

กิจกรรมที่ 2 : ด้านที่ 3

เดือนพฤษภาคม ทสจ.หนองคาย ขับเคลื่อนกิจกรรมประชาสัมพันธ์องค์ความรู้ อพ.สธ. โดยร่วมสนับสนุนจัดทำป้ายพรรณไม้น่ารู้ เพื่อใช้เป็นสื่อประชาสัมพันธ์ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่

กลุ่มเป้าหมาย : ประชาชนทั่วไป และเจ้าหน้าที่ในพื้นที่โครงการฯ จังหวัดหนองคาย

ประโยชน์ที่ได้รับ/ผลสัมฤทธิ์ : กลุ่มเป้าหมายได้รับความรู้พันธุกรรมพืชต่าง ๆ ในพื้นที่โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.)

กิจกรรมที่ 3 : ด้านที่ 4 (กิจกรรมอื่น ๆ ตามภารกิจ ทส. ที่สอดคล้องกับงาน อพ.สธ.)

1. วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2568 เจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคายเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการอำนวยการจัดประชุมวิชาการและนิทรรศการทรัพยากรไทย : หวนดูทรัพย์สิ่งสินตน ครั้งที่ 1/2568 ผ่านระบบประชุมทางไกล Zoom Meeting Application ณ ห้องประชุมจอมมณี ชั้น 3 ศาลากลางจังหวัดหนองคาย โดยจัดการประชุมขึ้น ณ ห้องประชุมรองผึ้ง ชั้น 5 อาคารสำนักงานมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่

2. วันที่ 6 มีนาคม 2568 เจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคายร่วมหารือกับผู้อำนวยการศูนย์วิจัยยางหนองคาย เพื่อกำหนดพื้นที่จัดอบรมและเดินชมพันธุกรรมพืช ณ ศูนย์วิจัยยางจังหวัดหนองคาย

3. วันที่ 28 สิงหาคม 2568 เจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย เข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จังหวัดหนองคาย ครั้งที่ 1/2568 ณ ห้องประชุมปทุมเทวาภิบาล ชั้น 4 ศาลากลางจังหวัดหนองคาย

4. วันที่ 8 กันยายน 2568 เจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคายลงพื้นที่ติดตามงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

กลุ่มเป้าหมาย : หน่วยงานที่สนองพระราชดำริฯ ในจังหวัดหนองคาย

ประโยชน์ที่ได้รับ/ผลสัมฤทธิ์ : กลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อน สร้างองค์ความรู้ มีความเข้าใจในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และการสร้างเครือข่ายในพื้นที่จังหวัดหนองคาย

โครงการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามแนวพระราชดำริ และกิจการพิเศษของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ให้แก่ประชาชนในพื้นที่โครงการพระราชดำริ

2. เพื่อสร้างจิตสำนึก และการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ให้แก่ประชาชน ในพื้นที่โครงการพระราชดำริ

เป้าหมาย

ผู้เข้าร่วมโครงการอบรมฯ จำนวน 50 คน ประกอบด้วย

1. ผู้นำชุมชน ประชาชนทั่วไปในพื้นที่โครงการพระราชดำริในจังหวัดหนองคาย
2. วิทยากร
3. ส่วนราชการ และภาคส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
4. เจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย

พื้นที่ดำเนินงาน

ณ ศูนย์วิจัยยางหนองคาย ตำบลพระบาทนาสิงห์ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย

ระยะเวลาการดำเนินการ

1 ตุลาคม 2567 - 30 กันยายน 2568

ผลการดำเนินงาน

มีผู้เข้าร่วมโครงการอบรมจำนวนทั้งหมด 62 คน

ประโยชน์ที่ได้รับ/ผลสัมฤทธิ์/ผลลัพธ์

1. ประชาชนในพื้นที่โครงการฯ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

2. ประชาชนในพื้นที่โครงการฯ มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ

ภาพประกอบ

โครงการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามแนวพระราชดำริ และกิจการพิเศษของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ด้านทรัพยากรน้ำ

โครงการเสริมสร้างศักยภาพและประสิทธิภาพด้านการกำกับ ดูแลการประกอบกิจการน้ำบาดาลตามพระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. 2520 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย

1. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันมีการสูบน้ำบาดาลขึ้นมาใช้ประโยชน์ร่วมกับหรือทดแทนแหล่งน้ำผิวดินกันอย่างแพร่หลายทั้งเพื่อการอุปโภค บริโภค ภาคเกษตรกรรม และภาคอุตสาหกรรม โดยการเจาะน้ำบาดาลและภาคอุตสาหกรรม โดยการเจาะน้ำบาดาลและการใช้น้ำบาดาล มีกฎหมายที่ใช้ในการควบคุม กำกับ ดูแล ให้ผู้ที่มีความประสงค์จะเจาะน้ำบาดาล และใช้น้ำบาดาลเพื่อการใช้ในการอุปโภค บริโภคทั่วไป หรือเพื่อการเกษตรกรรม หรือเพื่อใช้ภาคอุตสาหกรรม จะต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตเจาะน้ำบาดาล และใบอนุญาตใช้น้ำบาดาลต่อพนักงานน้ำบาดาลประจำท้องที่ในเขตน้ำบาดาลจังหวัดให้ถูกต้อง ซึ่งในการเจาะน้ำบาดาล เป็นเรื่องที่จำเป็นต้องมีองค์ความรู้หลากหลายและข้อมูลทางวิชาการถึงแหล่งกักเก็บ ความลึก และคุณภาพของน้ำบาดาลที่สามารถนำขึ้นมาใช้ได้ กระบวนการในการพิจารณาอนุญาต นอกจากเป็นขั้นตอนตามกฎหมายแล้วยังเป็นขั้นตอนที่มีการให้ข้อแนะนำด้านการเจาะน้ำบาดาลในแต่ละเขตพื้นที่ ซึ่งทำให้การเจาะน้ำบาดาล การก่อสร้างบ่อน้ำบาดาลมีประสิทธิภาพและประหยัดค่าใช้จ่ายด้วย อีกทั้งพนักงานน้ำบาดาลประจำท้องที่หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องดำเนินการให้ถูกต้อง เป็นไปตามหลักวิชาการและปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาลด้วย

กรมทรัพยากรน้ำบาดาล จึงได้จัดสรรงบประมาณให้สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามภารกิจการกำกับ ดูแลการประกอบกิจการน้ำบาดาล ตามพระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. 2520 เพิ่มขีดความสามารถและส่งเสริมสร้างศักยภาพของบุคลากร ให้มีบทบาทและหน้าที่รับผิดชอบร่วมกันในการบริหารจัดการ พัฒนา อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรน้ำบาดาล ซึ่งเป็นไปตามเป้าประสงค์ในแผนแม่บทเพื่อการพัฒนาและอนุรักษ์แหล่งน้ำบาดาลและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการประชาสัมพันธ์เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจการประกอบกิจการน้ำบาดาล ให้ประชาชนผู้ประกอบการ เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีความเข้าใจในขั้นตอนการทำงานของภาครัฐเกี่ยวกับการกำกับ ดูแลการประกอบกิจการน้ำบาดาล ตามพระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. 2520 และการสร้างความตระหนักรู้ให้กับประชาชนในการอนุรักษ์และดูแลทรัพยากรน้ำบาดาลของท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านการกำกับ ดูแล ควบคุมการประกอบกิจการน้ำบาดาล

2.2 เพื่อจัดทำและปรับปรุงฐานข้อมูล นำไปสู่การบริหารจัดการ พัฒนา อนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรน้ำบาดาล

2.3 เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจการประกอบกิจการน้ำบาดาลให้กับประชาชน ผู้ประกอบกิจการน้ำบาดาล เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการสร้างจิตสำนึกให้กับประชาชนในการอนุรักษ์และดูแลทรัพยากรน้ำบาดาล

3. ความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. 2520 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และแผนแม่บท

3.1 พระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. 2520 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติน้ำบาดาล (ฉบับที่ 3) การศึกษา สำรวจ วิจัย และการวางแผนแม่บท เพื่อการพัฒนาและอนุรักษ์แหล่งน้ำบาดาลและสิ่งแวดล้อม การช่วยเหลือและอุดหนุนกิจการใด ๆ ที่เกี่ยวกับการทดแทนและอนุรักษ์แหล่งน้ำบาดาล

3.2 แผนแม่บทเพื่อการพัฒนาและอนุรักษ์แหล่งน้ำบาดาลและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2565 - 2569

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ควบคุม กำกับ ดูแล ทรัพยากรน้ำบาดาลและสิ่งแวดล้อม โดยมีธรรมาภิบาล

กลยุทธ์ที่ 2 ศึกษา ปรับปรุง กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มาตรการ เพื่อการกำกับ ควบคุม ดูแล ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ทันสมัย

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำบาดาลและสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ที่ 2 ประชาสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องที่เกี่ยวกับทรัพยากรน้ำบาดาลและสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ที่ 3 ถ่ายทอดความรู้และส่งเสริมภาคประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำบาดาล

กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมการพัฒนา เพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ด้านต่าง ๆ แก่ผู้ที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำบาดาล รวมทั้งปรับปรุงประสิทธิภาพระบบการทำงานและการให้บริการประชาชน

4. เป้าหมายโครงการ

เพื่อเป็นการกำกับ ดูแลการประกอบกิจการน้ำบาดาลให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. 2520 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยการดำเนินงานตามโครงการฯ ให้เป็นไปตามกรอบของกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล และกฎหมายที่เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้อง มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมทั้งการจัดทำฐานข้อมูลเพื่อใช้ในการกำกับ ดูแล และพิจารณาการจัดสรรทรัพยากรน้ำบาดาลในพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม

5. กิจกรรม/วิธีดำเนินงาน

กิจกรรมที่ 1 กำกับ ควบคุมการประกอบกิจการน้ำบาดาล ลงพื้นที่ตรวจสอบบ่อน้ำบาดาลตามใบอนุญาต (ทุกประเภท) ตรวจสอบ เพื่อขอต่ออายุใบอนุญาตก่อน ใบอนุญาตสิ้นอายุ บ่อที่ขาดการติดต่อและมีการแจ้งยกเลิก แต่ยังไม่ดำเนินการอุดกลบ ตรวจสอบการอุดกลบบ่อน้ำบาดาล บ่อที่ต้องสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. 2520 โดยตรวจสภาพการใช้งานได้เป็นปกติหรือไม่ เครื่องวัดปริมาณน้ำประจำบ่อน้ำบาดาลมีการชำรุดเสียหายใช้งานได้เป็นปกติหรือไม่ และการรายงานการใช้น้ำบาดาลสอดคล้องกับตัวเลขหรือไม่ เส้นท่อสูบน้ำบาดาล ขนาด และการติดตั้งถูกต้องตามระเบียบหรือไม่ รวมทั้งให้คำแนะนำแก่ผู้ประกอบกิจการเพื่อเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล

กิจกรรมที่ 2 ลงพื้นที่ตรวจสอบบ่อน้ำบาดาลรายใหม่และการนำบ่อน้ำบาดาลเข้าสู่ระบบ เพื่อขอรับใบอนุญาตการประกอบกิจการน้ำบาดาลรายใหม่ ตรวจสอบสถานที่เจาะน้ำบาดาล สภาพแหล่งน้ำใกล้เคียงในพื้นที่ขอเจาะน้ำบาดาล พร้อมทั้งตรวจสอบว่าเป็นผู้กระทำความผิดไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. 2520 และที่แก้ไขเพิ่มเติม เมื่อถูกดำเนินคดีอาญาแล้วและชำระค่าปรับแล้ว บรรดาความผิดนั้น ต้องดำเนินการให้ถูกต้องเป็นไปตามหลักวิชาการและปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาลต่อไป โดยพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจติดตามและรายงานผลด้วย

กิจกรรมที่ 3 ติดตามหนี้ค้างชำระค่าใช้น้ำบาดาล เร่งรัดติดตามและเจรจาลูกหนี้ค้างชำระ ให้ชำระหนี้กรณีเป็นนิติบุคคลให้ตรวจสอบการจดทะเบียนเลิกกิจการ ล้มละลาย ย้ายถิ่นฐานการผลิตหรือไม่ หรือกรณีบุคคลธรรมดาให้ตรวจสอบยังมีชีวิตหรือไม่ ล้มละลาย เป็นบุคคลสาบสูญ ย้ายถิ่นฐาน หรือเป็นบุคคลไร้ความสามารถหรือไม่ ดำเนินการเปรียบเทียบปรับโดยการตรวจสอบและรวบรวมเอกสารส่งให้พนักงานอัยการเพื่อดำเนินการฟ้องคดี รวมทั้งให้พนักงานน้ำบาดาลประจำท้องที่ต้องดำเนินการจัดเตรียมเอกสาร และส่งเรื่องให้กับพนักงานอัยการตามขั้นตอนการดำเนินการส่งเรื่องค้างชำระค่าใช้น้ำบาดาลและค่าอนุรักษ์น้ำบาดาลให้พนักงานอัยการดำเนินการฟ้องคดี กระบวนการทางศาล การสืบทรัพย์ การบังคับคดี และการขายทอดตลาด

กิจกรรมที่ 4 การเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านการประกอบกิจการน้ำบาดาล โดยการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ และลงพื้นที่ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับการประกอบกิจการน้ำบาดาลให้กับผู้ประกอบกิจการน้ำบาดาล ประชาชนทั่วไป และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบและปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบว่าด้วยน้ำบาดาล และสร้างความตระหนักรู้ให้กับประชาชนในการอนุรักษ์และดูแลทรัพยากรน้ำบาดาลของท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

6. พื้นที่ดำเนินการโครงการ

ทุกอำเภอในพื้นที่จังหวัดหนองคาย (พื้นที่ 9 อำเภอ)

7. งบประมาณ

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย ได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการเสริมสร้างศักยภาพและประสิทธิภาพด้านการกำกับ ดูแลการประกอบกิจการน้ำบาดาลตามพระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. 2520 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 งบประมาณ 976,284 บาท (เก้าแสนเจ็ดหมื่นหกพันสองร้อยแปดสิบสี่บาทถ้วน)

8. ระยะเวลาดำเนินการ

12 เดือน (1 ตุลาคม 2567 – 30 กันยายน 2568)

9. ผู้รับผิดชอบโครงการ

ส่วนทรัพยากรน้ำ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย

10. ตัวชี้วัด

ดำเนินการตามกิจกรรมของโครงการครบตามเป้าหมาย และเป็นไปตามแผนการปฏิบัติงาน

10.1 กิจกรรมที่ 1 สามารถตรวจสอบบ่อน้ำบาดาลตามใบอนุญาต (ทุกประเภท) ได้ร้อยละ 100 ของจำนวนบ่อเป้าหมาย (เป้าหมาย 350 บ่อ)

10.2 มีจำนวนบ่อน้ำบาดาลรายใหม่และบ่อน้ำบาดาลที่ไม่มีใบอนุญาต เข้าระบบได้ร้อยละ 100 ของจำนวนบ่อเป้าหมาย (เป้าหมาย 40 บ่อ)

10.3 สามารถตามหนี้ค้างชำระค่าใช้น้ำบาดาล ได้ร้อยละ 100 ของจำนวนเป้าหมาย โดยนำส่งเงินค้างชำระค่าใช้น้ำบาดาล หรือส่งเรื่องให้พนักงานอัยการ เพื่อดำเนินการฟ้องคดีได้ (เป้าหมาย 70 ราย)

10.4 ลงพื้นที่ประชาสัมพันธ์ด้านการประกอบกิจการน้ำบาดาลให้กับประชาชน ผู้ประกอบกิจการน้ำบาดาล เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครบตามจำนวนเป้าหมาย (เป้าหมาย 12 ครั้ง)

11. ผลและประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

11.1 สามารถควบคุม ดูแลการใช้น้ำบาดาล ให้คงความสมดุลตามธรรมชาติอย่างยั่งยืนและมีประสิทธิภาพ โดยไม่ส่งผลกระทบให้แหล่งน้ำบาดาลเสียหาย

11.2 มีข้อมูลบ่อน้ำบาดาลในเชิงบริหารจัดการและในเชิงวิชาการที่เป็นปัจจุบัน

11.3 ประชาชนหรือผู้ได้รับใบอนุญาต มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการประกอบกิจการน้ำบาดาลเพิ่มมากขึ้น และสามารถปฏิบัติอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการและกฎหมาย

11.4 การฝ่าฝืนหรือกระทำความผิดกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาลลดน้อยลง

11.5 มีฐานข้อมูลเพื่อให้สามารถติดตามสถานการณ์น้ำบาดาลได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำบาดาล รวมถึงป้องกันแก้ไขและบรรเทาปัญหาวิกฤตภัยธรรมชาติทั้งภัยแล้งและน้ำท่วม

ผลการดำเนินงาน โครงการเสริมสร้างศักยภาพและประสิทธิภาพด้านการกำกับดูแลการประกอบกิจการน้ำบาดาล ตามพระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. 2520 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย ได้รับจัดสรรงบประมาณ เพื่อใช้ในการดำเนินงานตามโครงการเสริมสร้างศักยภาพและประสิทธิภาพด้านการกำกับ ดูแลการประกอบกิจการน้ำบาดาล ตามพระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. 2520 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 จำนวน 976,284 บาท (เก้าแสนเจ็ดหมื่นหกพันสองร้อยแปดสิบสี่บาทถ้วน) โดยให้ดำเนินงานตามกิจกรรม จำนวน 4 กิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 ตรวจสอบบ่อน้ำบาดาลตามใบอนุญาต (ทุกประเภท) ตรวจสอบเพื่อขอต่ออายุใบอนุญาตก่อนสิ้นอายุ ใบอนุญาตสิ้นอายุแล้ว บ่อที่ขาดการติดต่อ และมีการแจ้งยกเลิกแต่ยังไม่ดำเนินการอุดกลบตรวจสอบการอุดกลบบ่อน้ำบาดาล บ่อที่ต้องสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. 2520 โดยตรวจสภาพการใช้งานได้เป็นปกติหรือไม่ เครื่องวัดปริมาณน้ำประจำบ่อน้ำบาดาลมีการชำรุดเสียหาย ใช้งานได้เป็นปกติหรือไม่ และการรายงานการใช้น้ำบาดาลสอดคล้องกับตัวเลขหรือไม่ เส้นท่อสูบน้ำบาดาลขนาด และการติดตั้งถูกต้องตามระเบียบหรือไม่ รวมทั้งให้คำแนะนำแก่ผู้ประกอบกิจการ เพื่อเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล

เป้าหมาย จำนวน 350 บ่อ

ผลการดำเนินงาน จำนวน 475 บ่อ (136 %)

กิจกรรมที่ 2 ลงพื้นที่ตรวจสอบบ่อน้ำบาดาลรายใหม่และการนำบ่อน้ำบาดาลเข้าสู่ระบบ เพื่อขอรับใบอนุญาตการประกอบกิจการน้ำบาดาลรายใหม่ ตรวจสอบสถานที่เจาะน้ำบาดาล สภาพแหล่งน้ำใกล้เคียงในพื้นที่ขอเจาะน้ำบาดาล พร้อมทั้งตรวจสอบว่าเป็นผู้กระทำความผิดไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. 2520 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และตรวจติดตามและรายงานผล

เป้าหมาย จำนวน 40 บ่อ

ผลการดำเนินงาน จำนวน 114 บ่อ (285 %)

จุดเจาะ

จุดเจาะ

จุดเจาะ

จุดเจาะ

จุดเจาะ

กิจกรรมที่ 3 ติดตามหนี้ค้างชำระค่าใช้น้ำบาดาล เร่งรัดติดตามและเจรจาลูกหนี้ค้างชำระให้ชำระหนี้ กรณีเป็นนิติบุคคลให้ตรวจสอบการจดทะเบียนเลิกกิจการ ล้มละลาย ย้ายถิ่นฐานการผลิตหรือไม่ หรือกรณีบุคคลธรรมดาให้ตรวจสอบยังมีชีวิตหรือไม่ ล้มละลาย เป็นบุคคลสาบสูญ ย้ายถิ่นฐาน หรือเป็นบุคคลไร้ความสามารถหรือไม่ดำเนินการเปรียบเทียบปรับโดยการตรวจสอบและรวบรวมเอกสารส่งให้พนักงานอัยการเพื่อดำเนินการฟ้องคดี รวมทั้งให้พนักงานน้ำบาดาลประจำท้องที่ต้องดำเนินการจัดเตรียมเอกสารและส่งเรื่องให้กับพนักงานอัยการตามขั้นตอนการดำเนินการส่งเรื่องค้างชำระค่าใช้น้ำบาดาลและค่าอนุรักษ์น้ำบาดาลให้พนักงานอัยการดำเนินการฟ้องคดี กระบวนการทางศาล การสืบทรัพย์ การบังคับคดี และการขายทอดตลาด

เป้าหมาย จำนวน 70 บ่อ

ผลการดำเนินงาน จำนวน 78 บ่อ (111 %)

กิจกรรมที่ ๔ จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ด้านน้ำบาดาล เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกอบกิจการน้ำบาดาลให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่จังหวัดหนองคาย และลงพื้นที่ประชาสัมพันธ์แนวทาง ขั้นตอนการยื่นขอรับใบอนุญาตเจาะหรือใช้น้ำบาดาลให้กับประชาชนในพื้นที่ที่สนใจในการประกอบกิจการน้ำบาดาล การยื่นขอต่ออายุใบอนุญาต ขอแก้ไขใบอนุญาต ขอโอนใบอนุญาต สำหรับผู้ที่มีบ่อน้ำบาดาลหรือการอุดกลบบ่อน้ำบาดาลให้ถูกต้อง อีกทั้งเพื่อเป็นการสร้างความตระหนักถึงการใช้และอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำบาดาลอย่างยั่งยืน

1. จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ด้านน้ำบาดาล

- จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ด้านน้ำบาดาล ในรูปแบบบูธประชาสัมพันธ์ จำนวน 1 ชุด

- จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ด้านน้ำบาดาล (งบเหลือจ่าย)
  1) แผ่นพับประชาสัมพันธ์ จำนวน 800 แผ่น
  2) คู่มือการติดตั้งเครื่องวัดปริมาณน้ำ จำนวน 400 เล่ม
  3) สติ๊กเกอร์ซีทรูติดกระจก จำนวน 8 บาน

2. ลงพื้นที่ประชาสัมพันธ์แนวทาง ขั้นตอนการยื่นขอรับใบอนุญาตเจาะหรือใช้น้ำบาดาลให้กับประชาชนในพื้นที่ที่สนใจในการประกอบกิจการน้ำบาดาล การยื่นขอต่ออายุใบอนุญาต ขอแก้ไขใบอนุญาต ขอโอนใบอนุญาต สำหรับผู้ที่มีบ่อน้ำบาดาล หรือการอุดกลบบ่อน้ำบาดาลให้ถูกต้อง อีกทั้งเพื่อเป็นการสร้างความตระหนักถึงการใช้และอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำบาดาลอย่างยั่งยืน

เป้าหมาย จำนวน 12 ครั้ง

ผลการดำเนินงาน จำนวน 14 ครั้ง

ร่วมประชุมด้านทรัพยากรน้ำบาดาล/กิจกกรรมอื่นๆ ด้านทรัพยากรน้ำบาดาล

1. เข้าร่วมประชุมคณะอนุกรรมการเขต พิจารณาคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการน้ำบาดาลและคำขอแก้ไขใบอนุญาตประกอบกิจการน้ำบาดาล ตามพระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. 2520

2. เข้าร่วมประชุมด้านทรัพยากรน้ำบาดาล กิจกกรรมอื่น ๆ ด้านทรัพยากรน้ำบาดาล

12. ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ

งบประมาณ ที่ได้รับจัดสรร 976,284 บาท (เก้าแสนเจ็ดหมื่นหกพันสองร้อยแปดสิบสี่บาทถ้วน)

เบิกจ่ายงบประมาณ 970,430 บาท (เก้าแสนเจ็ดหมื่นสี่ร้อยสามสิบบาทถ้วน)

คิดเป็นร้อยละ 99.40

หมายเหตุ : คืนเงินสมทบประกันสังคมและเงินสมทบกองทุนเงินทดแทน จำนวน 5,854 บาท (ห้าพันแปดร้อยห้าสิบสี่บาทถ้วน)

13 ปัญหาและอุปสรรค

1. ลงพื้นที่ตรวจสอบบ่อน้ำบาดาลบางราย ไม่พบผู้ใช้น้ำบาดาลทำให้การตรวจสอบบ่อบาดาลไม่เป็นไปตามตามแผนปฏิบัติงานที่กำหนดไว้ เกิดการล่าช้า

2 เนื่องจากลูกหนี้ค้างชำระบางราย มีการค้างชำระในงวดเก่า เมื่อลงพื้นที่ติดตาม ได้มีการปิดกิจการแล้ว และไม่พบผู้ประกอบการ ทำให้เกิดปัญหาในการติดต่อและติดตามหนี้

3.3 ผลงานสำคัญประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย
การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาต่อยอดสู่ชุมชนต้นแบบวิสาหกิจชุมชน
ภายใต้โครงการส่งเสริมการดำรงวิถีชีวิตใหม่ตามแนวทางขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจใหม่ (BCG Model)
BCG
เส้นใยจากธรรมชาติ
โลชั่นทาผิวและครีมอาบน้ำ
สบู่จากถั่วไหล
แชมพูสระผม
ผลิตภัณฑ์จากถั่วไหล
วันพฤหัสบดีที่ 19 ธันวาคม 2567 นายพัฒนชัย โรดเศรษฐ์ ผอ.สนง.ทสจ.หนองคาย มอบหมายให้นายเกรียงไกร พรหมรัตน์ ผู้อำนวยการส่วนสิ่งแวดล้อม พร้อมเจ้าหน้าที่สำนักงานฯ จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาต่อยอดสู่ชุมชนต้นแบบวิสาหกิจชุมชน ภายใต้โครงการส่งเสริมการดำรงวิถีชีวิตแนวใหม่ ตามแนวทางขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจใหม่ (BCG Model) สู่การพัฒนาที่ยั่งยืนในพื้นที่จังหวัดหนองคาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ณ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงไหม ตำบลบ้านเดื่อ อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย ซึ่งการจัดอบรมมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนส่งเสริมให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีการพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์จากทรัพยากรในท้องถิ่น ให้ประโยชน์จากวัสดุเหลือใช้ และเพิ่มมูลค่าจากวัสดุเหลือใช้ รวมถึงการพัฒนาแนวทางการจัดการวัสดุเหลือใช้ให้เกิดการหมุนเวียน ตลอดจนผลักดันให้มีส่วนร่วมในการจัดการวัสดุเหลือใช้ให้เกิดประโยชน์ เพื่อสร้างทางเลือกในการเปลี่ยนวัสดุเหลือใช้ให้เกิดมูลค่า ที่เหมาะสม โดยได้รับเกียรติวิทยากรจากสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ประธานกลุ่มทอผ้ามัดหมี่บ้านเชียงบิน จังหวัดอุดรธานี ผู้เข้าร่วมฝึกอบรมประกอบด้วย สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงไหม ตำบลบ้านเดื่อ อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย
สนง.ทสจ.หนองคาย ชั้น 3 ต.หนองกอมเกาะ อ.เมืองหนองคาย จ.หนองคาย 43000
โทร.042-423971 www.mnre.go.th/nongkhai

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
จังหวัดหนองคาย

โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อส่งเสริมและพัฒนาการดำเนินงานตามแนวโมเดลเศรษฐกิจใหม่

วันที่ 9 เมษายน 2568 นายพิบูลย์ โชตเศรษฐ์ ผอ.ทสจ.หนองคาย พร้อมคณะเจ้าหน้าที่ จัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อส่งเสริมและพัฒนาการดำเนินงานตามแนวทางโมเดลเศรษฐกิจใหม่ ณ กลุ่มเกษตรแปลงใหญ่สมุนไพรตำบลชุมช้าง อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับโมเดลเศรษฐกิจใหม่ สนับสนุนให้มีการนำทรัพยากรในชุมชนมาใช้ประโยชน์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม และมีแนวทางการพัฒาต่อยอดและขับเคลื่อนไปสู่โมเดลเศรษฐกิจใหม่ (BCG Mdel) ส่งผลให้มีการใช้ทรัพยากรในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ผู้เข้าร่วมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการฯ ประกอบด้วย สมาชิกกลุ่มเกษตรแปลงใหญ่สมุนไพรตำบลชุมช้าง คณะวิทยากร และเจ้าหน้าที่ สนง.ทสจ.หนองคาย จำนวนรวม 40 คน

สนง.ทสจ.หนองคาย ศาลากลางจังหวัดหนองคาย ชั้น 3 ต.หนองกอมเกาะ อ.เมืองหนองคาย จ.หนองคาย 43000
โทร. 0 4242 3971 Email : Nongkhai.org@mnre.go.th www.mnre.go.th/nongkhai

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย
การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาต่อยอดสู่ชุมชนต้นแบบวิสาหกิจชุมชน
วันอังคารที่ 24 มิถุนายน 2568 นายพิบูลย์ โชตเศรษฐ์ ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย มอบหมายให้ นายพีรพัฒน์ พรชนะรัตน์ ผู้อำนวยการส่วนสิ่งแวดล้อม สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย เป็นประธานเปิดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาต่อยอดสู่ชุมชนต้นแบบวิสาหกิจชุมชน ณ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านแปรรูปส้มปะรด หมู่ที่ 11 บ้านหนองคอน ตำบลโพนแพง อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย วิทยากรจากสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ร่วมกับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านโนนสง่า ตำบลชัยพร อำเภอเมือง จังหวัดบึงกาฬ ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้แก่ประชาชนในพื้นที่ เกี่ยวกับการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากส้มปะรด โดยมีการสาธิตและฝึกปฏิบัติการแปรรูปเป็นน้ำพริกจากส้มปะรด เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับผลผลิตทางการเกษตร ต่อยอดสร้างรายได้ และส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน
สนง.ทสจ. หนองคาย ศาลากลางจังหวัดหนองคาย ชั้น 3 ต. หนองกอมเกาะ อ. เมืองหนองคาย จ.หนองคาย 43000
โทร. 0 4242 3971 www.mnre.go.th/nongkhai

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
จังหวัดหนองคาย

การประชุมคณะกรรมการอำนวยการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ระดับจังหวัด ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘

วันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๘ นายพิบูลย์ โชตเศรษฐ์ ผอ.ทสจ.หนองคาย พร้อมคณะเจ้าหน้าที่จัดประชุมคณะกรรมการอำนวยการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ระดับจังหวัด ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ ณ ห้องประชุมปทุมเทวาภิบาล ชั้น ๔ ศาลากลางจังหวัดหนองคาย เพื่อติดตามผลการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และทบทวนมาตรการ เป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกรายสาขาของจังหวัดหนองคาย โดยมี นายไพฑูรย์ มหาชื่นใจ รองผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคาย เป็นประธานการประชุม

สนง.ทสจ.หนองคาย ศาลากลางจังหวัดหนองคาย ชั้น 3 ต.หนองกอมเกาะ อ.เมืองหนองคาย จ.หนองคาย 43000
โทร. 0 4242 3971 Email : Nongkhai.org@mnre.go.th www.mnre.go.th/nongkhai

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
จังหวัดหนองคาย
กิจกรรมโครงการ "พื้นที่สีเขียวกินได้ยั่งยืน สร้างสมดุล
ทางสิ่งแวดล้อมของชุมชน ภายใต้การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ"
วันศุกร์ที่ 20 มิถุนายน 2568 เวลา 09.30 น. นายพิบูลย์ โชตเศรษฐ์ ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย และคณะเจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย
จัดกิจกรรมโครงการ "พื้นที่สีเขียวกินได้ยั่งยืน สร้างสมดุลทางสิ่งแวดล้อมของชุมชน ภายใต้การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ"
โดยมี นายสมภพ สมิตะสิริ ผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคาย เป็นประธานเปิดโครงการ และนายจรัล กลางประดิษฐ
นายอำเภอศรีเชียงใหม่ เป็นผู้กล่าวต้อนรับ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างพื้นที่สีเขียวกินได้ต้นแบบ ส่งเสริมการขับเคลื่อน
การเพิ่มการดูดซับและกักเก็บก๊าซเรือนกระจกอย่างยั่งยืนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน กิจกรรมประกอบด้วย
การปลูกต้นไม้สร้างพื้นที่สีเขียวกินได้ การปล่อยพันธุ์ปลา และการแจกกล้าไม้ โดยมีหน่วยงานราชการ ครู
นักเรียน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนในพื้นที่เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 150 คน ณ พื้นที่
สาธารณประโยชน์หนองแปน หมู่ที่ 1 บ้านหนองปลาปาก ตำบลหนองปลาปาก อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย
สนง.ทสจ.หนองคาย ศาลากลางจังหวัดหนองคาย ชั้น 3 ต.หนองกอมเกาะ อ.เมืองหนองคาย จ.หนองคาย 43000
โทร. 0 4242 3971 Email : Nongkhai.org@mnre.go.th www.mnre.go.th/nongkhai

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย

การอบรมเสริมสร้างศักยภาพเครือข่าย อปท. ในพื้นที่จังจวัดหนองคาย เพื่อเตรียมการรับการประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน (Green City)

วันพุธที่ 2 กรกฎาคม 2568 นายพิบูลย์ โชตเศรษฐ์ ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย เป็นประธานเปิดการอบรมเสริมสร้างศักยภาพเครือข่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเตรียมรับการประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน (Green City) ณ ห้องประชุมลีลาวดี โรงแรมพันล้าน บูติค รีสอร์ท หนองคาย อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดหนองคายที่สมัครเข้าร่วมโครงการ จำนวน 13 แห่ง เข้าร่วมรับการอบรมเพื่อเตรียมรับการประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน (Green City) ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

สนง.ทสจ. หนองคาย ศาลากลางจังหวัดหนองคาย ชั้น 3 ต. หนองกอมเกาะ อ. เมืองหนองคาย จ.หนองคาย 43000
โทร. 0 4242 3971 www.mnre.go.th/nongkhai

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย
ประชุมคณะอนุกรรมการนโยบายที่ดิน
จังหวัดหนองคาย ครั้งที่ 1/2568
วันพฤหัสบดีที่ 4 กันยายน 2568 เวลา 09.30 น. นายพิบูลย์ โชตเศรษฐ์ ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย พร้อมด้วยคณะเจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย จัดประชุมคณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัดหนองคาย ครั้งที่ 1/2568 โดยมี นายสมภพ สมิตะสิริ ผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคาย เป็นประธานการประชุมฯ เพื่อติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย พร้อมทั้งติดตามการดำเนินงานของคณะทำงานจัดที่ดิน (จัดคนลง) และคณะทำงานส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการตลาด ภายใต้ คทช.จังหวัดหนองคาย ณ ห้องประชุมปทุมเทวาภิบาล ศาลากลางจังหวัดหนองคาย ชั้น 4
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย Email : nongkhai.org@mnre.go.th
ศาลากลางจังหวัดหนองคาย ชั้น ๓ ต.หนองกอมเกาะ www.mnre.go.th/nongkhai
อ.เมืองหนองคาย จ.หนองคาย ๔๓๐๐๐ โทร. ๐ ๔๒๔๒ ๓๙๙๑

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
จังหวัดหนองคาย
การประชุมคณะอนุกรรมการป้องกันและปราบปราม
การตัดไม้ทำลายป่า (คปป.จังหวัด) ครั้งที่ 1/2568
วันพุธที่ 27 สิงหาคม 2568 เวลา 09.30 น. นายพิบูลย์ โชตเศรษฐ์ ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย พร้อมด้วยคณะเจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย จัดการประชุมคณะอนุกรรมการป้องกันและปราบปรามการตัดไม้ทำลายป่า (คปป.จังหวัด) ครั้งที่ 1/2568 โดยมี นายสมภพ สมิตะสิริ ผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคาย เป็นประธานในการประชุม เพื่อรายงานผลการปฏิบัติงานโครงการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติระดับจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 และรายงานข้อมูลจุดความร้อน Hotspot ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย รวมถึงพิจารณาการกำหนดพื้นที่เป้าหมายการปลูกป่าเพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวนอกเขตป่า เช่น ที่สาธารณประโยชน์ สำนักงาน สองข้างทาง ศาสนสถาน สถานศึกษา เป็นต้น ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 - 2570 ณ ห้องประชุมปทุมเทวาภิบาล ชั้น 4 ศาลากลางจังหวัดหนองคาย ตำบลหนองกอมเกาะ อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย
สนง.ทสจ.หนองคาย ศาลากลางจังหวัดหนองคาย ชั้น 3 ต.หนองกอมเกาะ อ.เมืองหนองคาย จ.หนองคาย 43000
โทร. 0 4242 3971
Email : Nongkhai.org@mnre.go.th
www.mnre.go.th/nongkhai

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย
การประชุมคณะกรรมการอำนวยการ ทสม. ระดับจังหวัด จังหวัดหนองคาย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568
วันพฤหัสบดีที่ 28 สิงหาคม 2568 สนง.ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย จัดประชุมคณะกรรมการอำนวยการ ทสม. ระดับจังหวัด จังหวัดหนองคาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ณ ห้องประชุมพระใส ชั้น 2 ศาลากลางจังหวัดหนองคาย โดยมีนายไพฑูรย์ มหาชื่นใจ รองผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคาย เป็นประธานการประชุมฯ ซึ่งการประชุมครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรายงานผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) ระดับจังหวัดหนองคาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 และพิจารณากรอบแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของเครือข่าย ทสม. จังหวัดหนองคาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย
การอบรมเยาวชนเครือข่าย กสม.
วันศุกร์ที่ 27 มิถุนายน 2568 นายพิบูลย์ โชตเศรษฐ์ ผอ.กสจ.หนองคาย เป็นประธานเปิดการอบรมเยาวชนเครือข่าย กสม. เพื่อรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม ณ หอประชุมสองนาง โรงเรียนชุมพลโพนพิสัย อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย มีนายวินญ อึ้งตระกูล ผอ.โรงเรียนชุมพลโพนพิสัย และคณะอาจารย์ร่วมต้อนรับ การอบรมครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความตระหนักและการเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม โดยได้รับเกียรติวิทยากรจากคณะอาจารย์สาขาสิ่งแวดล้อม คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
สนง.กสจ. หนองคาย ศาลากลางจังหวัดหนองคาย ชั้น 3 ต. หนองกอมเกาะ อ. เมืองหนองคาย จ.หนองคาย 43000
โทร. 0 4242 3971 www.mnre.go.th/nongkhai

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
จังหวัดหนองคาย
การประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการโครงการเสริมสร้างศักยภาพ
และประสิทธิภาพด้านการกำกับ ดูแลการประกอบกิจการน้ำบาดาล
ตามพระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. 2520
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ครั้งที่ 2/2568
วันที่ 11 - 13 กันยายน 2568 นายพิบูลย์ โชตเศรษฐ์ ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย มอบหมายให้นางละม่อม วรพุทธ นายช่างเทคนิคอาวุโส และนางสาวสุกัลยา ดวงลาดนา นายช่างเทคนิคปฏิบัติงาน เข้าร่วมการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการโครงการเสริมสร้างศักยภาพและประสิทธิภาพด้านการกำกับ ดูแลการประกอบกิจการน้ำบาดาล ตามพระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. 2520 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ครั้งที่ 2/2568 โดยมี นายณัฐ โก่งเกษร รองอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาล เป็นประธานในการประชุม และมีนางสาวอลิน ชินทรารักษ์ ผู้อำนวยการสำนักควบคุมกิจการน้ำบาดาล เป็นผู้กล่าวเปิดการประชุม ณ โรงแรมอิงธาร รีสอร์ท จังหวัดนครนายก
สนง.ทสจ.หนองคาย ศาลากลางจังหวัดหนองคาย ชั้น 3 ต.หนองกอมเกาะ อ.เมืองหนองคาย จ.หนองคาย 43000
โทร. 0 4242 3971 Email : Nongkhai.org@mnre.go.th www.mnre.go.th/nongkhai

ส่วนที่ 4

ปัญหาอุปสรรค
และข้อเสนอแนะ

4.1 ปัญหาอุปสรรค

ไม่มีปัญหาและอุปสรรค

4.2 ข้อเสนอแนะ

ไม่มีข้อเสนอแนะ

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมป่าไม้. 2567. **พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ.** แหล่งที่มา : https://forestinfo.forest.go.th/55/National_Forest.aspx, 3 ธันวาคม 2568.

กรมป่าไม้. 2565. **สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม.** แหล่งที่มา : https://www.forest.go.th/law/wp-content/uploads/sites/33/2022/02/คำอธิบาย.pdf, 4 ธันวาคม 2568.

สำนักงานจังหวัดหนองคาย. 2568. **ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด.** แหล่งที่มา : https://www.nongkhai.go.th/web_nk/stratigy.php, 4 ธันวาคม 2568.

คณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ. 2562. **แผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ**

โครงการจัดทำข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้ ปี พ.ศ. 2567

กรมป่าไม้. 2568. **จำนวนจุดความร้อน.** แหล่งที่มา : https://wildfire.forest.go.th/firemap/index.html, 8 ธันวาคม 2568.

ศูนย์ป่าไม้. 2568. **ข้อมูลป่าชุมชน.**

กรมพัฒนาที่ดิน. 2566. **ป่าไม้ถาวร.** แหล่งที่มา : https://lddcatalog.ldd.go.th/dataset/osm01, 12 ธันวาคม 2568.

สำนักเทคโนโลยีการสำรวจและทำแผนที่. 2568. **นิยามป่าไม้ถาวร.** แหล่งที่มา : https://lddmordin.ldd.go.th/web/data/Tank_Map/Map_2.pdf, 12 ธันวาคม 2568.

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ. 2566. **การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ ๕.** กองส่งเสริมความร่วมมือและขับเคลื่อนการบริหารจัดการที่ดิน

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายพีรพัฒน์ พรชนะรัตน์	ผู้อำนวยการส่วนสิ่งแวดล้อม
ว่าที่ ร.ต. พรเทพ อุประชาบาล	ผู้อำนวยการส่วนทรัพยากรธรรมชาติ
นายจักริน พิชาลี	ผู้อำนวยการส่วนยุทธศาสตร์
นางละม่อม วรพุทธ	ผู้อำนวยการส่วนทรัพยากรน้ำ
นางศรีสุรางค์ แนบสนิท	ผู้อำนวยการส่วนอำนวยการ

คณะผู้จัดทำและเรียบเรียง

นายพีรพัฒน์ พรชนะรัตน์	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ รักษาราชการแทน ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย
นายจักริน พิชาลี	ผู้อำนวยการส่วนยุทธศาสตร์
นางสาวภัทราพร เพราพริ้ง	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ ส่วนยุทธศาสตร์
นางสาวอรนภา มาลาศรี	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ ส่วนสิ่งแวดล้อม
นางสาวนิศาชล ทับแก้ว	นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ ส่วนทรัพยากรธรรมชาติ
นายนราวุฒิ ราชรองเมือง	นายช่างเทคนิคปฏิบัติงาน ส่วนทรัพยากรน้ำ
นางสาวอาภาวรรณ สูงสุมาลย์	เจ้าพนักงานการเงินและบัญชีปฏิบัติงาน ส่วนอำนวยการ

ส่วนยุทธศาสตร์ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย
ศาลากลางจังหวัดหนองคาย ชั้น 3 ตำบลหนองกอมเกาะ อำเภอเมืองหนองคาย
จังหวัดหนองคาย 43000
โทร. 0-4242-3970, 0-4242-3971 โทรสาร. 0-4242-3971
www.nongkhai.mnre.go.th
email : saraban_nongkhai@mnre.go.th

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม